

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. **Telephone No. 2544.**

Vol. 14 } డిన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది సోమవారము } No 139
 సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ షష్ఠి. } సంచిక ౧౩౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిముందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంచీవివంతిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 బెంటుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ.

ప్రాసయిటరు:—

చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారు. బి. ఏ. మిల్లు ఓనరు

సోల్ యేజంట్లు:—

కెయిలీ యింపీరియల్ కోల్డుసారింగుఆయిలు ఇంజనులు.

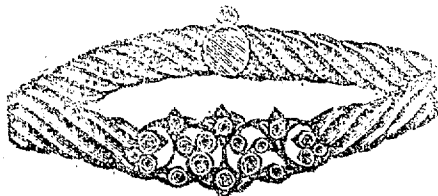
చాల ప్రశస్తతైనవి. సంతుష్టికరముగ పనిచేయును. బెజవాడ, తెనాలి, బళ్లారి, మద్రాసు మొదలైన ప్రదేశములలో చాలకాలము నుండి
 చక్కగ పనిజేయుచున్నవి.

గార్లెట్టిఫోర్టబుల్ స్టీము యింజనులు

3001

బాలుబేరింగులు, యింజను బగ్గులైపు హల్లులు, జెల్లింగులు మావద్ద సరసమైన ధరలకు దొరుకును. యింజనులను గురించిన అనేక సంగ
 తులు మావద్ద తెలిసికొన గలుగుదురు. వలయువారికి ధరలు తెలుపబడును.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

అకాభంగము } చిన్న పస్త్రపు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద స్టాకులోనున్నది!! { తృప్తికరముగా
 గలుగదు! } నుండును !!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపుల పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, పంకీలు, బిడ్యా
 గములకు కావలసిన మోపులు పలుకముల చేతిగజాలు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకులు, నాగరాలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజా

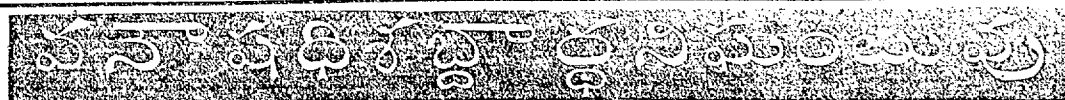
పువ్వులు పెండ్లెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. సీమనెండికి, సవరంబంగానకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నీచ్చెవము. నగల
 విషయములో ఏసహాయము కావలసినను చెప్పెదము. తంజిలివాసము "ఉమ్మిడియా" (5)

1842

తృప్తికరముగాలేనిచో ధైర్యము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమ్మకమును చూడగోరెదము.

(5)

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యాభివలయుక్క 85000 డింక్యుటెబ్బములకు తెలుగు అక్షరములకలవు. క్యాలికోరెండు వెల 8-4-0 లు.

భస్మప్రదీపిక

ఇందు సమస్తభుజిములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.

ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్ముతుగల భస్మములుకూడ గలవు. క్యాలికోరెండు వెల రు. 2-0-0

రెడ్డి పోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

అత్యద్భుతగుణము

వసంతకుసుమాకరం

మహా ఔషధరాజము

రెండు సం॥లనుంచి శాస్త్రోక్తముగా తెయూరు జేయబడినది. 4, 5 సం॥లనుంచి గల ఆతియూత్రవ్యాధిని 10 రోజు
 లలో నిర్మూలము జేసినది. శుకనష్టములకు వింతిమేహములకు అమృతముగా పనిచేయుచున్నది. 2380

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108

Apply to:—

Imperial Telegraph College, Delhi

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్లనష్టము, అతియా
 త్రము మొ॥వాటిని హరించి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, గలిగించుట
 వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0
 యి. పి. అంతు కో, ఆయుర్వేదపహుజం, పెరిడేపి. (నెల్లూరు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 26-వ తేది

(13-9-26)

ఇరువదిగజముల "సీన్" ధరలు

కాగితములు—22 X 22 ముంగిసమార్కులు (బి) రు 9-14-0.

కాగితములు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 8-14, సరాసరిరకము రు 7-14.

తెలుపుములు—1708 రు 13-5-0; గ్లాస్ 9000 రు 78-4, ఎఫ్. ఎఫ్. 78 రు 8-9; ఇ. సి. 78 రు 9-4; 88-888 రు 18-6; 9978 రు 8-4-0 1702 రు 11-14; 2908 రు 7-12. 9978 రు 9-2-0, ఆఫ్ 78 రు 8-4-0. 578 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-10-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—బాక్స్—రు F-18-0 చలువ రు 6-12-0 పచ్చరంగు రు 9-4-0; పడవ రు 8-12-0; కాళి రు 8-12-0 పవరకు రు 7-15-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-2-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతె 17-0-0 నెమలి రు 16-1; "జేట్" రు గొడ్డలి రు 9-12-0 గడ్డిబండి రు 9-14-0 ఎడ్డుగడియారము రు 9-8-0; నేలకాడు రు 9-8-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—భూగోళము—సిలంచే రు 19-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లయిన చల్లకమ్మిలు: ఒక బారునకు ధరి రు 27-8, రు 84.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 258. జర్మను (డిబ్ నూడి) రు 240; రాగిరేకు రు 258.

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) రు 19-8-0.

కలాయెంతు రేకు:—24' 7" 6" 7' 8" 9" 10' రు 15-0-0 రు 15-4-0.

సిమెంట్ పీటకు నల:—

సార్వ అవుమార్కు రు 15-0, నెమలి రు 12-0. "జింక్" రు 12-0.

చక్కెర (రెడి) రు 82-8-0.

నాయివాధరల ఆగస్టు సెప్టెంబరు రు 82-5 అక్టోబరు రు 82-5. నవం—డిసెంబరు రు 82-5.

వేరుసెనగ వప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:— "వి.ఎస్" రు 45, రు 58. పాదాపాను రు

వేరుసెనగనూనె

"గానుక" రు 117. "ప్రెస్" రు 113.

అముదము

(గ్రామధర) రు 90.

వదునుచేసినతోలు రతి 1 టీకి

	మొదలు	వరకు
ఎడ్డుతోలు (8 1/2 మొదలు 9 వరకు) రు 0 12 6	రు 0 13 8	
" (7 1/2 " 8) రు 0 13 3	రు 0 18 10	
" (తేలిక) రు 0 15 9	రు 1 1 0	
" టెంకురూకు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 12 7	రు 0 18 0	
" " (తేలికైనవరకు) రు 1 1 0	రు 1 2 0	
" (విజయనగరం 7 1/2 " 8) రు 0 18 6	రు 0 14 0	
" (పిలూరు 7, 7 1/2) రు 0 14 6	రు 0 15 0	
గేదతోలు రు 0 9 9	రు 0 10 8	
గేదనూడతోలు రు 1 0 9	రు 1 1 9	
అవునూడతోలు రు 1 12 6	రు 1 14 0	
మేకతోలు రు 2 9 0	రు 2 18 6	
గొట్టతోలు రు 3 0 0	రు 3 3 0	

వదునుచేయని పచ్చితోలు

టెంకురూకు మేకతోలు	100-కి రు 170 0 0	రు 180 0 0
బెజనాడ మేకతోలు	" రు 160 0 0	రు 165 0 0
టెంకురూకుగొట్టతోలు	" రు 180 0 0	రు 170 0 0
బెజనాడగొట్టతోలు	" రు 120 0 0	రు 170 0 0
అవారముపట్టు బారువ 1-కి	రు 26 0 0	రు 38 0 0
కొన్నంతట్టు " "	రు 20 0 0	రు 22 0 0
కక్కాయలు " "	రు 30 0 0	రు 45 0 0

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసు

రాజనీతులు

మొయొక్క చుట్టుకొనములను చీలకు వనతిగృహములు కట్టించుటలోను, నుచిత ప్రైమురీవిద్య గరపుటలోను; నుచిత వైద్యసహాయము చేయుటలోను కనబరచి చీలకు సేవ చేయుడు.

దేశసేవ మతములో నొక భాగము దేశసేవ జీవితాదర్శములలోనే నిమిషియన్నది.

మనదేశములోని ప్రతియ ధార్మవాది "నాదేశమునే సేవ ప్రేమింతును. నాస్వాతంత్ర్యార్థము సేవ ప్రేమింతును. వాకటూల హక్కున్నది. నా వ్యాపారములను సేవ జూచుకొనుట నాజన్యహక్కు" అనువాక్యములను తప్పక జెప్పి తీరవలెను.

నిరంకుశ ప్రభుత్వపద్ధతిని నిర్మూలముచేయు యుద్ధము నకు సమర్థుల కమ్ము. మిత్రముజీవితమును రక్షింపుము. మిత్రక్షులన్నిటిని నొక చోటకు జేర్చుము. నిర్భాగ కార్యక్రమమును నాగింపుము. మ్యూనిసిపాలిటీలు, లోకల్ బోర్డులు, రాష్ట్ర కాసనసభలు, సామ్రాజ్యకాసనసభలు అను కొలుదర్శములలోనికి చొరబడి పాదపలుపుము.

మన జాతీయ జీవితాంశముయొక్క ప్రతిభాగము మనలను పరిపాలించుచున్న ప్రభుత్వముయొక్క పక్షమైయున్నది. త్రియకు మనమెదడులోనికి గూడ అంగైయ నాగరికత ప్రవేశించినది. వాటినుంచి మనము తప్పించుకొనలేము. దానికి సరియైన మందే మనదానిని సరిగ త్రిప్పి దానిపై యుద్ధము చేయుటయే. తప్పక కాసన సభలోనికి ప్రవేశించి సంస్కరణలకు ధ్వంసముచేయవలెను.

విద్యాధికులు, ధనికులు, దేశముయొక్క ధర్మ కర్తలై యున్నారు.

సేను ఈ గవర్న మెంటునకు సూచించే దేదన ఉల్లంఘన ముచేయు నీరాజనీతియందు ఎంతమాత్రము దూరాలోచన లేదనియు, ప్రస్తుత క్షణమున కది నుపయోగకారిగ నున్నను నది తప్పక ఓడిపోవునని గట్టిగ చెప్పగలము.

నిర్భాగ కార్యక్రమముయొక్క ప్రతి అంశము నీ ప్రభుత్వముతో చేయు పోరాటమే అయియుండును.

ప్రాందన జాతీయత ఏమానవి సౌజన్యమునైన ఎంత మాత్రము చెరువుజేయునదిగాదు.

మనదేశముయొక్క భూభూతి మహాపవిత్రమంతమైనది. మనదేశచరిత్రలోని ప్రతి అంశము మన ధర్మ గ్రంథములలో నొక భాగమై యున్నది.

దాసులు స్వాతంత్ర్యార్థము కొరబాలరు. వారికోరికలు స్వల్పమైన సౌకర్యములు మరికొన్ని జీతపురాళ్లు కావలెననియే యుండును.

సత్యాగ్రహము అనునది మతసంబంధమైన ప్రేరేపణ. అది పవిత్రతకు, దీక్షకు నొక విధమున సాధన.

స్వదేశాభిమానము, స్వదేశ ప్రేమ అనునవి నిరంతరాయ మానముగ నీయుందు నిమిషియన్నవి. అదే నా కొక పరమానందము. అందువల్లనే సేను నా వ్యాయవాదవృత్తిని విస్మరించితిని. నిజమైన త్యాగము ఎల్లప్పుడు ను నొక విధమున పరమానందమున కలిగిండును. నాకేజీవితము ప్రేమో ఆజీవితమును నుభవగా నందుకొంటిని. ఆ ప్రేమానందమేనాది.

స్వరాజ్యములేని జీవితము జీవితముకాదు. నామనశ్చేష్టలను యింకను సేనేది కలిగియుంటినో అదిఅంతయును స్వరాజ్య సమస్యకై నర్పించితిని. అందువల్లనే సేను దేశమునందుట స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును పెట్టితిని.

మాంసేను చలమున్నుపర్ణ సంస్కరణలు నొక కొయ్యవంటివి. మనయొక్క ధర్మమేమన, యాకొయ్యను చీల్చవలయును.

నా దేశము స్వతంత్రమును కోల్పోయి బానిసదేశమై యుండునంతవరకు సేనిర్బంధితుడనైన సేమి, కాకున్న సేమి, జీవించిన ఫలమేమి?

స్వరాజ్య సంపాదనకు నా జీవనప్రయాస, నా జీవన కష్టములే గాక నా శరీరములో నుండు ప్రతిరక్త బిందువును అవసరమైయున్న యెడల యిచ్చుటకు సేను సంసిద్ధతతో నుంటిని. కాసనసభా ఆయుధములను చేపట్టుకొని మన దేశచరిత్రలో యీ సంస్కరణములకు ధ్వంసము చేసెడితిమని నిరూపణ జేయుదు.

దేశసేవయే జాతీయ సేవ. జాతీయ సేవయే మానవసేవ. మానవ సేవయే భగవదారాధన.

శనివారపు సుబ్బారావు

శ్రీనివాసయ్యంగారు - కాంగ్రెస్

అధ్యక్షత

శ్రీనివాసయ్యంగారు

(జన్మ భూమి)

శ్రీయుత యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగ ఎన్నుకొనబడుటయందెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. అనుకొన్నట్లే జరిగినది. చట్టములు చట్టనిర్మాణము మున్నగు విషయములందు కాంగ్రెసు ఎన్నుకొన ప్రధానమైనది. ఈ పనులును శ్రీనివాసయ్యంగారినింటి నుప్రసిద్ధులగు వ్యాయవాదులు అధ్యక్షులకే వహించుట ఉచితమే శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు ఇతరవిధములకూడ అర్హులని చెప్పవచ్చును. అధ్యక్షులు తెనరలు పదవి, సి. వి. ఇ. బిరుదులు, కాసనసభ్యత్వములకు పీఠురాజీవామా నిచ్చి గొప్పత్యాగమును ప్రకటించిరి. రాజకీయ రంగమున ప్రవేశించినది మొదలు పీఠు సరియైనవిధముననే ప్రవర్తించుచుండిరి. కొన్ని పనులును యందు తాత్కాలికావసరములను పట్టి తనకు నచ్చని పనులను కూడ చేయవలసివచ్చెను. మనస్సునందున్న ఆభిప్రాయములను గట్టిగ ప్రకటించుట స్వభావముగలవారగుటచే కొన్ని ఇబ్బందులు పీరి కన్నబడినవి. వారి వ్యాయవాది ప్రతిభ ప్రతివిషయముయొక్క యోగ్యతా యోగ్యతలను పరీక్షింపచేయును. ఈ పద్ధతివల్లకూడ వారికి గొప్ప ఇబ్బందు లేర్పడినవి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వాగు పీఠికి తమసమ్మతినిచ్చలేదు. అసహాయాధ్యమును తీవ్రముగ వ్యాపించిన దినములందు గొప్ప సేవ జేసినవారే. ఇంకను ఆంధ్రులను ఆకర్షించుచున్నారు. ఆకాలమున వెనుక తగ్గియున్నవారు ఆంధ్రుల విశ్వాసమునకు పాత్రులగుటలేదు. కాని శ్రీనివాసయ్యంగారు గౌహతిలో మిత్రబృందమునందే యుండగలరు. చట్టములకును, కాసనసభలకును గల పరస్పర సంబంధమును పట్టి ఈ సంవత్సరము శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుట మిగుల తగియున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రతి భాకాలురగు పీఠు మాతనకార్యక్రమమును సూచించెద రని నమ్ముచున్నారు.

దొంగ 60 ఏండ్ల ముదునలిని

హత్యగావించుట

పోరుగువారిచే దొంగ పట్టువదుట నాగపుగము, సెప్టెంబరు 10:—నన్నరాత్రి మాడుగంటలకు శిక్షితుడైన బేజుమారలు, బామనాలనిగారియంటదొంగతనముచేయ ప్రవేశించెను. ఒక ముసలమ్మ కేకలునేలుగా ఆమెను చంపెను. ఆకేకలువిని పొరుగింటివారు వచ్చిరి. ముసలమ్మను బ్రతికింపలేకపోయిరి. హత్యచేసినవారిని పట్టుకొనిరి. చాల గాయములు తినిరి. దొంగనుండి రు 300 లబిలువగ ల దొంగసొత్తును తీసికొనగలిగిరి. (అ. ప్రె.)

బాద్మరము, సెప్టెంబరు 10:—ఒకానొక తిర్యగారలనడుచును జానేఖా దులనడుచు గంతు పడుటవలన ప్రయాణ సదుపాయములు చెడినవి. 13-వ తేదికి మరచుత్తుకాగలవు. అంతవరకు ఎగువకుపోవు 8-వ రైలును దిగువకుపోవు 4 వ రైలును ఆపివేయబడును. ఎగువకు బోవు 9, దిగువకు బోవు 10 రైళ్లు యథాప్రకారము కొంతవరకే నడుచును. గండ్లకు వెనుక నున్న ప్రేక్షకులవరకు నడుచును. (అ. ప్రె.)

దొంగలను చంపుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 10:—రంగూను గెజెటులో నూనెగనులవార్తలలో అమెరికను డ్రెస్సింగ్ కరు శనివారమురాత్రి వారియంట దొంగతనము చేయ యత్నించుచున్న ముగ్గురలో ఇగువురను తుపాకితో కాల్చిచంపిరి తెలియుచున్నది. పోలీసువారు విచారింపుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

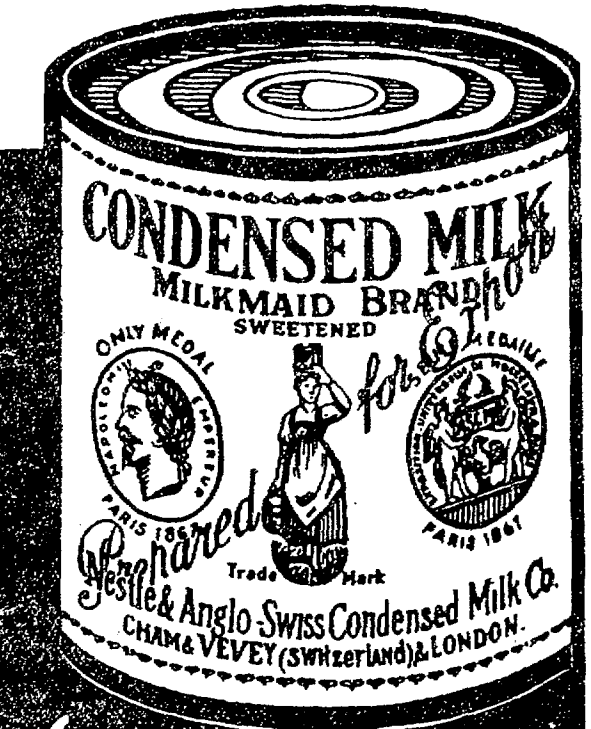
బీజే డిఎంకే:—నీరే బాంబునకొర్రు ను గట్టిపరచుటకు లోకసభ్యులైన శ్రీ. పుష్పమంగుగారి మాత్రముతోగాని వీర్యము స్ఫురితముగనున్న శాడల లెక్కణం నిలిపివేయును. మునలితనమును, నపుంసకత్వమును శోలగించి యాచనమునంగును. ఎంతజలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరముబలము నిచ్చి సంసారమును అనుభవించునట్లు జేసి పంకావంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం.

159-1027 13, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

పాలు పెరుగు అవునప్పుడు మేమి

జరుగును?

పాలు పెరుగుగ తోడుకొనునప్పుడు పాలలోని పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు, పాలలోనున్న నీటి భాగమునుండి వేరై కలిసికొని చిక్కపడును.

పాలు పెరుగుగా చేయబడు విధముగనే, పాలలోని నీటిభాగము హరించి పుష్టిచేయు పదార్థముల నియు చిక్కనగువరకు మరగపెట్టబడిన సారవంతమైన అచ్చాప్రపాలే మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు). కాని పెరుగువలె యీ మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) పులియవు. అప్పటి కప్పుడు ఆవుదగ్గరనుంచి పిరికిన పాలవలె పరిశుభ్రముగాను, మధురము గాను వుండును. మాధుర్యము నిలుచుటకును, పరిశుభ్రముగా వుండుటకును యీ పాలలో చెఱకు పంచదార కలప బడినది. ఈ పంచదార విడకొట్టబడని డబ్బాలోని మిల్కు మెయిడు పాల (గొల్లభామ పాలు) ను అనేక మాస ములవరకు చెడిపోనివ్వక పరిశుభ్రముగా వుంచును. డబ్బా విడగొట్టినప్పుడుకూడా పాలు చాలారోజులవరకు మధు రముగాను, పరిశుభ్రముగాను వుండును.

మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) కొనడమనగా:— అచ్చాప్రపాలలోని మంచిదైనటువంటిన్ని, బలము నిచ్చునటువంటిన్ని పదార్థమును కొనుటయే! ఆవుపాలలో సహజ ముగా వుండు నీటికిగాని, పాలమ్మువాడు లాభముకొఱకు పాలలో కలుపు నీటికిగాని సోమ్ముయిచ్చుటలేదు. పిల్లలకు ఆహారముగా యిచ్చుటకును, టీ, కాఫీ తయారుచేయుటకు, వంటకు, మిఠాయివగైరాలు చేయుటకు మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) ఉపయోగించునప్పుడు, అవసరమునుబట్టి కొద్ది గాగాని, హెచ్చుగాగాని నీరు కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల, ఈ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన కలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగనుండును.

మీ పేరు, మీ చిరునామాతో మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపినయెడల ఒక మాదిరి పాలడబ్బా మీకు పంపబడును. దానివలన మీ పిల్లలు మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెట్లు యిష్ట పడెదరో, మీ యింట్లో వ్రుపయోగపరచుకొనుటకు యెంత అద్భుతమైన పాలో మీకే తెలియగలదు. ఈ దిగువ చిరునామాకు మాదిరిడబ్బా నిమిత్తము యీ రోజుననే వ్రాయుడు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా చంపుము. దీనితో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియింపండి.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
--	---	---

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో

తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘము

(ఆంధ్ర శాఖ)

ఆంధ్రదేశములో యీ సంవత్సరము జనవరిమొదలు జూన్ అఖరువరకు 6 నెలలకు హాకర్లు (సంచారవిక్రేతలు) ద్వారా అమ్మిన ఖద్దరు మొత్తము 29268-9-11. అందులో పట్టణములలో అమ్మిన మొత్తము 7798-0-9. గ్రామములలో అమ్మిన మొత్తము 21475-9-2. నియమ (1925) జరిగినప్పటికీ పోల్చి చూచిన ఈపని సంతృప్తికరముగా నున్నది. అప్పుడు నెల 1 కి రు 8560/- చొప్పున అమ్మిరి. ఇప్పటి నెలదామాషా మొత్తము 4878/- అభివృద్ధి నూటికి 85 వంతున కనుపడుచున్నది. 6 నెలలలో జరిగినపనికి ఈ క్రిందిజాబితా నిచ్చుచున్నాను.

మాసము	గ్రామములలో			పట్టణములలో			నెలసరి		మరా
	మొత్తము			మొత్తము					
జనవరి	3616	12	4	1219	5	5	4836	1	9
ఫిబ్రవరి	8925	7	5	978	4	9	4898	12	2
మార్చి	8481	0	7	1952	15	6	5434	0	1
ఏప్రిల్	8276	7	4	1685	7	1	4961	14	5
మే	8971	15	6	1022	6	2	4994	5	8
జూన్	8208	14	0	989	9	10	4142	7	10
మొత్తము	21,475	9	2	7,798	0	9	29,268	9	11

అనగా నెలసరి దామాషా 4878-0-0 అనుచున్నది. అన్ని నెలలకంటె మే నెలలో అమ్మకం పావు. తర్వాత మార్చి నెలలో. ఈ రెండు నెలలలో శుభకార్యములు జరుగుచున్నందున విక్రయములు పెరిగినవి. జూన్ నెలలో తగ్గదలకూడ సహజమే. మాన్యమానము వ్యవసాయతరగము.

ఇక జిల్లాలవారీగా అంకెలు యిచ్చుచున్నాను.

సెం జిల్లా పేరు	విక్రయ మొత్తం	విక్రయ మొత్తం	మొత్తం మరా
పట్టణములలో	గ్రామములలో	స్థానము	
1	2	3	4
1 గంటూరు	2150 15 9	5321 14 8	7472 14 0
2 విశాఖపట్నం	2849 6 2	1752 1 4	4601 7 6
3 చిత్తూరు	445 12 5	2812 4 5	3258 0 10
4 పశ్చిమగోదావరి	86 11 8	4528 8 11	4565 4 2
5 " కృష్ణా		2474 9 6	2474 9 6
6 గంటాం	832 6 8	2468 15 10	3325 6 1
7 నెల్లూరు	258 8 8	1575 5 2	1833 8 5
8 నాగలాపురం	1189 9 8		1189 9 8
(కర్నూలు)			
9 తూర్పుకృష్ణా		546 13 9	546 13 9
మొత్తము	7798 0 9	21,475 9 2	29,268 9 11

ఈ సంచార విక్రేతలలో కొందరు గ్రామములలోను పట్టణములలో సహా తిరిగి విక్రయించుదురు. ఇట్టివారిలో విశాఖపట్టణము జిల్లా శ్రీ పేరేళ్ళ వెంకటసుబ్బాప్రకాశరావు గారు యీ ఆరు నెలలలో రు 2028 లకు విక్రయించిరి. అందరిలో వీరగ్రామము వహించియున్నారు. వీరి తరువాత శ్రీ భువిశిపాటి ద్వారకారామడిక్షితులుగారిని చెప్పవలెను. వీరు రు 1590 లకు విక్రయించిరి. కాని చివరమూడు నెలలలోనే వీరి మొత్తమునకు విక్రయించగలిగిరి. ఆరు నెలలచేసిన వీరు తక్కినవారిని వెనుకకు పెట్టుదురు. అచ్చుగా గ్రామములలో అమ్మిన హాకర్లను యోచించిన, అగ్రస్థానము గంటూరుజిల్లా శ్రీ రావు వెంకట్రాయంగారికి యివ్వవలెను. వారు 1866 అమ్మిరి. తర్వాత గంటాంజిల్లా శ్రీ గరిష్టేశ్వర కుమారస్వామిగారు 1295 లకు విక్రయించి రెండవ స్థానమున నిలబడిరి. మూడవవారు గంటూరుజిల్లా శ్రీ గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు. వారి మొత్తము రు 1163. అటుతర్వాత శ్రీ తల్లాప్రగడ నాగరాజుగారు పశ్చిమగోదావరిచామలు. వీరు 1102 లకు విక్రయముచేసిరి. అచ్చపట్టణముల విక్రయములనే పరిశీలించినచో, నాగలాపురం వెంకటరెడ్డిగారిని హోదాననెను. వారి మొత్తము రు 1189. తరువాత గంటూరుజిల్లా శివయ్యగారు రు 1150 లకు విక్రయించిరి. కొంచెము మొత్తము తగ్గినను నెల్లూరుజిల్లా శ్రీ గంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారి విక్రయములుగూడ బాగున్నవి. వారు రు 1020 విక్రయించిరి. సంచారవిక్రయపద్ధతి అభివృద్ధికావలెను. చిత్తూరుజిల్లా శ్రీయంత రంగారెడ్డిగారు యీ పద్ధతిలో కడు కృషిచేయుచున్నారు.

సంచారవిక్రయదా ర్థదరను అభినందించుచున్నాను. మొదటిస్థానమును సంపాదించుటకు ప్రతివారును కృషిచేయవలెను. వీరు చేయు సేవ ప్రశంసాపాత్రము.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,

11-8-26

కార్యదర్శి.

నూలువడుకుట

నూలువడుకుచున్నవారి అభిప్రాయములు

అహమదాబాదు నగరమునందే నివసించుచు నూలువడుకుటవలన ధనావృద్ధి మొనరించుచున్న కొందరి అభిప్రాయములను స్వయముగా తెలుసుకొని శ్రీయుత లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తమ గారి కులవానిని.

వీరిలో చాలమంది చదువురాని అనాయక శ్రీలే.

1. అహమదాబాదులో నోకపేటయగు దారియాపూరు లో నివసించుచున్న 55 ఏండ్ల వయసుగల యొక మహమ్మదీయ శ్రీ యిటులనుడిచెను.

"మాకుటుంబమున మే మెదుగురున్నాము. నాకొడుకు కాయగూరలను విక్రయించును. ఇంటిపనులను చూచుకొనును. నేను రోజుకు 80 టులముల నూలు వడిచెదను. నెలకు మూడురూపాయలు దానివలన ఆదాయమువచ్చును. తీరికవేళలో పనిచేసేందువలన కలుగు నీ ఆదాయమువలన మాకు చాల ఉపకారము కలుగుచున్నది".

2. 35 ఏండ్ల మహమ్మదీయ శ్రీ

"నాకిద్దరు కొడుకులు. పెద్దకొడుకు విడిపోయినాడు. మాకేమియును సహాయముచేయడు. నేను చిన్న కొడుకునవ్వ నున్నాను. నూలు వడుకుటవలన నెలకు నాలుగురూపాయలు ఆర్జించుచున్నాను".

3. 65 ఏండ్ల అవ్వ

"నా కెవ్వరునులేదు. అపుడప్పుడు నామాతరు తన యింటనుండి అన్నమును నాకు పంపుచుండును. నేను దానిమీద నాధారపడుటలేదు. నూలు వడుకుటవలననే నాకు కావలసిన ధనము లభించుచున్నది."

తంతుకారకురాలి భర్త

"నాభార్య నూలు వడుకును. నేను ప్రుడ్డివాడను. నాభార్యయే కష్టపడి పనిచేసి నాకొడుకుల కిద్దరికిని పెండ్లిచేసినది. వారిద్దరు నిపుడు విడిపోయివేరింటి కాపురములు చేయుచున్నారు. నాభార్య నూలు వడుకుటవలన నెలకు రు 4-8-0 వచ్చును. దానివలననే మేమిద్దరమును బ్రతుకుచున్నాము. ఆమె యిపుడింటలేదు."

నడియాడు తంతుకారకులు

5. 75 ఏండ్ల హిందూ శ్రీ.

"నేను నెలకు 7 పానుల నూలు వడిచెదను. రెండు రూపాయలు వచ్చును. అదియే. నాకు పదిశేబు. రెండు నెలలకుండి నేను యీపనిని చేయుచున్నాను. నాకు రాట్టయిచ్చిన ధర్మాత్ముడు వెయ్యేట్లు వధిల్లుగాక"

6. 65 ఏండ్ల పటిదారు శ్రీ.

"రెండేండ్లకుండి నేను నూలు వడుచున్నాను. నెలకు 2 రూపాయలువచ్చును. దానిలోనేకొంతవినవాండ్రకిచ్చుచుందును"

7. 60 ఏండ్ల శ్రీ

"నేను నూలువడుకుటవలన వచ్చేడు ఆదాయముతో నామాతరుకు కావలసిన బట్టలన్నిటిని కొనగలుగుచున్నాను."

8. 65 ఏండ్ల శ్రీ

"నేను రెండేండ్లకుండి నూలువడుకుచున్నాను. దాని వలనవచ్చేడు ప్రవృత్తునంతకు ధర్మకార్యములకొరకే పనియోగించెదను"

9. 55 ఏండ్ల వైశ్యశ్రీ

"నేను రెండేండ్లకుండి ప్రతిదినమును నూలువడుకుచున్నాను. నెలకు 1000 గజములు భారత ంతుకారకసంఘము నకు పంపెదను. పైగా నెలకునాకు రు 2-8-0 ఆదాయముండువలన వచ్చును. దానిని తీర్చి యాత్రలకు వినియోగించెదను."

పెట్లండు తంతుకారకులు

10. 70 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకు రాట్టపే డిక్కు. మరే యాధారమును లేదు. నా కొడుకు నన్ను వాషించుచుండెను. వాడు చనిపోయెను. నేను ముసలిదానగుటచే మరేపనిని చేయజాలను. నేను నూలువడుకుటవలన నెలకు రు 2-8-0 వచ్చును. దానితోనే బ్రతుకుచున్నాను. ఈ పనిలేనిచో మాడి చావలసినదే" అని ఆమె దుఃఖాకులయై నుడిచెను.

11- 40 ఏండ్ల శ్రీ

"నా కొడుకు తమలపాకుల దుకాణము పెట్టెను. నేను నూలు వడుకుటవలన నెలకు రు 1-8-0 వచ్చును. నాకిద్దరు

కుమార్తెలున్నాను. వారికి దానిలో కొంత యిచ్చెదను. తక్కినదానితో కాయగూరలు నూనె మున్నగు వానిని కొందును."

12- 60 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకొడుకు ఉపాధ్యాయుడు. కుటుంబము పెద్దది. వానితీతము చాలాను. నేను నూలు వడుకుటవలన నెలకు 1-8-0 వచ్చును. దానితో ఉప్పు, కిరసనాయిలు, మున్నగువానిని కొందును. మాకులాచారము ననుసరించి కొన్ని రోజులలో నూలు వడికగూడదు. అప్పుడు నాకు ప్రార్థన బోదు. నూలువడుకుట అలవాటైనచో ఆపని చేయుచుండనిచో ఏమియును తోచదు"

13- 55 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకుమార్తె లిద్దరును నేనును మేము ముగ్గురమును బ్రతుకువలెను. మాకు నెలకు 8 రూపాయలు వ్యయముగను నేను నూలు వడికెదను. నాకుమార్తెలు బొత్తములను (కాటనుబట్టు) చేయుదురు. అందువలననే సంపాదము జరుగుచున్నది. మొలవచ్చినపుడు మేము నూలువడుకగూడదు. అప్పుడు చాల కష్టముగా నుండును. మేము వీధిలోనికి వెళ్లజాలము. ఇంటనే పనిచేయవలెను. మాకు రాట్టయిచ్చిన వారు ధన్యాత్ములు."

14- 60 ఏండ్ల శ్రీ

"నేనును, నామాతరుమూత్రమే యున్నాము. నాకున్న చిన్నభూమిని విక్రయించి నాకుమార్తెకు పెండ్లి చేసితిని. దాని భర్త వెంటనే చనిపోయెను. నాకిక మరేయాధారమును లేదు. మేము నూలువడుకుటవలన రోజుకు 5-6 అణాలువచ్చును. ఇది నెలకు మేము గుమ్ము దాటినవారము గాము. ఇప్పుడు ఏకుల కొరకు వెళ్లవలసివచ్చుచున్నది. ఒక సంవత్సరమునకు మునుపు రాట్టములు లేవు. అప్పుడు తెల్లవారినచో ఏమి గతిరా! అని ప్రతిరోజునను రాత్రి లెంగయే. ఇప్పుడు మాపాలిటి మహాలక్ష్మి వలె రాట్టము మాయింటికి వచ్చినది. మాకష్టముల గడచి గట్టెక్కితిమి."

15- 100 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకు జ్వరము వచ్చుచున్నది. ఏమిచేతును నాయనా! వడుకుట చాల కష్టముగ నున్నది. పడుకక పోయిన దారిలేదు? అందువలన 15 టులములు వడికి తెచ్చితిని.

ప్ర. ఆయ్యా! పాపము! జ్వరముతో ఏల వచ్చితివమ్మా. శ్రీ. ఆయ్యా! నాయన! నేను రాకపోతే, మరెవరు న్నారు. దేవుడు తప్ప మరెవ్వరును నాకు డిక్కులేదు. నేను లేకపోతే దేవుడు తెస్తాడా?

ప్ర.—వెరిదానా! మావాళ్లు మీపీధికి నూలుకొరకు రారలమ్మా! అప్పుడు వారి కియగూడదా?

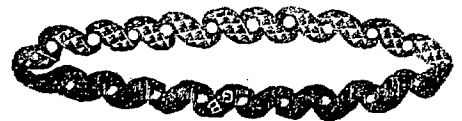
శ్రీ.—వారు వచ్చిందాక వూరుకుంటే యీలోగా నేను మాడి చావలసినదే. మీ వారు వారమున కొకసారి వస్తారు. మాకు అవసరమైనపుడు వారు వస్తారా యేమి?

ప్ర. రాట్టములు లేనపు డేలను బ్రతికేదావవు?

శ్రీ. ఆయ్యా! ఆ సంగతి ఏమడుగుతావు? ఆ రోజులు యను రోజులే. ఇప్పుడు నారాయణమూర్తి మాపాలిట నుండ బట్టి రాట్టం మహాలక్ష్మి మా యింట వెలసి మమ్ములను పోషించుచున్నది" అని ఆమె నుడిచి మూలదబ్బులను తీసుకొని చుక్కర్రల సహాయమున కుటుంబమును నింజికి పోయెను.

(ఎంసు ఇండియా 2-9-26)

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైముండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారుకు గారంటి, యెప్పుడయినను సరే మీ కవసరములేనియెడల నవరనుల ధర ప్రకారం సాము వాపను యివ్వబడును. కొరువారికి కేటాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేరుపాక్చరింగ్ కోడ్ 18, జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిసిధి, సావుకారుపేట మద్రాసు.

96 పేజీలు చంద్రకళ. పోస్టేజితోరు, 1.

అసమానముగు 5 అంకముల నూతన సాంఘిక నాటకము. వారాంగనాప్రభావము- హాస్యము, నీతి మొదలగునవి చక్క గ కులభక్తలని వ్రాయబడినవి. అపరాధపరిశోధకము. చదివ తీరవలెను. by V. S. Padmanabha bharaju B. A

ది ఆల్బర్టు పవర్ ప్రింటింగువర్కుస్

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రము వోటరులకు వాచ్చరిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావినిని నిర్ణయింప నున్నది. పరాధీన దేశమందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప వేరొండుకీకీ తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేజాచి మీతోడ్పాటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించు కొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవగు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమాన భక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:— శ్రీయుత వరహగిరి వెంకటేశ్వర శోగయ్యగారు.
తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:— ... ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు.
దత్తమండలములు; చిత్తూరు:— ... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.
గుంటూరు; నెల్లూరు:— ... బత్తెని. పెరుమాళ్ నాయుడుగారు.
మదరాసు:— (మహమ్మదీయస్థానము) ... ఉమాఅలీషాకవి. సయ్యదు ముర్తజానాహుబు
చెన్న నగరము (మహమ్మదీయేతరస్థానము)... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు [గార్లు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:— శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు;
... శశిభూషణరథో మహాశయో;
... ఉన్నవ రామలింగం గారలు.
విశాఖపట్టణం (నగరం):— ... వసంతవాడ బుచ్చి సుందరరావుగారు,
(జిల్లా):— ... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహరాజుగారు
... పూనపాటి కుమారవెంకటపతిరాజుగారు
గోదావరి (నగరం):— ... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.
(జిల్లా):— ... చిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.
... కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు
పశ్చిమగోదావరి:— ... దండు నారాయణరాజుగారు,
... మోతే నారాయణరావుగారు.
కృష్ణ:— ... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు
... కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు.
గుంటూరు:— ... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు
... కోట జయరామ రెడ్డిగారు.
నెల్లూరు:— ... ఆమంచర్ల సుబ్బ కృష్ణరావుగారు.
... పోణకా గోవింద రెడ్డిగారు
చిత్తూరు:— ... కొండూరు వెంకటశివరాజుగారు
కడప:— ... కె. కోటిరెడ్డిగారు
... ఎ. పరశురామారావుగారు.
అనంతపురం:— ... చీమలవాగుపల్లి నారాయణ రెడ్డిగారు.
... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.
కర్నూలు:— ... యస్. శంకర రెడ్డిగారు
... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు
బళ్లారి:— ... పి. శివరావుగారు.
చెన్నపురి:— ... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు
... వి. మాశిలామణి పిళ్ళెగారు
... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు
... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.
... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖాను
సర్కారులు (మహమ్మదీయస్థానము):— ... నజీరు అహమదుగారు [గారు
నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు:— ... మహమ్మద్ ఖాజా మొహదీన్ సాహెబుగారు
దత్తమండలములు:— ... సయ్యదు మొహదీన్ ఖదీగారు
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— ... యస్. సత్యమూర్తి గారు
దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము:— ... సి. గోపాలమినాక్షగారు
మధ్యజిల్లాలు (భారతకై) వ్రతసంఘము:— ... డి. కొశంబై గారు

భారతజాతీయ సంఘము

ప్రాథమికసమావేశము

ఉపసంఘనిర్ణయము

ధిల్లీ, నెప్టెంబరు 10:—ఈమధ్య మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారలు నూచించిన భారతజాతీయసంఘ ప్రాథమికసమావేశము శేడుమధ్యాహ్నము డాక్టరు అన్నాగారియింట జరిగెను. దాదాపు 20 మంది వచ్చిరి. ఇందు సరోజినీనాయుడు, పండితమోతీలాలు, మాలా నాఅబ్దుల్ కలాంఅజదు, అసఫు అలీ, పండితసంతానం, బి. దాసు, పీల్ లాల్ శర్మ (మిరట్) చౌధరి రఘునారాయణ సింగు, లాలాశంకరలాల్, తీర్థారం (యూల్టా) గారలు గలరు.

సభకు రాజాలసంగుకు విచారమునుదెల్పుచు, సభ జయ ప్రథముగ జరుగవలెనని కోరుచు భోపాలులోనున్న డాక్ట అన్నాగారును, రాజపూరులోనున్న హకీం అబ్దుల్ గాను, సర్ తేజబహదూరు సప్తాగారును, కే. టి. పాలు గారును సందేశములబంపిరి. సభకువచ్చినవారిసంఖ్య చాలతక్కువగ నుండుటచే తముందుకొన్ని నూత్రము లగూర్చి యిష్ట గోష్ఠి చర్చ జరుపవలెనని పండిత మోతీలాలు నూచించెను. ఈచర్చయందు, యీఉద్యమమును అన్నిజాతులవారును ౧౮ ఒక ఉపసంఘముచే బాగుగ నడిపింపవలయుననియు, ఆసంఘమునందలి సభ్యులు స్వయత పక్షపాతిములులేకుండ మతకలహములను విభేదములను బోగొట్టి భ్రాతృత్వమును స్థాపించువారుగ నుండవలెననియు స్పష్టముజేయబడెను. అందుచేత మరయొక సంస్థలోనుండి పనిజేయువారు యిందు జేరుటవలన భారతజాతీయతకు ఆటంకముగల్గి అభివృద్ధి మందగించు ననుకారణముచేత అట్లనాసంఘమునందు సభ్యులుగ నుండరాదని అంగీకరింపబడెను. ఈసంఘముయొక్క ఉపసంఘముకట్టి అప్పడప్ప డట్టి సంఘములపేర్లను ప్రకటించుచుండును. ప్రత్యేక మత సంస్థలక్రింద, అఖిలభారత హిందూమహాసభయు, అఖిలభారత మస్లింలీగుము, క్రిశ్చితు సంఘము, తక్కి, బాంజీ సంస్థలును, శుద్ధి, సంఘ టన సభలును, సిక్కుపమితియు, జమితులు ఉలేమాయు శేడు పేర్కొనబడెను.

కార్యోద్దేశ్యవివరములు

ఈ భారతజాతీయసంఘమునందు సభ్యుడుగా నుండుటకు సంవత్సరమునకు ఒక రూపాయి చందా నీయవలెను. ప్రతి సభ్యుడును స్వయతముకన్న దేశము దేశభక్తి యెక్కువనియు, సర్వజాతులకును సమన్వయము గుదిర్చి నిజమైన జాతీయత నభివృద్ధిజేయుటకు తోడ్పడెననియు ప్రతిసగై కొని అందు సంతకము జేయవలెను. ఈసంఘముయొక్క ఆదర్శోద్దేశ్యములు మత విభేదముల బోగొట్టి, నిజమైన జాతీయతను ప్రవర్ధముజేసి, హక్కులు పరస్పరసౌకర్యముల వాధారముజేసికొని మతసంబంధముల సవరింపుటయై యున్నవి. ఈ సంఘము యెవరిమతాభిప్రాయములకు ఆచారములకు సర్వస్వాతంత్ర్యమొసంగి యితరుల ఆచారభావముల నెడల సహనమును బోధించును. ఈవిషయము లన్నియు యేడ్పునసభ్యులుగల ఉపసంఘము బాగుగ చర్చించి యీ సంఘనిర్మాణమును, నిబంధనలను నూత్రములను నిర్ణయించును. వాని నన్నిటిని దేశములలో పంపవలసినవారందరకు నుబంపి ఉద్యమమునకు బుముగలుగునటులజేయును. ఈఉపసంఘమునందు మాలానా అబ్దుల్ కలాంఅజదు, సరోజినీనాయుడు, బి. దాసు, లాలాశంకరలాలు, పండిత సంతానం, గిరిధరలాల్, అసఫ్ అలీ గారలు గలరు. ఈసంఘము నురల మూడు వారములలో సమావేశమగును. (అ. ప్రె)

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

ఆంధ్రమానుగారు సరోజినీదేవితో సంప్రతింపగోరుట
ధిల్లీ, నెప్టెం 11:—ఆంధ్రమానుగారు అదివారమునాడు ధిల్లీకి వచ్చిదక్షిణాఫ్రికాసమస్యనుగూర్చి ఆమెతో సమాలోచన జేయునటుల సరోజినీదేవికి సిహ్ననుండి తంలివార్త వచ్చెను. (అ. ప్రె)

రెస్పాన్సివు- ఇండివెండెంటు పక్షముల ఐక్యము

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష నిర్మాణము

స్వరాజ్యపక్షముతో సమాధానము కుదురకుండుట

నూతనపక్ష ఆశయములు

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 11:-రెస్పాన్సివు సహకారవారును, ఇండివెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షమువారును గలసి బిర్లా వాసమున యీసాయంత్రము సభకేసి మూడు గంటలు చర్చనశీలిరి. ఈసభకు పండిత మాళవ్యా, లాలాజపత్రాయ, బి. చక్రవర్తి, డి. పి. వై. తాను, రంగలాల్ జాజోధీ, యస్. సి. భట్టాచార్య (బెంగాలు) రాఘవేంద్రరావు, డాక్టరు మాంజీ, డాక్టరు భోల్లూరు, ఆనీ (మ-రా) రాజా సర్ రాంపాటుసింగు, పండిత హరిదయానాథకుంజ్రా (సం. రా) బి. దాసు (బెరిస్సా) గారలు వచ్చియుండిరి. రెస్పాన్సివు సహకారపక్ష నాయకులగు జయకరుగారు రేపునయము వచ్చెదరు పండిత మోతీలాలునెహ్రూ యీ సభకురాతేరుగాని, గిరిధరలాలు ఆసఫ్ ఆలీగారలద్వారా తమకు స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులు సంయుక్త కాంగ్రెసు పక్షమును గూర్చి పండిత మాళవ్యా బెట్టిన వరతులకు పంపిన ప్రత్యుత్తరములను బంపిరి. ఈప్రత్యుత్తరములలో నేమిగలదో అంతయు రహస్యముగ నుంచబడెను. కాని ఒకవిధమున దెలిసినంతవరకు పండిత మోతీలాలుపక్షము రెస్పాన్సివు, ఇండివెండెంటు పక్షమువారి సుభయులను కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష సంతకముతోని యొన్ని కలను సంయుక్త పక్షము పేరనడిపి, కాసనసభలో ననుసరింపవలసిన కార్యవిధానములను డిసెంబరులో జరుగనున్న ఆసాం కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు వనతివేయవలెనని కోరినట్లుల నున్నది. పండిత మోతీలాలు బంపిన యీప్రత్యుత్తరము అన్ని పక్షములను యేకమనబటకు మార్గముగ గాన్పించలేనని సభవారు దలంచిరి.

అంతట సభవారు రెస్పాన్సివు ఇండివెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షము లేక మన విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. చాలామారు చర్చ జరిగినపిదప ఉభయపక్షముల సభ్యులగల కేంద్రసంఘమును స్థాపించి సమానమున విధానమును నిర్ణయించి ఆసెంటీకిని, రాష్ట్రీయ కాసనసభలకును యొన్నికల కభ్యర్థుల నిర్ణయంప వలెనని తీర్మానింపబడెను. అంతట బెంగాలు సంయుక్త రాష్ట్రములను మరిఒకటిరెండు రాష్ట్రములను నిర్ణయంపబడిన అభ్యర్థులపేర్లు పరిశీలించబడి కొన్ని మార్పులు జేయబడెను. పక్ష విధానమును గూర్చియు, అభ్యర్థులనిర్ణయముగూర్చియు రేపు జయకరుగారువచ్చిన పిదప చివర చర్చ జరుగును. బి. చక్రవర్తి, బి. దాసు రంగలాలు జాజోధీగారలు యీరాత్రి బయలుదేరి కలకత్తాకు బోవుచున్నారు.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష నిర్మాణము

రెస్పాన్సివుపక్ష సంపూర్ణ సహకారము

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారి కిని స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని జరిగిన సమావేశము నేడు సాయంత్రము పూర్తియయ్యెను. మరియేడుగంటలనేపు చర్చనశీలిరి. అప్పుడు జయకరుగారును, జోసెపు బాప్టిస్టాగారు నుండిరి. కాంగ్రెసులోనే ప్రత్యేక సంస్థగ స్వతంత్రకాంగ్రెసు పక్షమును నిర్మించుటకు తీర్మానింపబడెను. రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము మధ్యరాష్ట్రములలోను, బొంబాయిలోను, బెంగాలులోను ఉన్నచోట్ల నట్లే స్వతంత్రముగ నుండి కాసనసభలకు వచ్చేయొన్నికలందు యీ త్రొత్త పక్షముతో సంపూర్ణముగ సహకారము జేయవలయును. లాలా జపత్రాయ అధ్యక్షుడుగను పండిత మాళవ్యా జెనరలు సెక్రటరీగను, రాం ప్రసాద్ గారు ను (లాహోరు) రాఘవేంద్ర గారును (బిలాసపూరు) జాయింటు సెక్రటరీలుగ నెన్నుకొనబడుదురని తెలియుచున్నది. కార్యనిర్వాహకసంఘము కొద్దిలోనే

నిర్మింపబడును. అందు జయకరు, చక్రవర్తి, మాంజీ, ఆనీగారలును యితరులు నుందురని తెలియుచున్నది. కాసనసభలందు లోపము తెన్నియున్నను వానిని పనిజేయుటకును, మంత్రులకు కానలసిన అధికార బాధ్యత లాసంపాదల ఉద్యోగముల స్వీకరించి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు పనిజేయుటకును యీపార్టీ తీర్మానించెను. మంత్రుల కా అధికార బాధ్యతలవిషయమును కాసనసభలం దధికసంఖ్యాకపక్షము నిర్ణయంపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారి సంపూర్ణ ప్రతిష్టంభముగ వప జయము గాంచెననియు, అందుచే వారు నిమ్రయోజక మార్గముల ననుసరించినయు, కాన్పూరు కాంగ్రెసు నాటినుండియు ఉద్యోగము లంగీకరింపవలెనని దేశములో రాజకీయాభిప్రాయము మారెననియు యీపార్టీ తమయభిప్రాయమును వెల్లడించెను.

కేంద్రగారి రెస్పాన్సివు పక్షాభి

మానము

పూనా, సెప్టెంబరు 10:-ఆసానియే పెడు ప్రేమ ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు యక. సి. కేంద్రగారిటల జెప్పిరి: “లాలాజపత్రాయ పండితమాళవ్యాగారలు గావించిన నూతనలకు పండిత మోతీలాలు సైహూయున్న అవతల పక్షమును పూర్తిగ ఒప్పుకొనెనో లేదో తెలియనవుదు పూర్తిగ వివరములు దెలియకుండ అవ్యవధిగ యిదమిదముని మేము నిర్ణయము గావించుకొనవలెనని నన్ను నా పక్షమును తొందర పెట్టుచున్నట్లుల నేను భావించెదను. నా పక్షము, యొన్నికలందు దిగ్విజయము గాంచునట్లు నిశ్చయము. మహారాష్ట్ర దేశము లోనైనను తప్పుడు పార్టీలనుబట్టుకొని ఎన్నికలందు పోటీజేయు ప్రయత్నములు చాలామారులు నడచినవి. ఇప్పుడిందు అడ్డుపడుటకు వీలుండదు. నామట్టుకునేను యిప్పుడున్న పక్షమును అంతరింప జేయుటగాని, పేరెంత బాగున్నను మరొకసంస్థలో జేర్చి యింకొక పేరుతో యొన్నికలకు నిలుచుటగాని నాకేమాత్రము నిష్ఠములేదు. అట్లుజేయవలసినచ్చిన విషయమచ్చి యొన్నికలలో పాల్గొనుండ వేరయ్యెదను. లాలాజపత్రాయ, పండిత మాళవ్యాగారల కిష్టమైనయెడల ఇండివెండెంటు పక్షమును నిర్మించుకొనవచ్చును. నా ఆటంక మేమియులేదు. కాని రెస్పాన్సివు సహకార పక్షమును నదియు పన్నుకు లేకుండ జేసి మరియొకపక్షములో గలుపుటనాకేమాత్ర మిష్టములేదు. చివరకునేను సభ్యులొకడొకరికి బదుడనైయుండును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ మిప్పటికైనను దానినంగీకరించి నిలవబెట్టునెడల నేనందులకు మొదట బద్ధుడనై యుండెదను.

(అ. ప్రె. సెషలు)

స్వరాజ్యపక్ష మేలనేకీభవింపలేదు?

పండిత నెహ్రూ ప్రత్యుత్తరము

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-పండిత మోతీలాలు సైహూ నేడు ఢిల్లీనుండి యొన్నికల ప్రచారమునకు బోవుటకు ముందు యీక్రింది లేఖను పండిత మదనమోహన మాళవ్యాకు జంపుచు, వారు గావించిన ప్రతిపక్ష తిమాచనలను తానును తనపక్షమును యొందు కంగీకరింపజాలకబోయికో యిటుల బెల్లిరి:

నేను కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు బంపిన తంతివార్తయు దానిపై వారిజడమండి వచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును లాలా గిరిధర లాలుగారు నిన్న సాయంత్రము జూపిరి. నేను మీరు సిమ్లాలో గావించిన నూతన లంగీకరింపలేదని మీకు తెలియును. మనము యేయేవరకుల మీదను ఉద్యోగము లంగీకరింపవచ్చునో వ్రాతపూర్వకముగ బాగా ప్రచురింపవలెనని నేను గోరినట్లులగుడ మీకు తెలియును. నేనును మీరును ఒప్పుకొన్న సమాధానపు వరతులను యీస్థితిలో అట్టే అంగీకరింపట సాధ్యముగాదని గూడ జెప్పితిని. నాఅభిప్రాయమును బెబుపకుండ అందరు వారి వారి అభి

ప్రాయముల బెబుపగోరితిని. ప్రత్యుత్తరము లిప్పుడు వచ్చినవి. వానినిబట్టిమాడ మీకు నూచించిన వరతులు అంగీకారార్హములుగ గాన్పింపవు. ఆవరతులను తొలగివరకు సవరింపవలసి యుండును. ఇప్పుడిటుల సంప్రతింపులు జేయుచు యొన్నికలసమయమున కాలవారణముజేయుట మీకును మాకునుగూడ మంచిది గాదు. కాబట్టి యీ రాయబారములను యొన్నిక లగువరకును ఆపియుంచుట మంచిది. ఆప్పుడే దో కర్తవ్యమునకు తగిన ప్రతిపత్తి గుగుర్చుకోవచ్చును. ఈలోపల త్రిశంకుస్వర్ణముననుంచి పనుల నాపుట కాంగ్రెసుకు గాని మీ పక్షమునకుగాని మంచిదిగాదు. మీపక్ష ప్రముఖులు చాలమంది అప్పుడే ఢిల్లీకివచ్చినట్లయినను యింకను నితరులు రేపు వచ్చునట్లును తెలిసినది. నేను మీతో సిమ్లాలో సెసిలుహోటలులో జెప్పిన వరతులను వారంగీకరింప సాధ్యముగనెడల నాకు ఆవిషయము వెంటనే బెల్లునెడల నేనీవిషయమై మరల నాలోచించి యొన్నికలందు పక్షవిభేదములు లేకుండ జేయుటకు నా చేతనైన పనిజేసెదను.

(అ. ప్రె.)

రెస్పాన్సివు సహకార కాంగ్రెసువాదుల సభ

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష ఆశయములు

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-పండితమాళవ్యా స్వరాజ్యపక్షముతో సమాధానముగుదుర్చుటకు జేసినప్రయత్నములు విఫలమగుట వలన పంజాబు, సంరాష్ట్రములు, మధ్యరాష్ట్రములు, బెంగాలుకాంగ్రెసు ప్రముఖులును, బెంగాలు, మహారాష్ట్ర, బొంబాయి, మధ్యరాష్ట్రములు, బీరారుల రెస్పాన్సివు సహకారపక్ష ప్రముఖులును భిక్షామందిరమున సమావేశమై బాగుగా చర్చించి యీక్రింది తీర్మానముల గావించిరి:-

కాన్పూరు లో కాంగ్రెసు జరిగిన నాటినుండియు ద్వైతము నందు రాజకీయ విషయములలో సభిప్రాయములందు మార్పుగల్గెను. దేశమునందంతటను కాసనసభలలో సంతతిప్రతిష్టంభ విధానమునకు ప్రాతికూల్యము గాన్పించుచున్నది. ఈవిధానమువలన అనుకొన్న ఫలితము గలుగక స్వరాజ్యపక్షము నిమ్రయోజకమార్గముల బోవుచుండెను. కాసనసభా నిర్ణయనమార్గ ముజయము గాంచెను. ఇంతేగాక భారతదేశము మహాసభ ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకులు దేశము నాందోళపరచుచున్న విషయము లనేకముల నంగీకరించుటకు కాంగ్రెసు అవసరసభను జీరుప వీలులేదనిరి. పండిత మాళవ్యాగారు కాంగ్రెసులో సుభయపక్షములకును సమరసమై త్రిభావములు గురుర్వజేయబూనిన ప్రయత్నములన్నియు నఫ జయముగాంచెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధానములతో నేకీభవింపని వారలు ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసులోనే ఒకపక్షముగ నేర్పడి, రానున్న కాసనసభల యొన్నికలను నడుపుటకు దేశముయొక్క అనుమతిని బొందుటయు, గౌరవిత కాంగ్రెసులో కాంగ్రెసు అనుజ్ఞను బొందుటయు నుద్దేశంపబడినవి.

తీర్మానములు

1 ఈపక్షము స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష మని పిలువ తీర్మానింపబడినది. ఇందు కాసనసభలందు జేయవలసిన పనిని గూర్చి కాంగ్రెసు అప్పడప్పుడు విధించు కార్యవిధానముతో నంగీకరింపని కాంగ్రెసుసభ్యులు చేరెదరు. 2. కాసనసభల నిర్వాణమునందు లోపములున్నను వానిని వీలైనంతవరకు పనిజేసి సంపూర్ణబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకును, ఈలోపల ప్రజలలాభములను రక్షించి, అన్యాయమును దుష్పరిపాలనమును నిరోధించుటకును పనిజేయ ఈపార్టీ విధానమై యున్నది. 3. మంత్రులు తమ విధుల నిర్వర్తించుట కవసరమున బాధ్యతను అధికారము నిచ్చునెడల యీపార్టీ ఉద్యోగముల నంగీకరింపవచ్చును. ఈ అధికారబాధ్యతల పరిపూర్ణతను కాసనసభయందు నాపార్టీలో అధికసంఖ్యాకులు నిర్ణయంపవలెను. 4 ఈపక్షము రెస్పాన్సివు సహకార పక్షముతో నెప్పుడును సహకారము జేయుచు ఆపార్టీ యొక్కడనున్న నచట స్వతంత్రముగ పనిజేయ నిచ్చును. 5. కాసనసభయందేమైన విభేదములు గల్గునెడల యీపార్టీ సభ్యులు ఆవిభేదముల గల్గినవారికి రాజీనామర్ప ప్రయత్నింపవచ్చును. అది కుదురనియెడల పార్టీ సభ్యులు కాసనసభలందు తమకు యుక్తమని తోచినరీతిని వోటు జేయవచ్చును.

ఈ చర్చసమయమున హాజరైన రెస్పాన్సివు సహకార పక్షసభ్యులు ప్రముఖులైనవారు యీపార్టీతో సహకారము చేయుటకు యష్టపూర్తిని బెల్లిరి. తచ్చిహ్నుముగ వారిందు సభ్యులుగ చేరెదరు. ఇందులకు ముందు వారిపక్షము కార్యనిర్వాహకసంఘ మావిధముగ తీర్మానము గావించవలయును.

(అ. ప్రె.)

పండిత మాలవ్యా-నెహ్రూ రాయబారములు

పండిత నెహ్రూ యుదంతము

ధర్మ, నెహ్రూ 12:—పండిత మాలవ్యా నెహ్రూ ధర్మ నుండి బయటపడి యెన్ని కలప్రచారముచేసినా బోధకుల ముందు యీ కిందిసూచనలను అసరియే తెలుపజేసుకు బంపెను. పండిత మాలవ్యాజీని ఆయనకును జరిగిన రాయబారములు విఫలములైన విషయమే పండిత మాలవ్యా దెలిసెను.

అందరును గలసి ఒకపక్షముగ నేర్పడి యెన్నికలునడుపు విషయము సాధ్యముగనాయని పండిత మాలవ్యాకును లాలలజ వ్రాయించి ఒకపక్షమునను, సరోజినీబాయిదుకును నాకును ఒకవైపునను రిప్లైగోష్టి జరిగెను. కాని యేవిధమైన ప్రతిపత్తియు గురురకపోయెను. కాని నేను నెహ్రూజు 4-వ లేదీ బయటపడి మిరటలులో ఎన్నికలప్రచారమునకు బోవనుండుటచేత పండిత మాలవ్యా నెహ్రూ మాలవ్యా కొన్ని సూచనలను వాకు బంపెను. నేను వాటిని సాధ్యమునందు కొందరు ప్రముఖులకు బంపి వారి కోరికలను దృఢీకరింప నంటిని. ఏపక్షమువారి యెన్నికల సంరంభమునకును నక్షయు గలంగగూడదని యెర్పాటు చేసికొనబడెను. ఆవిధముగ నేను అన్ని రాష్ట్రములకును తంతి జరిపి నా యెన్నికలప్రచారమును నెహ్రూజు 4-వ లేదీ మిరటలులో కాన్పురు కాంగ్రెసు యుత్తరప్రకారము పండిత మాలవ్యాగారి నూచనతో నేమియు సంబంధము లేకుండ ప్రారంభించితిని. నేను ధర్మ 9 వ లేదీ తేరుసరికి నా టెగ్రాములకు ప్రత్యుత్తరములు వచ్చెను. ఇయ్యది పండిత మాలవ్యాకు 11 వ లేదీ రాగానే మాప బడెను. ఈ ప్రత్యుత్తరముల స్వభావమునుబట్టియు, వారు గాచించిన సూచనలపై నాయుత్తరప్రాయములవిధము, యీ సంభాషణలవలన లాభముండదని వాటికి దెలుపబడెను. ఈ విషయమే నన్ను చాలమంది విచారించిరి. ఈ సంభాషణలవలన కాంగ్రెసువారుయెన్నికలప్రచారమునందు ముందుగల్గెను. ఇట్లు న్నందులకు విచారము గల్గుచున్నది. కాంగ్రెసువారు తెల్లరును పెంట్లనే కీ క్షేత్రంతు నుపయోగించి ముందున్న కార్యమునకు గడంగవలెనని కోరుచున్నాను. ఇంతలో నేవ్విమైన రాజీయు కుదురునటుల గాన్పించెను.

ధర్మ సభ

పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారి

రథ్యక్షత వహించుట

కార్యవిధానమును తెలుపుట

ధర్మ, నెహ్రూ 18:—నూతనముగా నిర్మాణముచేయబడిన న్యాయశాస్త్రకాంగ్రెసుపక్షము యొక్క విధానమును కార్యక్రమమును తెలుపుటకై క్షేత్రము గా నెన్ను లోని స్పటిడినను సాయంకాలము పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి ఆధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభ జరిగెను.

స్వరాజ్య సంరంభమును గూర్చియు అప్పగింపుకు లేబడిన సంస్కరణక్రమమునుగూర్చియు తెలిపి పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి రిట్లుచెప్పెను:—అవియోగ్యముగా కాపరికలకులోపలను వెలుపలను గూడ విఫలమైంది. స్వరాజ్య పక్షమువారు కడగిన సూచనలనుబట్టియును నిరంతర ప్రతిఘటనలనునీ యి కార్యవిధానముగా పెట్టుకొనియుండుట మనవారికామరచిత్రవిత్రియగుగాకా సూచనలనుబట్టి నడిచివచ్చుటయును సాధ్యమగుగాకా సనసభలనుండి అందరికీ సారి నెడలిపోవుటయు హిందూజాతరక్షణనుకు శ్రీనిధిగపాటును దెచ్చిపెట్టినవి. కా సన సభ యందు ముఖ్యోత్తేజ్యమైన కాసన నిర్వాహివిషయము చర్చింపబడుచున్న సమయందు విడివాడి పోయిన పక్షమున హిందూజాతము తన విశ్వాసము నుపజాలదు. మీరు, వోట్లనిచ్చునప్పుడు ఎవ్వరు పవర్లు ఎవ్వరు నిజాయితీగలవాళ్ళో తెలుసుకొని మీ వోట్ల నియవలెను.

లాలా లజపతిరాయగారు

రాజకీయ రంగము చదరంగము వంటిది. ఎప్పటికప్పుడు క్రొత్త యెత్తుల నెత్తుచుండవలెను. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు విఫలమైన ముగ్గురు మేగాని దానికి మనకు ధైర్యముచాలదు బుభుకులేదు. మూత్రప్రాంతముగ ఆసహాయమునుచాలపుంది. కానిసాంఘికైక్యమున్నదనుకొని పారభోటుపడుటచేత ఆయుధ్యమును విఫలమైనది. అందువల్లనే స్వరాజ్యప్రతిఘటన విధానమును అవజయము గాంచినది. కాసనసభలను పూర్తిగా బహిష్కరించవలెను. లేదా సంస్కరణములను మనస్ఫూర్తిగా కొనసాగించవలెను. కాసనసభలనుండి పారిపోవుట రాజకీయముగ ద్రోహముతో సమానమైనది. ఇంతసాం

ఘికవైచమ్యములతో కొట్టుకొను హిందూజాతమున కిప్పుడు పార్టీ పద్ధతులు పనికిరావని వానమ్యము. పద్విమర్శన ముండవలెను అని చెప్పిరి.

భాయి ధర్మానంద

కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంస్థయే కాదు. స్వరాజ్యపక్షము క్రింద నడుపబడుచున్న కుట్రలోని కది మారినది అనిరి.

జయకరు

కాంగ్రెసులోని రెండుపక్షములకును రాజీకుదుర్గుట్టకై మనము చేయదగినది చేసితిమి. కాని విఫలమైనందుకు అంగీకరింపని మాలవ్యాగారి వైననే నిందయంతయు మోపవలసి యున్నది. ఇప్పుడు మనము న్యాయముకొరకును సత్యముకొరకును పోరాడవలసియున్నది. మీరీ వివేచనాశక్తి నంతయు నుపయోగించి మీరు వోట్లనిచ్చవలసియున్నది. అని జయకరుగారు చెప్పిరి.

బాపిస్టా

సంఘభావమే బలము. కావున అందరూ కలియవలెను. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయవచ్చును. సహాయముగా మనము మనబలమునుపయోగింపవలెను. లేనియెడల నదిరాజుద్రోహముక్రిందికి మారును. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము నేర్పరచి యాండుటచే చేడ్చి గుఱినము. నేడు మనము సింహజలము చేకూరినది. సింగములవలెనే మనము పోరాడవలెను అని బాపిస్టాగారు చెప్పిరి.

పండిత క్యామలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యవాదికీతప్ప ఎవ్వరికైనను నోట్లవలసినదని చెప్పిరి. శంభుదయాల్ విక్రె గారుగూడ మాట్లాడిరి. వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

(ఆ. ప్రె. న్యాయ.)

* * *

జయకరు బాపిస్టాగారు డిల్లీవచ్చి పండిత మాలవ్యాతోను లాలా లజపతిరాయతోను ఎన్నికల సంరంభమున నెహ్రూజీని పు సహకారాభివృద్ధిగూర్చి మాట్లాడుచున్నారు.

రైలుపట్టా తొలగింపు

లికాపత్తరము నెహ్రూజు 10:—నేడు జాతమెయిలు ఇంజనును రెండుపెట్టెలును రైలుపట్టా తప్పింపి. 12-5 గంటలకు ప్రమాదము జరిగినది. మధ్యాహ్నము 1-55 నిమిషములకు మరాఠుకు చేయబడినది. ఎవరికి దెబ్బలు తగులలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

మొమారు నెహ్రూజు 11:—చామరాజనగరముండి నేడు గండ్లన్నయ్య మరాఠుకు చేయబడినందున రైల్వే నడచుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

రావగ్గిండి, నెహ్రూజు 11:—వై బరులైనమీడి గండ్లకురావతులు చేయబడినవి. రేపటినుండి మామూలుగా బండ్లు నడచును.

(ఆ. ప్రె.)

ధర్మ, నెహ్రూజు 11:—కాల్యాలైల్లైలనుపై వర్షము ధిక్కుగా తిరిగి ముంబాయిలో ఎప్పుడు ప్రయాణము ప్రారంభింపదగినో చెప్పవలెను.

(ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా, నెహ్రూజు 10:—17-41 మెర్లెన్ద కాల్కారైలు లైనులో అనేకవిఫలములు పూర్తియైనవి. తిరిగి వర్షము కురిసినది. 11-వ లేదీ గుర్గావ్ నువరకు రైలునడచుటకు వీలులేను. ఇంకను వర్షముకురిసి ఆలస్యముగాగలదు. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—మృరాత్రి నెహ్రూజు తెలుసులో గుర్గురుగారు సతీ సరివారము ఉదయంవరకు వెళ్లిరి.

దివానుబహదూర్ టి. రంగుచారిగారు ఆదివారం ఉదయం సిమ్లానుండి చెన్న పురకివచ్చిరి.

యం. కె ఆచార్యగారు శనివారము రాత్రి దక్షిణా రాగ్గుటు వెళ్లిరి.

మేజరు జెకరలు పాన్పుచిగారు యం. యస్. యం. రైల్వే డిప్యూటీ ఏజంటు పానెటుగారు, పాన్పుపూర్వ జెకరలు హాస్సుగారు, బి. బి. సి.వి. రైల్వే ఆడిటరు హాస్సుగారు నేటి దినము ఉదయం చెన్న పురకి వచ్చిరి.

ఇంపీయలు వెలసినది రిసర్వకి చేరిన యస్. వేర్ గారు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

గో. రామదాసు పంతులుగారు నిన్న రాత్రి కలకత్తా మెయిలులో వెళ్లిరి.

వెటరినరి కాలెక్ట్రాఫాసభ ఎచిననుగారు ఫిఫ్ ఇంజనీయరు స్టానిగాడు పోలీసుకాఖకు చేరిన రైటుమారుగారు నిన్న రాత్రి ఉదయంవరకు వెళ్లిరి.

ప్రతాపగారు కల్కత్తానానలాలు సి. మెహతాగారు నిన్న ఉదయం ధోసల స్టేషనులో చెన్న పురకివచ్చిరి. అజ్మీ ముగలో నిన్న సాయంకాలమువారు సిల్లోనువెళ్లిరి. చెన్న పురయందు యస్. వి. రామస్వామిమొదలిగారి అతిథులుగనుండిరి.

మదనమోహనమాలవ్యా

తపాలప్రకటన:—పార్టీ జేరుకు పంపబడు బాబులు నెహ్రూజు 15 వ లేదీ ఉదయం 8 గంటలు లోపుగ జెనరలు పోస్టు ఆఫీసుకందు పోస్టుచేయబడునని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుహృద్దగురు ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము సెనేటు ఎన్నికలు:—రిజిస్ట్రార్ గ్రామ్యమేయలు సెనేటుకు ఎన్నుకొను 80 స్థానములలో నొకదానికి తాను అభ్యర్థిగనుండ తీర్మానించుకొన్నట్లు పచ్చయప్ప కళాశాలకు చేరిన ప్రాథమిక పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు తెలుపుచున్నారు.

డక్కను హ్యూమనిటీరీయను లీగ్:—మైదరా బాదునందరి డక్కను హ్యూమనిటీరీయను లీగవారి యాజమాన్యమున వాలుటాక్సుకోడునందరి పరమానందదాసు ఘోలాదాగు దర్శకాలయందు ఈనెల 14-వ లేదీ మంగళవారము రాత్రి 8 గంటలకు పాటకచ్చేరి జరుగును. తీవ్రహింసను ఖండించుచు ఉపన్యాసము లియ్యబడును.

దక్షిణాంధ్రభాషాభివర్ధని సభ:—ఆంధ్రమహాసభలకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు, తమిళవిశ్వవిద్యాలయమున దక్షిణాంధ్రులకు ప్రాతినిధ్య ముండలయు నని తీర్మానించుటకును, చందాలు విరాళములు ప్రోత్సహించువిషయమై తన ఏర్పాటులు చేయుటకు వైసభ కార్యనిర్వాహకసంఘసమావేశము ఈనెల 15-వ లేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు, ఎస్సె నేడులో ఇండియను ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్ మిద్దూరు జరుగును.

సింగరేని బొగ్గుగనుల పనిచారి క్లబ్బు:—ఈనెల 11 వ లేదీ ఈక్లబ్బు స్థాపించబడెను. పూర్వము తనమందిరమునాత్రమే యుండెను. ప్రస్తుతము 160 మంది సభ్యులున్నారు. సింగరేనిబొగ్గుగనులయందుపనిచేయువారికోరకు ప్రకనమది దిరము, పుష్కభాండాగారము, టెన్నికు బాడ్మింటను మున్నగు ఆటలు, నాటకములు, ఉపన్యాసములు, పారికథలు మున్నగు సౌకర్యములను కలగజేయు ఈసంఘము స్థాపించబడినది అని గౌరవ కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

పెరంబూరు. గాంధీక్లబ్ - నూలువడుకుపోటీ:—ఈనెల 5 వ లేదీనుండి ఈక్లబ్ వారియాజమాన్యమున పోటీజరుగుచున్నది. అభ్యర్థులు ఎట్టి ప్రకేతమును కల్పింపనక్కరలేదు. ఆక్టోబరు 3 వ లేదీ నాకుపోటీ జరుగుచుండును. ఆదివారములందు ఉదయం 7 మున్ను 9 గంటలవరకు స్త్రీలకు పోటీపరీక్ష జరుగుచుండును. శనివారం ఆదివారం సాయంకాలము 3 ముదలు 5 గంటలవరకు పురుషులకు పోటీపరీక్షలు జరుగుచుండును. రాటుములు పత్రి ఉచితముగ ఇవ్వబడునని సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

గోవను క్రిస్టి ఆగమనము:—గోవను ప్రభృతి నాలుగు నెలలు ఇంగ్లాండులోనుండి కడచిన శుక్రవారము బొంబాయిచేరెను. గవర్నరుగారి అంగరక్షకుడగు కెప్తనుపార్వలు గారి వెల్లెలను పోర్ట్ బ్లీఫర్లోను, కాప్తనులు లాంగుఫీట్సు, ప్రిమాయెటులుగార్లతో ఆదివారం ఉదయం చెన్న పురకి వచ్చిరి. గోవను ప్రభువుగారు అంగరక్షకులతో నెంట్లలు వైపునుకు వచ్చియుండిరి. గో. టి. యం. మాయరగారు, గో. పానగలు రాజా, గో. మర్జుబాంకుగారు, గో. సర్ పాత్రోగారు, పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు రామానుజ ఆచ్యుంగారు వైపున కుంచుచుండిరి.

గొప్ప బస్సుప్రమాదము - ప్రయాణికులకు గాయములు తగులుట:—కడచిన శుక్రవారం సాయంకాలము ఆంధ్రపున పీఠివద్ద ఒక బస్సు ప్రమాదము జరిగెను. దాదాపు 20 మంది ప్రయాణికులతో రాయపురమునుండి నుంగముబాకమునకు ఒక బస్సు పోవుచుండెను. ఆంధ్రపున పీఠిలో బస్సు ఒక చెట్టుకు డిక్లొట్టుకొనెను. ప్రయాణికులందరు ఆతాడికి బండినుండి క్రిందపడిరి. బస్సుయందుభాగము పూర్తిగా చెడిపోయెను. అసమయమున టరనుబులుగారు ఆదారి నే మోటారుబండిలో పోవుచుండిరి. బలముగ గాయములు జరిగినవారిని టరనుబులగారు తన మోటారుకారులో జనరలు హాస్పిటలుకు తీసికొనివెళ్లిరి.

మదరాసు శాసనసభ

శుక్రవారము ఫలహారంతరచర్య

హిందూదేవాదాయబిల్లుపై చర్య

శుక్రవారము ఫలహారంతరము చెన్నపురి శాసనసభ్యులు తిరిగి సమావేశమై హిందూ దేవాదాయ బిల్లుపై చర్య ప్రారంభించిరి.

కమిటీలు నియమముల గావించు నధికారము

“చట్టముయొక్క నియమములకు విరుద్ధముగానుండను, తమ కొనగబడిన యధికారమునను లోబడి “ఆగత్యుక్తులను సమయములందు ఫలహారము కాగితముల నందజేయుటలో నియమములు గావింపవచ్చునని” యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు సవరణ నుపపాదించుచు ఇట్టి అధికారము కమిటీసభ్యులకుండుటావశ్యకమని బట్టిరి. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదిర్చిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. అంతట 36, 37 వ క్లాజులు వోటుకు బెట్టుబడి అంగీకరింపబడెను.

దేవాదాయముల రిజిస్టరుల తయారుజేయుట

ప్రతిమనుష్యులకు లేక దేవాలయముందు ఇతర వివరములుగాక “నగలు, బంగారు, వెండి, బిలువల కెంపులు, రత్నములు మున్నగు రాళ్లు, పాత్రలు, ప్రతిష్ఠాపనకు సంబంధించిన తదితర చరాగ్ధి యావత్తు వానిదామామె నెలలలో సహా దేవులపట్టి రిజిస్టరును బోర్డువారు తయారుజేసి యుంచవలెను” అను రిజిస్ట్రా (య) విలుములో వాహనములను గూడ చేర్చవలసినదిగ యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణ నుపపాదించుచు దేవాలయములందలి విలువలకు వస్తువులలో వాహనములు చాల ప్రధానమైనవనియు, అట్టివానికై రిజిస్టరులందు బిల్లులతోవశ్యకమని బట్టిరి. గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు “ఇతర చరాగ్ధియంతయు” అని క్లాజునందుండుటవలన వాహనములును అందు చేరవలయు లేక ప్రత్యేకముగా వాహనములను జేర్చినవో ఇంకను అట్లు జేర్చబడవలసిన నెన్నియో యుండునని బట్టిరి. సభ్యులూరిగారు సవరణను బలపరచిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

రిజిస్టరుల సరిజూచుట

“మరయు లేక దేవాలయము యొక్క ధర్మకర్తచే రిజిస్టరు తయారుజేయబడి సరిజూడబడి ఆతని చేవ్రాలు. బొంది ఈ చట్టము తీర్మానింపబడిన పినద బోర్డువారు నిర్ణయించు కాలములోపు ఆ ధర్మకర్త బోర్డువారి కంపబడును” అను రిజిస్ట్రా (2)వ పార్టాజులో రిజిస్టరు “సరిజూడబడి” అను పదమును తీసివేయవలసినదిగ సభ్యులూరిగారు సవరణ నుపపాదించుచు మతాధిపతుల గౌరవ ప్రతిష్ఠలను గాపాడవలెననియు, వారిచే తయారుజేయబడిన రిజిస్టరులు ధర్మకర్తచే సరిజూడబడుట వారి గౌరవమునకు లోపమనియు బట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు తామీ సవరణ సంగీకరింపజాలనందులకు వగముచెప్పిరి. ఏ మతాధిపతి విషయములోగాని అట్టి అవసరము లేదని బోర్డువారు తలచినవో ప్రత్యేకముగా అట్టివారల విషయములో ఈ నిబంధనను మార్పుజేయవచ్చును అనిరి.

యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణను బలపరచుచు ఎట్టి యధికారికాదినైనను ఎట్టి ప్రమాణమును గాని జేయుటకు సమర్థింపని హిందూ సన్యాసులు కొందరు గలరని బట్టిరి. ప్రజలయొక్కయు మతాధిపతులయొక్కయు కోరికల నాదరింపవలసినదిగ మంత్రిగారిని ప్రార్థించిరి. తేనీవో రాగల ఎన్నికలలో ఈ కార్యములవలన గలుగజూపు ఫలితముల ననుభవించుట కాయత్తుల గలవని హెచ్చరించిరి. యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు సవరణ నాడేపించుచు రిజిస్టరుల సరిజూచుటయే తేనీవో రిజిస్టరులను తయారుజేయుట ఉపయోగములేదనియు, సాధారణముగా దేవాలయాధికారుల విషయములో నీ నిబంధన అత్యవశ్యకము కాని కొందరు మతాధిపతుల విషయములో మాత్రము వేరేదియైన. సౌకర్యము గావింపబడవలెనని బట్టిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

ధర్మకర్తచే తయారుజేయబడి, సరిజూడబడి..... యను పదములను పిమ్మట లేక ఆతనిచే అధికారము బొందబడిన ఏ జంటుచే అనువానిని జేర్చవలసినదిగ అక్కినీడు ప్రసాద్ బహద్దరుగారు నోట్సు నొసంగిన సవరణను వారు సభయందు తేకుండుటచే వారికి జరుగు ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు నుపపాదించుచు మతాధిపతుల విషయములో చిక్కును కొంతవరకే సవరణ తీర్పుగలవని బట్టిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణ సంగీకరించిరి. ప్రాతిపదికలను లేక సవరణ సభ్యులెల్లరచే నామోదింపబడెను.

ధర్మకర్త రువ్వడమని బోర్డువారు రిజిస్టరును అందజేసికొనిన పినద, తమ కవసరముని తోచినట్టి విచారణగావించి, తమ కర్తవ్యము తోచిన మార్పులు, తీసివేతలు, చేర్పులను తమ కలంపుటలు మొదలగువానితో రిజిస్టరు అంగీకరింపబడవలయు ఆజ్ఞా పింపవచ్చును.

అను రి. వ. సభాకాజును తీసివేయవలసినదిగ యన్. సభ్యులూరిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణ నెదిర్చిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“బోర్డు లేక కమిటీవారియొక్క కార్యాలయముందు ఆఫీసుఉండేది కాలములో నెప్పుడైనను ఒకరూపాయి చెల్లించిన వోటుకు అట్టి రిజిస్టరులు తయారుజేయుట కొనగబడును” అను పదములను (5) వ పార్టాజులో జేర్చవలయునని యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు నుపపాదించిరి. సర్. టి. సదాశివయ్యగారు సవరణ నాడేపించుచు బోర్డువారి యధికారమునకే ఈ కార్యముల నెల్ల వదిలివేయవలెననిరి. శ్రీ. పి. ఆంజనేయులుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి. సభ్యులూరిగా నుపపాదనను బలపరచుచు ప్రామాణ్యత హక్కులులేని ప్రజలకు కమిటీవారిచే పరిశీలించబడిన రిజిస్టరులను తిరిగివేయవలయునని సవరణ యొనంగుచున్నదనియు ఇంతటి ప్రధానవిషయమును బోర్డువారికి వదిలివేయరాదనియు బిల్లులో నిట్టి హక్కులకై ఏర్పాటు ఉండుటావశ్యకమని బట్టిరి.

గౌ. మంత్రిగారు సవరణ నెదిర్చిరి. పినద ఉపపాదన వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. రి. వ. క్లాజు వోటుకు బెట్టుబడి అమోదింపబడెను.

రిజిస్టరుల సాల్పరీ తీసివే

“ధర్మకర్త ప్రతిసంవత్సరమును రిజిస్టరులోని పద్దులను సరిజూచి, అందు వలసిన మార్పులు, తీసి వేతలు, చేర్పులు మొదలగు వానితో బోర్డువారి యామోదమునకై సరిజూడబడిన నివేదికను బంపవలెను” అనుసవరణయందు “ధర్మకర్త” అను పదమునకు పిమ్మట “లేక అతనిచే అధికారమును బొందిన ఏ జంటుగాని” అనుపదమును జేర్చవలసినదిగ అక్కినీడు ప్రసాద్ బహద్దరుగారు నోట్సును బిసంగిన సవరణను వారు సభయందు తేకుండుటచే యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణపై చర్చలేకయే అమోదింపబడెను.

మరుదనంపిల్లెగారి పేర ఉన్నట్టి సవరణలను రెండింటిని ఉపపాదించుటకు సభ్యులూరిగారు సభవారి యనుమతి గోరిరి. కాని ప్రతిమారు జట్టినుపక్ష సభ్యులలో నెవరో యొకరు ఆడేపించుచునే వచ్చిరి. ఈవిషయములో స్టాండింగ్ ఆర్డరును నిలిపివేయవలసినదిగ సభ్యులూరిగా రధ్యక్షుని ప్రార్థించిరి. కాని అధ్యక్షులు ఆడేపణల కనుమరించిరి.

మరికొన్ని సవరణలు చర్చింపబడినపినద సభ ముగింపబడి తిరిగి సోమవారము మానునటుల అంగీకరింపబడెను.

నేటి దినచర్య

హిందూధర్మాదాయములబిల్లు

ట్రస్టీలను ఎన్నుకొనవలెనా? నియమింపవచ్చునా?

ట్రస్టీల అధికారము
చెన్నపురి శాసనసభ ఈదినమున తిరిగి సమావేశమై హిందూ ధర్మాదాయముల బిల్లుపై చర్య సాగింపబడినపుడు ట్రస్టీ అధికారముల గురించియు వంశపారంపర్యేతర ట్రస్టీలు నియమింపబడవచ్చునా యెన్నుకొనవలసినదా యను విషయమును గురించియు దీర్ఘమగు చర్చలు జరిగెను.

వంశపారంపర్య ధర్మకర్తలు—మతాధిపతులు

42వ క్లాజు 2వ పార్టాజునందు వంశపారంపర్యముగా వచ్చు ట్రస్టీలగురించి గలదు. ఇట్టి ట్రస్టీపదవులందు భాగీలు వచ్చినపుడు వానిని పూర్తిజేయుటయందు మతముల సందర్భమున కెవ్వల పాక్షులనును, ఇతర దేవాలయముల సందర్భమున ట్రస్టీలవారసుల హక్కులనును ప్రాధాన్య మొసగబడునని 2వ పార్టాజునందు గలదు. యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారి పలు క్లాజునకు బదులు మరొక పలు క్లాజును సవరణగా నుపపాదించిరి. “మతముల సందర్భమున - సరిగా నర్హతలు సంపాదించిన శిష్యులనుండియు - దేవాలయముల సందర్భమున నట్టి ట్రస్టీలవారసులనుండియు నియమింపబడవలెను” అని సవరణ సవరణ గోరుచున్నది. మొదలియారుగారి సందర్భమున హిందూ సన్యాసాశ్రమముల గురించి వివరముగ వర్ణించి - స్వాములవారిచే నగలుగ ప్రకటింపబడినవారే తప్పక మతాధిపతులగు నుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి రిజిస్ట్రారు హక్కులను నిరాకరింపి తమ కిష్టమైనవారిని నియమింపరాదని తీవ్రముగ నెదిర్చిరి. అట్టి వధితి హిందూసాంప్రదాయములకు విరుద్ధము.

సర్. టి. సదాశివయ్యగారు ముట్టలాడుచు “సరిగా ర్హతల సంపాదించినవారే మతాధిపతులుగ నియమింపబడవలెననినవో నది చాల కష్టసాధ్యమని నుడివిరి. ఆ యర్హతలని

యు నేవియో చెలిసికొనుట కష్టము. అంతయుగాక ట్రస్టీ పని విహితముగనదిగాని ఆముష్మికమైనదిగాదు. అందుచే భయపడ నక్కరలేదు. సభ్యులూరిగారు సవరణ నెదుర్చుచు ప్రభుత్వము వారు విహిత విషయములకు ఒక మతాధిపతిని ఆముష్మికముగ నియమించుట మరొక మతాధిపతిని నియమింప నుద్దేశించుచున్నారా యని ప్రశ్నించిరి. ప్రస్తుతమున్న సెక్షనును అంగీకరించినయెడల ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు మతాధిపతికి విహిత సరిపాలనయందును మరేవిషయములయందునుగూడ సభికారముండునని ఆర్మనుచున్నది. ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షుని వ్యాఖ్యానము సంగీకరించినను మరేవిషయముల మతాధిపతి విహిత (ఆర్థిక) మతాధిపతి గుమ్మమువద్ద పడిగాపులు పడుచుండవలయుండును. దైవారాధన కోక్క కానీ కర్పూరము గా వలెననిన ఆర్థిక మతాధిపతి ఇష్టమున్న నొసగవచ్చును లేనియెడల నిరాకరింపవచ్చును.

మతాధిపతులను ట్రస్టీలను నియమించు సభికారము చాల కష్టముయినది. ఇందువలన ఇతరులను నియమింపవచ్చును. ఇట్టి విషయచర్యను హిందువు లేనూత్రమును భరింపరు. అందు ముఖ్యముగా మతములయందు ప్రభుత్వమువారి రిల్లు జోక్యము వున్న కొనుట హిందూమతమునకు అపమానము. ఈవిషయ మటులండు మతాధిపతిచే సరిగ నర్హుడగు ప్రకటింపబడినవానిని వదిలి ఇతరులను నియమించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమా? అని వారి యుద్దేశము గానియెడల ఈ సవరణ నెదుర్చుట కెట్టికారణమును గనపించదు.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు, సవరణ సంగీకరించినయెడల మతాధిపతుల నియమించుటకు వికాలమును నవకాళిమంధననియు, చాల చిక్కులు గలుగుననియు నుడివిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు—మతముల ట్రస్టీలను నియమించు సంపూర్ణాధికారము ఈ బిల్లు ప్రకారము బోర్డువారి కే యుండును. వారిష్టమువచ్చినవారికి అధికారముల నొసగునపుడు హిందూమతాచారములను గమనింపవలెనని మాత్రమే సవరణ గోరుచున్నది. అందుచే మంత్రిగా రిసవరణ సంగీకరించుట న్యాయము.

సవరణను వోటుకు బెట్టుగా వీగిపోయెను. అంతట 42 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

దేవాలయోద్యోగులు - ధర్మకర్తల అధికారములు

43 వ క్లాజును తొలగింపవలసినదని ఎన్. సభ్యులూరిగారు నుపపాదించిరి. దేవాలయోద్యోగులను, సేవకులను నియమించుటకును, సస్పెండుజేయుటకును, కిషీందుటకును ట్రస్టీలకి సెక్షనునం దధికార మొసగుచున్నది. కాని వంశపారంపర్యోద్యోగులపైనను సేవకులపైననుమాత్రము ట్రస్టీకిట్టి అధికారమును ప్రభుత్వమువారు తగింపవచ్చునని కలదు. ఈనిర్బంధమువలన ట్రస్టీలు వంశపారంపర్యముగా వచ్చునద్యోగులను క్రమశిక్షణ యుండుచజాలరు. కొంతమంది అధికారులై మంజులకు క్రమశిక్షణాధికారము లేకపోవుటవలన తాము సరిగపనిజేయుంపజాలమని మంత్రులు నుడిమను విచారణసంఘమువారియొడుట మొర బెట్టి యుండిరి. ట్రస్టీల సందర్భమున మాత్రమిట్టి బాధకముండదా? వంశపారంపర్యోద్యోగులను కిషీందు సభికారమునంతను ప్రభుత్వమువారి చేతులలోనే యుంచుకొనుటకు కారణమేమి? ప్రభుత్వమువారినియమించు సాధ్యమైనంత ఆరుదుగ మాత్రమే కల్పించుకొనవలెను, అందుచే ఈక్లాజును తొలగింపవలెను.

పి. వెంకటరమణరావుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, కొన్ని సంస్థలయందు ట్రస్టీలకువంశపారంపర్యోద్యోగులపై సంపూర్ణముగ సభికారము లేదని నుడివిరి. తిరుపతి మహాంతుసందర్భము గూడ నిదివరకు ప్రభుత్వమువారి రిట్టి యుత్తరువు నే యొసర్చియుండిరి. అట్టి సాంప్రదాయములకు భంగము గలుగకుండవలె ననినయెడల ప్రభుత్వమువారి కేత తాధికార ముందు కొనకతప్పదు.

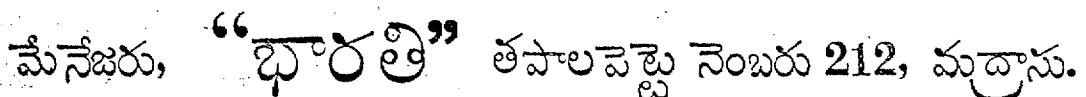
పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు దేవాలయములలో కొందరు ట్రస్టీలయొద్దగము లేతప్రధానమైనవో మరి కొన్ని యొద్దగములు గూడవంత ప్రధానమైనవేననియు అందుచే నట్టియొద్దగలకు సరియగురక్షణ మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారి రధికారమును తమ చేతులలోనుంచుకొనుట న్యాయమని యు నుడివిరి.

సవరణ వీగిపోయెను.
సభ జరుగుచున్నది.

ప్రభుత్వపాఠశాల పునాది వేయుట

గవర్నరుగారి ప్రకటన
సిమ్లా, సెప్టెంబరు 12:—పంజాబు గవర్నరుగారు దక్షిణ చీనాబు కాలవ ప్రక్క నివేళిలమందలి సంతబజారులను చూచి బెలూచి (గ్రాంటీ) నివసించు చాళుఖ్యులెల్లరి. అక్కడకు 1872 సంవత్సరమునుండి ఇంతవరకును ఒక గవర్నరును జెల్లియుండలేదు. కొత్త ప్రభుత్వపాఠశాల పునాది జైచిరి. దక్షిణ చీనాబుకాలవకు కొత్త గ్రాంటీ నిర్మిరనియు ఇకముందు చాల సాగుగా గలదనియు సుమారు 90 వేల ఎకరములు ఇదివరకున్న సెక్కువ సాగు కాగలదనియు నెబ్బిచ్చిరి.

(ఆ.ప్ర.)

రాబోవు ఎన్నికలు

రాజనయనంబు ఎన్నికలు సమీపించుకొలదియు భిన్నపక్షములు భిన్నధ్వనుల గావించుచున్నవి. సహకారాభిమానులలో నొక్కయందే శక్తియు గనుపించదు. రిస్వాంసీపు సహకారపక్షము, జాతీయపక్షము, స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము, జస్టిసుపక్షము, హిందూపక్షము, మహమ్మదీయ పక్షము, ఇటు లెన్నియో పక్షములు బయలుదేరి ఎన్నికలలో పాల్గొనజూచుచున్నవి. రిస్వాంసీపు సహకారపక్షమును స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షమును కడపక్షముక్రింద జేర్చుటకు జరిగిన ప్రయత్నము తలవరకు సఫలముగాలేదు. తుద కొక సెంట్రలు యేర్పరచి ఇరుపక్షముల వ్యక్తిత్వమును కుండ కాపాడుటకు నిశ్చయింపబడెనట. గౌహతి కాంగ్రెసుసభా నిర్ణయమున కొడబడవలయు నను యాచన, వీరికి రుచింపలేదని తెలియుచున్నది. మహారాష్ట్ర రిస్వాంసీపు సహకార నాయకు లగు కీల్కారుగారికి నూతనస్వతంత్రపక్షముతో గలసి రోవుట కేమాత్ర మిష్టములేదని, వారు గావించిన పకటనముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రిస్వాంసీపు పక్షముతరపున ఇంతకాలమునుండియు ప్రచారము జరిపి, మరల నికొకపక్షముతో గలిసిపోవుట న్నను, ఎన్నికలలో ననలే పాల్గొనకుండుటమేలని, కీల్కారుగారు చెలుపుచున్నారు. ఈ పక్షము ఎన్నియు రాబోవు ఎన్నికలలో జయముబడయు మిత్త మేర్పడినవేగాని వేరుగావు. ఇట్టికలకలము కుధ్య కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే పరిస్థుటమగు శతయముల చెలుపుచు, సత్వరస్వ రాజ్యసిద్ధికి హర్గము జూపుచున్నది.

కురువృద్ధవలె పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, శరీరదౌర్బల్యమును లక్ష్యపెట్టక, కాంగ్రెసు సందేశమును బోధించుటకు ప్రారంభించెను. ప్రస్తుత సమయమున హిందూమహమ్మదీయభేదము లెంత ప్రముగ నున్నను, పేరెన్నికగనిన నాయకులు రాజకీయ సమస్యలను సాంఘికవిభేదదృష్టితో జూడ మొదలిడినను, నెహ్రూగారు జాతీయ గ్రామమును జంకులేక బోధించుచు, వివిధమతాభిప్రాయకావములకు వెటగొండక, ప్రవర్తించుచున్నారు. నెహ్రూగారి వాక్యములం దెట్టి దాపకము లేదు. తాము చెప్పదలచుకొనినసంగతులను కృత్యమేమియు లేక జెప్పటకు, నెహ్రూగారు లోటుపడెడి. ఢిల్లీలో హిందువులు మహమ్మదీయులు లిసిన సభలో గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. మానా కలం అజ్దగాదు దెలిపినటుల, సాంఘిక భేదముల నతిక్రమించి జాతీయదృష్టితో వీక్షించుచు కాంగ్రెసు సంస్థ ఒక్కటే గాన, దానిని బల

పరుచుట ఎల్లర ధర్మము. ప్రస్తుతపు అంతఃకలహములతో విసుగెత్తినవారెల్లరు, కాంగ్రెసు సంస్థనే శరణ్య మని భావింపక తీరదు. ఆలిఖురులో నుపన్యసించుచు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, రిస్వాంసీపు సహకారము నిలుచుట కారథారములేదని చక్కగ వ్యక్తపరచిరి. స్వతంత్రపక్షనాయకు లగు లాలా లజపతిరాయి గారును, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును, స్వరాజ్యపక్షాశయములనే కొంతకాలము క్రిందట వెలిబుచ్చిరి. నెహ్రూగారు వారి వాక్యములనే ఉదాహరించిరి.

మార్చినెలలో బ్రాహ్మణులలో నుపన్యసించుచు, ఉద్యోగస్వీకారము బాత్తుగ బనికిరాదని లజపతిరాయిగారే వాక్రచ్చియుండిరి. ప్రభుత్వ దృక్పథమునందు, అప్పటికిని ఇప్పటికిని భేద మేమియు గనుపింపలేదు. నూతనరాజ్యప్రతినిధిగారి ప్రసంగములు ఆశలను పురికొల్పుటలేదాయని యడుగవచ్చును. మాట లెక్కుడు మృదువుగనున్న సంగతి నిజమే. కాని ఫలితమునం దేమయిన మార్పు గలదా? మృదువచనముల కుబ్బి తబ్బిబ్బులగు భారతీయులు కొందరు మోహపడినను, ఆంగ్ల ప్రముఖులు నిజస్థితిని గుర్తింప నేర్తురు. ఇందుకు నిదర్శనముగ నీవారమందిన "మాంచెస్టరుగార్డియను" పత్రిక ఇర్విను ప్రభువుగారి ఉపన్యాసపు టర్థము నెటుల గ్రహించెనో యీక్రింది వాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

"ఒకటి రెండు సంవత్సరములక్రిందట హిందూ దేశపు రాజకీయప్రపంచ మంతయు, పదిసంవత్సరముల గడువును తగ్గింపవలయునను విషయమై ఆతురపడుచుండెను. బర్మోపాడ్డు ప్రభువుగారు సందిగ్ధమగుజవాబు నిచ్చిరి. దీనినిబట్టి నూతన సంస్కరణవిధానమును తయారుజేసి స్వరాజ్య పక్షమువారు సిద్ధముగ నుండవలయునని యూహింపబడెను. ఇప్పుడు ఇర్విను ప్రభువు, ఎంత ఖండితముగ జెప్పవలయునో అంత ఖండితముగ జెప్పిరి. 1929 సంవత్సరమునందు, రాయల్ కమిషను విచారించునను విషయమును వీరు నిశ్చయముగ నైకొనిరి. ఈలోపుగ తటస్థించెడి సందర్భములబట్టి రాయల్ కమిషను పనియు, తత్ఫలములును ఆధారపడియుండు నని ఇర్విను ప్రభువుగారు భారతీయులకు జ్ఞాపకము జేసిరి."

మాంచెస్టరు గార్డియను కనిపెట్టిన విషయము సామాన్య మయినదిగాదు. రీడింగు ప్రభువుగారేమి, బర్మోపాడ్డు ప్రభువుగారేమి, పది సంవత్సరములగడువు తగ్గునను భ్రాంతి గలుగజేసిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారు రట్టిభ్రాంతిని తొలగించిరి. రాయల్ కమిషను విషయమే ఇటులుండ, నేపనల్ డిమాండు ఎటులుండునో గ్రహింపవచ్చును. అందుచే కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును మార్పుల కెట్టికారణము గనుపించదు. 1924 సంవత్సరమున ఘనాన్యు చట్టమును నిరాకరించుచు, భారతీయుల కోర్కెలు నెరవేరవంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి నీప్లయిల నొనగుట భావ్యము గాదని, పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారు భారతశాసనసభలో గంభీరముగ చాటిరి. నెహ్రూగారుపైయిరువుర నాయకులనే తమవాదమున కారథారముగ నైకొనుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము సర్వోత్కృష్ట ముఖట కింతకన్నను వేరుకారణ మేమి గావలయును? మితవాదులవలన

బించిన మార్గములవలన, దేశ మెట్టి అధోగతికి వచ్చినదో నెహ్రూగారు స్పష్టపరచిరి. మరల నా మార్గమును చేపట్టుటవలన, స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభింపనేరదు. ఇంతియగాక, హిందూ మహమ్మదీయసంయోగమును బలపరచుటకు, కాంగ్రెసు కన్నను అనుకూలమగు ప్రతిష్ఠాపన యుండబోదు. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనలు రాజకీయవ్యవహారములను నడుపజాలవని తేటతెల్లమయినది. ఇవి సారాటములన్ను మోసస్పర్థలను బెంచుచుగానితగ్గింపవు. ప్రత్యేకసాంఘికనియోజకగణములు హిందూదేశమునందంతటలేని వైషమ్యములకు కారణమయినవని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. లండనుపైమ్ము బోలుపత్రికగూడ, ప్రత్యేకసాంఘికవాదమును నిరసించుచున్నది. రాబోవు ఎన్నిక లిట్టికక్షలతో నిండిపోవుననియు, స్వరాజ్యపక్షమువారి కేగాక, స్వతంత్రులకుగూడ ఇబ్బంది గలిగింపవచ్చుననియు, పైమ్ము పత్రిక నమ్ముచున్నది. ముఖ్యాంశములు రెండేగలవట. ఒకటి, సాంఘికభేదములు ఎన్నికల నెంతవరకు ప్రోద్బలపరచును? రిస్వాంసీపు సహకార శింతవరకు ఫలితమును మార్పును? ఈ రెంటిని గూర్చియు, ఆంగ్లప్రముఖులు యోచించుచున్నారు. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు నూతనముగ ప్రకటించిన సందేశము నిష్ఫల గ్రక్కుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారును, రిస్వాంసీపుపక్షమువారునుగూడ మహమ్మదీయులను చెడగొట్టు జూచుచున్నారని, వీరు ప్రకటించిరి. పలువురకు రహీంగారిపట్ల ప్రత్యేకముగ అనూయగలదట. అందుచే తమను ఎన్నికొనుటయ గాక, తమకిష్టమువచ్చినవారినే మహమ్మదీయులందరును ఎన్నికొనవలయుననియు, తమనాయకత్వమున కెట్టిభంగము వాటిల్లకుండ జూడవలయు ననియు, రహీంగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరిప్రకటనగాంచిన, కేవలమతావేళము బెంచియే, వీరు స్వలాభమును పెంచుకొనజూచుచున్నారని తెలియగలదు.

ఇట్టిసమయమున ప్రాజ్ఞులెల్లరును కాంగ్రెసు పక్షమునకే చేయూత నొనగుట ధర్మము. అది యొక్కటియే ఇటు సహకారోపద్రవమునుండియు అటు సాంఘికభేదోపద్రవమునుండియు, దేశమును తప్పింపగలదు. స్వరాజ్యపక్షమున కింతవరకును తీవ్రవిమర్శకులుగ నుండియు, భారతశాసనసభలో ను వెలుపలను స్వరాజ్యపక్షమును ఎదిరించుచున్న బిషినచంద్రపాలుగారు సయితము, లజపతిరాయి మాలవ్యాప్రభృతులవాదము సంగీకరింపజాల మని వ్రాసిరి. పౌరస్వధర్మములలో హిందూక్షేమ లాభములు వేరనియు, మహమ్మదీయ క్షేమలాభములు వేరనియు, లజపతిరాయిగారు దెలిపెడివాదము వీరికర్థమగుటలేదు. స్వరాజ్యోపద్రవము అని వ్యాసము వ్రాయుచు, ప్రస్తుతోపద్రవమునుండి దేశమును తప్పింపగలిగారు స్వరాజ్యపక్షమువారిొక్కరేయనిపాలుగారు దెలిపిరి. కాంగ్రెసుపక్షాధిక్యమును ఎల్లరుగుర్తించుచు మరుదెంచుచున్నది. ఇటు సహకారపక్షములుగాని, అటు ప్రత్యేకసాంఘికమతపక్షములుగాని దేశమును రక్షింపజాలవు. స్వరాజ్యమే ముఖ్యమని భావించుచు, సాంఘికమతభేదములను స్వరాజ్యసంపాదన కడ్డపడకుండు జేయ నిశ్చయించిన కాంగ్రెసుపక్షమున కీసమయమున చేయూత నొనగు వారెల్లరు ధన్యులు. దూర మాలోచించువారల

కు, కాంగ్రెసువారును బలపరుపవలసివ యావ శ్యకత తప్పక గోచరించును. కాంగ్రెసు సందేశము దేశమందంతటను ప్రతిస్పందించుగాక! కాంగ్రెసు పక్షమునకు దిగ్విజయము గలుగుగాక! రాజీలనిమిత్త మాళపెట్టుకొనుటచే, కాంగ్రెసుప్రచారము కొంత మందగించినదని వినుటకు నెఱుఁగా రెంతయు చింతిల్లుచు, ఎట్టిసంకోచములేక ప్రచారమును చురుకుగ జరుపవలయునని కోరుచున్నాడు. వీరికోర్కెను సఫలపరుచుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులు తమశక్తిసంతను వినియోగింప గోరెదము.

నానారాష్ట్రసంఘము

నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జర్మనీప్రవేశించెను. స్పెయిను జయటకు వెడలిపోయెను. జర్మనుప్రతినిధి యు, ఫ్రెంచిప్రతినిధియూ మిగుల స్నేహభావము జూపిరి. వీరిప్రసంగములు ఉన్న తాళయములను తెలిపెను. వరస్పరగౌరవమును సఖ్యమును నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నింతుమని, జర్మనుప్రతినిధి పలికెను. తుష్టాకులరాజ్య మంతరించెనని, ఫ్రెంచిప్రతినిధి యగు బ్రయండుగారు గర్జించిరి. ఇంతటితో యుద్ధములను అంత మొందింపవలయు నని, వీరు గోరిరి. లోకొర్నో ఒడంబడిక జయము గాంచెనని ఛేంబర్లైనుగారు సంతసించిరి. ఉపన్యాసము లద్భుతముగ నున్నవి. కాని, ఇవి ఫలించునా అనునదియే ప్రశ్న. నిర్బంధపైన్యవిధానమంతరింపవలయునని, వివిధదేశప్రముఖులు గావించిన ప్రకటనము నిదినరకు ప్రచరించాయుంటిమి. అందుకేమయిన చర్యలను నానారాష్ట్రసంఘము తీసికొనునా? స్పెయినును సంతృప్తిపరచుటెటులు? చీనాగండ్రగోళమును, నానారాష్ట్రసంఘ మెటుల పరిష్కరించును? తుపాకులరాజ్యము సంతమొందించుటెటులు? ఇల్లలుకగనే పండుగ గాలేదనువటుల, కేవల గంభీరోపన్యాసములవలన ప్రపంచ శాంతి గుదురనేరదు. శాంతిస్థాపన కవసరమగు మూలసూత్రములను, నానారాష్ట్రసంఘము కనుగొని, ప్రజాతీయ వాని ననుసరించునటుల జేయవలయును. అంతియ గాని సట్టియారాట్టములవలన అనుకూలఫలము గలుగనేరదు.

దేవాలయసంఘములు: రాజకీయనిర్బంధము

క్రిమినలు కోర్టుచే దేవాలయసంఘములలో ప్రవేశించువారు, ఆరుమాసములకన్నను నెక్కుడు శిక్ష విధింపబడినవారుగ నుండగూడదని, 21వ క్లాజు డెలుపుచున్నది. నీతిబాహ్యపు కార్యముల కనుమాటలను చేర్చవలయునని తులసిరాంగారు కోరిరి. ఇట్టి సవరణ ముఖ్యావసర మనుటకు సందియము లేదు. కారణము సువిదితమే. రాజద్రోహాది నేరములకింద శిక్ష నొందిన దేశభక్తులను దేవాలయసంఘములలోనికి రాకుండ జేయవీలగును. అట్టి అన్యక్ష చర్యలు శాసనసభాసభ్యత్వము విషయమున జరుగుచునే యున్నవి. దేవాలయ సంఘముల విషయమున నయినను ఎక్కుడు అనుకూలమగు నియమము లుండగూడదా? రాజకీయ నిర్బంధితుల కెక్కడ నయినను స్వేచ్ఛ నొసగగూడదా? ట్రాన్సుఫర్డు శాఖకు సంబంధించిన చట్టములలో గూడ, స్వాతంత్ర్యనిరోధమే ప్రధానస్థాన మాక్రమించుచున్నది. సర్ పానగల్ రాజా

గారు తులసిరాంగారి సవరణను నిరాకరించుటచే, అయ్యది యోజిపోయెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల పట్ల, జస్టిసు వర్గమువారు ఎంతటి ప్రాతికూల్యము జూపుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. అవినీతికరమగు నేరముల నొనర్చినవారిని, రాజకీయనిర్బంధితులను ఒక్కకోటిలో జేర్చుచున్నారు. ఇట్టి జస్టిసు పక్షము ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుట కల్గ యని తేలినది. ఈసంగతిని వోటరులు గ్రహించుట ముఖ్యము.

నామినేషనులు : మంత్రులు

దేవాలయసంఘములకు సభ్యులను నామినేటు జేయు నధికారము మంత్రులకుండరాదని, మదరాసు శాసనసభలో సత్యమూర్తిప్రభృతులు వాదించిరి. జస్టిసుపార్టీ లాభములను పెంచుట కీ యధికారము వినియోగింపబడునను భయమును వీరు వ్యక్తపరచిరి. సర్ పానగల్ రాజాగారును, రామస్వామి మొదలియారుగారును ఏమియు నెరుగనివారివలె ఆశ్చర్యము గనుపఱచిరిగాని, మొదలియారుగారి వాక్యములనే సత్యమూర్తిగారుదాహరించిరి. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునుగూర్చి చర్చ జరిగినపుడు, జిల్లా బోర్డు ఆధ్యక్షపదవులకు జస్టిసుపక్షమువారిని నామినేటుచేయుటయే ధర్మమని, రామస్వామి మొదలియారుగారు బహిరంగముగ డెలివిరి. మొదలియారుగారు తమనుడువులను మరచియున్నను, వారివాక్యము లిప్పటికిని ప్రతిస్పందించుచునే యున్నవి. ఇట్టి జస్టిసువర్గము వారికి నామినేషను అధికారము నేశాఖలో నిచ్చినను, ఎటుల వినియోగింపబడునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

భారతజాతీయయవకసంఘము

చెన్నపురిలో భారతీయ యవకుల సంఘము స్థాపింపబడినందుల కెంతయు సంతసించెదము. జాతి మత భేదము లేక, దేశనేవకు యవకులను పురికొల్పుటయే, యీసంఘపు ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఈ యుద్దేశ్యము నెరవేరుటకు, పెద్ద లెల్లరు తోడ్పడుట ధర్మము. విద్యార్థులలో గూడ సాంఘిక వైషమ్యములను బెంజూచుచున్న యీసమయమున యిట్టి జాతీయసేవాసంఘ మేర్పడుట మిగుల వాంఛనీయ మనుటకు సందియములేదు. దేశభక్తిప్రజ్వలనమున కిది తోడ్పడగలదు. నూతనసంఘములను స్థాపించినంతమాత్రమున కర్తవ్యము ముగియదు. ఈయుద్దేశ్యములు సఫల మగుటకు తగినకృషి జరిగినపుడే, సంఘములు సార్థకమగును. జాతీయ యవకసంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచి, ద్వేషభావమును పారద్రోలి, ప్రేమను పెంపొందించుగాక!

యూరపియనుసంఘమువారి ఆగ్రహము

కూలీమరణపు కేసులలో విచారింపబడిన స్పెంసీగారి విషయముననేమి, విల్సనుగారి విషయముననేమి, ప్రభుత్వమువారు న్యాయస్థానములలో చర్య దీసికొనినందులకు కలకత్తా యూరపియను సంఘమువారికి మితిలేని ఆగ్రహము జనించినది. భారతీయాభిప్రాయమునకు నెఱియి, ప్రభుత్వమువారిటుల ప్రవర్తించిరట. యూరపియనులపై నెట్టినేరముల నారోపింపక, వారిని సామాన్యమానవులుగ జూడవలదని, యూరపియను సంఘమువారి యుద్దేశ్యమే

యుండును. ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్యల నవలంబించినను సమర్థించుచుండెదమీరు, తమసంఘమువరకు వచ్చునప్పటికి ఎదురుతిరుగుట మాత్రము ఎంచదగిన విషయము.

అలహాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘము :

పరిశుభ్రమగు నీరును పౌరులకు సస్థయిజేయవలసిన బాధ్యత మ్యునిసిపలు సంఘములకు గలదు. అట్టి బాధ్యతను తిన్నగ నిర్వహింపనందుచే, అందుకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారిని బలవంతపెట్టుటకై, సర్ సప్రాగారు దావాదెచ్చిరి. ఈదావా ఫలిత మేమగునో చూడవలయును. ఇట్టిదావానింత వర కెవరును దాఖలుచేసియుండకపోయినను, ఇయ్యది చాలముఖ్యమనుటకు సందియములేదు. పెద్ద పట్టణములలోగూడ మ్యునిసిపలు సంఘములు తమ విధులను తిన్నగ నిర్వహింపజాలక బోవుటచే, ప్రజలకు మితిలేనిబాధలు గలుగుచున్నవి.

డేసన్ కప్ప : అమెరికావిజయము

ప్రపంచమునందెల్ల టెన్నిను పోటీపందెములలో గెలుచువారికి, డేవిసుకప్పను ప్రసాదింతురు. కొంతకాలమునుండియి అమెరికా వారే యీ కప్పను సంపాదించుచున్నారు. ఇటీవల ఫ్రెంచి నిపుణులు పైకివచ్చుటచే, ఈసారి ఫ్రెంచివారికి కప్ప లభించునేమోయని పలువురు ఎదురుజూచుచుండిరి. కాని, మరల అమెరికావారికే కప్ప లభించెను. ఫ్రెంచివారి రోడిపోయిరి. హిందూదేశము మొదటనే యోజిపోవుటచే, అందునుగూర్చి తలపెట్టుటకే అవకాశము లేకపోయెను.

ఆంధ్రమహాసభలు

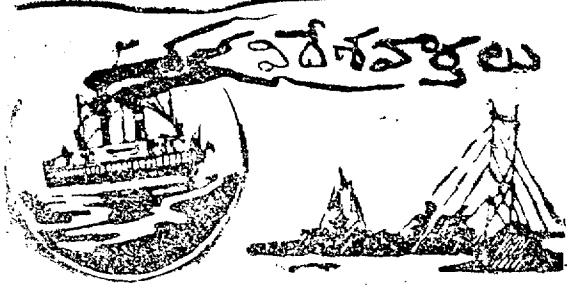
నిలుపు చేయబడినవి

ఈవత్సరము సెప్టెంబరు 18, 19, 20 వ తేదీలలో ఏలూరులో జరుగనున్న ఆంధ్రమహాసభలు నవంబరులో జరుగనున్న ఎన్నికల అనంతరము జరుగవలసినదని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులయిన శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారును ఈవత్సరము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షులయిన కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారును శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును పంపిన సూచన ప్రకారం ఆహ్వాన సంఘమువారు నిన్న సమావేశమయి ప్రస్తుతము ఆంధ్రసభలు నిలుపుదల చేయబడినవని తీర్మానించిరి.

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు
మోపంగాబాదు, సెప్టెంబరు 10:— శంభునయాలు మిత్రగారు యం. యల్. ఎ. ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపార్టీలో కేరిరి. వీరు మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ కభ్యర్థి నుండెదరు.
ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షముతరపున నర్సరాజివి జమలో సంతారముజేయుచున్న రాఘవేంద్రరావుగారు నేడుబయలుదేరి ఢిల్లీలో 11వ తేదీ జరుగనున్న సంయుక్తసమావేశమునకు బోవుచున్నారు.
(ఆ.ప్రె.)

నిరుదుజరిగిన నల్లమందు ఒడంబడిక

జాతీయమితి రెండవసంఘములో చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెం 12:—నిరుదుసంవత్సరము జరిగిన నల్ల మందు ఒడంబడికను అంగీకరించుచున్నట్లు జాతీయమితి రెండవ సంఘములో ప్రారంభమైనచర్చ అత్యంతస్వచ్ఛమయితో జరిగెను. ఇట్టి ప్రతినిధి

నిరతి సంవత్సరము ఒక్కొక్కటి అనేకవిషయములను ఈసంవత్సరము అంగీకరించుటలేదు. 1922 సంవత్సరము ఒడం బడికకంటె చాలవెనుకబడియుండినదియు దానిని సరిగా వర్తిం పజేసినచో నల్లమందును పీల్చుటను చక్కగ మాన్పుటకు వీలగు ననిరి.

రాబర్టుసీనిలు ప్రభువు

ఒడంబడికను ఆక్షేపించెను. నిరుదు జరిగిన ఒడంబడిక ఇట్టివారి అభిప్రాయములకు సరిపోయినదనిరి. తరువాత భారతపెరిషియా ప్రతినిధులు సంఘర్షణపడిరి. భారతదేశము పెరి షియాకు నల్లమందు సంప్రదించునని పెరిషియాను ప్రతినిధి ఆక్షేపించెను.

సర్ వసంతకుమారమల్లికుగారు

భారతప్రతినిధులగు మల్లికుగారు పెరిషియాకుగారు సా త్కర్యమును ఋజువుచెప్పినచో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నీవిషయమై ఆలోచించెనని తీవ్రముగ ప్రతినిధులను చెప్పెను. కాని ప్రభుత్వమంతమాత్రము అట్టిసాత్కర్యముగాని ఋజువుగాని లేదనిరి.

ముస్సోలినిగారిపై బాంబులను వేయుట

రోము, సెప్టెం 11:—విధిలోగొట్టునట్లు బాంబులను వేయిం పునో ముస్సోలినిగారిపై బాంబులను వేసెను. బాంబువేసినవానిని అరస్టుజేసిరి. ముస్సోలినిగారికి గాయములు తగులలేదు.

ప్రాంసు అభినందనలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పారిస్, సెప్టెం 18:—బ్రియండుగారు ముస్సోలీని గారికి ప్రవాదము తప్పించుటకు అభినందన లంపిరి. ఇట్టి వారాప్రతిక ధోరణినిగొలుపునన్న ప్రేమించి రాయబారి ఆక్షేపించిరి.

ఈ దురంతమును జేయబూనినవాడు ప్రాంసునుండినది నను ఆతడు ఇట్టి వ్యక్తియేయని మరచిపోరాదనియు ఇట్టి ప్రజలు ఈ వ్యక్తి ప్రాంసునుండి వచ్చిన గదాయని దురభి ప్రాయము వదలకుండ ఇట్టి ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్త తీర్చి వలెననిరి.

శాంతిసాపనము

ఇకమీదట ఘోరగులత్తో పనియుండదు

జనీవాలో లోకార్మి భావము

ద్వైషము మరల జనించదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 10:—జర్మనీ జాతీయమితి ప్రతే కమును గాంచుటకు సభాభవనముతోయు క్రిక్కిరిసిపోయెను. ప్రతినిధులు తమక్రొత్త సహచరలను జూచుటకు తలెత్తి జూచుచుండిరి. ప్రేక్షకుల నాదములచే అవ్యభిచారిగంటకబ్బ మెవరికిని వినిపించలేదు.

డాక్టరు ప్రెస్బర్గ్

తమ ప్రాతవైరుల ఎక్కువ సహకారముతో తనతో జేయుటకు మరల ప్రవేశించుచున్నారనియు అయ్యది చాల హాల్లమైనపని అనియు జర్మనీ ప్రవేశము చాల లాభకరముగ ఫలించుననియు నుడివిరి. జర్మనీ సహకారముతో జాతీయమి తితో పనిజేయునని త్రికరణభుద్ధిగ అభయమిచ్చుటచే బ్రెజిలు స్వయము మరల జాతీయమితిలో జేరునని తలంచుచున్నాడ ననిరి.

బ్రియండుగారు

డాక్టర్ ప్రెస్బర్గ్, సర్ ఆస్టిక్ చాంబరేజ్ గారు నమిస్త్రి ప్రయత్నములచే లోకార్మి ఒడంబడిక సాధ్యమైన దని యభినందించిరి. ఇకముందు జర్మనీ, ప్రాంసుదేశములు తన కష్టములన్నిటిని జాతీయమితికి న్యాయపరిష్కారమునకు చెప్పి యుద్ధమును మానెదగుగాకయనిరి. బ్రియండుగారి యుద్ధస్యా సాంతమును అందరను ముమ్మారు సంతోషమును దాపిరి. ప్రతి నిధులందరను నిలుచుని జయధ్వజములను గావించిరి. అన్య త్తుడు జర్మను ప్రతినిధుల అధికారపత్రములను పరిశీలించి సరిగా నున్నందున వారిని తమస్థానముల నలంకరింపుచునిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రతినిధి ప్రక్కన ఖాళీగనున్న స్థాన ములను ప్రెస్బర్గ్ హార్ మ్యాబ్బగారు ఆలంకరించిరి జాతీయమితి చరిత్రలో జర్మనీప్రవేశము క్రొత్తమెట్టు అనియు చాల సుదీనమనియు శాంతిస్థాపనమునకు మూలమనియు నుడివిరి.

ప్రెస్బర్గ్ గారు

నిడువూర్షయముతో సమితిలో సహకారమును పత్తి దముని ఆభయమొనగిరి. పరస్పర విశ్వాసమే శాంతిస్థాపనమున కు తథారమనిరి. పూర్వము అయిదవముగనున్న ఇప్పుడు జర్మ నీప్రజలందరను సమితిలో సహకారమును సంబుటను పూర్తిగ అంగీకరించుచున్నారనిరి. చీకటినుండి వెలుతురులోనికి వచ్చుటకు ప్రయత్నించెడివారమనిరి.

బ్రియండుగారు

జాతీయమితి ప్రతిస్థాపనమేలేమన్న అంతఃసారముగ పో రాడిన కీర్తువులిచ్చి ఇంతముదముతో ప్రాపంచిక శాంతిస్థాపన మనకు, త్రికరణభుద్ధితో, మానవ నాగరకమునకును శాంతికిని పాటుబడుట తలపించెడివారనిరి. ఇంతటితో ఫీరంగులపాల నము ముగిసినదనిరి.

జర్మనుప్రతినిధులతో చాంబరేజ్ గారు కరస్పర్యనగాఽం చినపిదప సభ ముగిసెను.

ఎవరైనా తిరిగిపోవువారుగారు.

రెగ్గి, సెప్టెం 11:—జర్మనుప్రతినిధు లనుగ

లోకార్మి ఒడంబడికను సంతకముజేసిన ప్రభుత్వమువారిన రును తిరిగి పోజాలని చాంబరేజ్ గారు రనిరి. లోకార్మి భావ ములు నిలబడగలగనిరి ఇకపైదేశముల విధానమునకు తోడ్పడ గలెను. ఇంకను ఎంతయో చేయవలసియున్నదనిరి. అనుమానము లను భారదోలి, వైరమునుమాన్పుట కెంతయో ఇంకను పనిచే యవలసియున్నదనిరి.

ఇనంతయు పూర్తియగుటకు కొంతకాలము బట్టుననిరి. దీనివలన ఏదో గొప్పసంగతి జరుగుననుకొన్న ప్రమాదము గలు గును. అశాభంగలగుదురు. అందుచే కొండంతఆశలను బెట్టి కొనరాదు.

ప్రాతపగలను పాతికెట్టనలెనని ప్రేమించి జర్మను ప్రతి నిధు లనుచున్నారు. అందుచే ఈ త్యాహముతో నుండవచ్చునని ప్రెస్బర్గ్ గారునటచే నేనును అంగీకరించుచున్నాడను.

ఈ యుద్ధకేళ్యములు కొనసాగుటకు బ్రిటిషువా రెంతయు సహాయపడెద రనిరి.

వెర్నెయిల్సు మరతులను చాలవరకు సవరణ జేయుచుం టుగాని రద్దుజేయుటకుగాని జర్మనీ ప్రయత్నించుననిరి. బెల్లి మనుండి అంతర్మితమండలి సైనిక పరిశీలకసంఘము వెల్లితేయ వలె నని జర్మనులు గొరుచున్నారు. త్వరలోనే వైరప్రదేశము ను పూర్తిగ ప్రేమించి బ్రిటిషు బెల్లియముసేనలు ఖాళీ జేయలే నని ఆశించుచున్నారు. కొన్ని ముఖ్యవిషయములందును, రాష్ట్రీ యవిషయములందును వెర్నెయిల్సు ఒడంబడికను మార్పులెవను చున్నారు. యూరపులో ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మార్పు గలుగ జేయుటదే జర్మనీ ప్రధానోద్దేశ్యము లన్నియు యూరపు తే మునునకే మంచిపని తోచిన అన్నయి నెరవేరు ననిరి.

జనీవా, సెప్టెంబరు 10:—జర్మనీ ఇదివరకే సైన్యముల ను తగ్గించెనని డాక్టరు ప్రెస్బర్గ్ గారు రనిరి ఈ ప్రకారమే అందరను జేసెదరు గాక యనిరి. నేటినుండి జాతీయమితిలో యుద్ధమునుగూర్చి సంగల్ప మెంతమాత్ర ముడరాదని బ్రియండు గారు రనిరి.

ప్రెస్బర్గ్ గారు బ్రియండుగార్లను ఒకరితోనొకరు విందు నుడివిరి. ఈ త్యాహమునకు మేరలేకుండెను.

దురంతము నాపుట

జ్యూరిచ్ వ్యక్తిని అరస్టుజేయుట

జనీవా, సెప్టెం 10:—జ్యూరిచ్ నుండి జనీవాకు రషియను వ్యక్తి లిమెపాట్లు గ్రహ్మగ్గు అనునాతడు వచ్చెను. మొట్టా, ఆబర్దుగార్లు కన్రాడిగారిని సహించినందులకు జంప సెట్టిం చెను. రెండుసంవత్సరముల క్రితము రషియా కార్యక్రమప్రతినిధి వాలోవిన్స్కిగారిని జంపిరి.

అందుచే వారిపై పగసాధింప దలచితినిని ఒక్కొక్క నె నట. ఇతనిదగ్గర ఆయుధమెడియులేదట. ఉపద్రవకరుడగు పిచ్చివాడని భావించిరి. జ్యూరిచ్ వాస్తవ్యుడట. తిరిగి ఇతనిని జ్యూరిచ్ కి బంపివేసెదరు.

నాతావరణాస్థితి

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వీల్రో నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	91.1	79.6	...	18.45	— 10.88
విశాఖపట్నం	89.2	79.9	...	12.89	— 4.58
కాకినాడ	91.7	76.7	0.06	80.37	+ 11.53
మచిలీపట్నం	90.0	77.9	0.17	15.43	— 5.44
కర్నూలు	91.0	74.4	0.14	12.28	— 4.13
బళ్లారి	88.0	68.8	0.95	7.80	— 0.86
అనంతపురం	14.16	+ 4.07
కడప	98.0	77.0	...	18.19	+ 2.73
నెల్లూరు	96.9	78.0	...	11.81	+ 2.38
మద్రాసు	94.4	76.9	...	8.35	— 4.20
కడపూరు	92.1	77.3	...	9.43	— 2.45
నీలము	91.5	74.0	0.80	10.84	— 6.29
కొయంబూరు	86.2	70.8	...	6.89	+ 1.56
తిరుమనాపల్లి	95.0	74.8	0.35	12.26	+ 8.54
నాగపట్నం	88.7	76.8	0.15	4.48	— 4.22
మధుర	89.8	73.1	0.55	7.66	— 2.19
పాంబక్	85.0	76.4	...	0.88	— 0.81
తిరునల్వేలి	0.74	2.08	+ 0.11
తిరువేండ్రము	77.1	74.2	1.19	27.83	+ 1.07
కొచ్చిక్	79.1	73.7	0.22	79.77	+ 11.52
కాలికట్టు	85.8	74.1	0.34	97.17	+ 13.75
మంగళూరు	84.0	75.2	0.10	91.79	— 10.11
తెంగుళూరు	85.9	67.1	0.70	16.18	+ 0.56
మేర్కాత	75.1	62.5	0.62	93.71	— 4.94
కొడైకనాల్	64.4	54.2	1.64	18.51	— 0.69

సర్కారులు:— మచిలీపట్నం 0.17 సెం. చెను.

కాకినాడలో చినుకులుబడెను. మేఘములు కస్తూరముగ నున్నవి. మచిలీపట్నంలో ఆర్ద్రతమిక్కువ. కాకినాడలో 2½ గోపాలపురంలో 3 డిగ్రీలు పగటివేడివి ఎక్కువ.

దక్కన్:—బళ్లారిలో 0.95 కర్నూలులో 0.14 వర్షం చెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాలమిక్కువ. బళ్లారిలో పగలు ౮ డిగ్రీలు 2½, 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు కస్తూరముగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. రాజధాని చాలభాగమున వర్ష పాతముండవచ్చును.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలియార్,

అసిస్టెంటు నాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

సెప్టెంబరు 2:—తెన్నాసరీమ, దక్షిణ పెనిన్సులాలలో ఆర్ద్రతమిక్కువ వర్షాధికముగలదు. సామాన్యముగ దక్షిణబర్మా కు మానుగుట్టును ఈ త్రైతపాదరాబాదు, మైసూరు, లలోను స్థానికముగ ఈ త్రైతబర్మా, రాజపుటానా, మధ్యఇండియా, మధ్య పరగణాలు, బొంబాయి, డక్కను, దక్షిణమద్రాసు, మద్రాసులోను వర్షము గురిపినది. బెంగాలు, భోటానాగల్లం, సంయుక్త పరగణాలు, బెంగాల్ ప్రాంతము, గుజరాతు దక్షిణపాక్ష రాబాదు మలబారులలో అక్కడక్కడ పరిపినది.

మాదన:—పెద్దమాళ్ళేదియు గానరాదు. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 11:—మాన్సును పెనిన్సులాల గుజరాతులలో తీవ్రముగా నున్నది. దక్షిణబర్మా, దక్షిణపాదరాబాదు మైసూరులలో సామాన్యముగను, స్థానికముగ మధ్యఇండియా మధ్యపరగణాలు, బొంబాయి, డక్కను, ఈ త్రైతపాదరాబాదు, మలబారు మద్రాస్ డక్కనులలోను వర్షమున్నది ఈ త్రైతబర్మా అస్సాము, దక్షిణబంగాళము, బీహారు, సంయుక్త పరగణాలు, ఈ త్రైత బెంగాల్ ప్రాంతము ఈ త్రైత, దక్షిణ మద్రాసు తీరములందును వర్షమున్నది.

మాదన:—పెద్ద మాళ్ళేదియు లేదు.

భూకంపము:—దక్షిణఇండియా సముద్రములోని కొకొకుడిపులకు సుమారు 300 మైళ్ళ దూరమున భూకంపముగలిగిన ట్టిక్కడియంత్రమున కవబడెను. బొంబాయి కలకత్తా సిమ్లా, లలో మధ్యాహ్నము 4 గంటల 18 నిమిషములకు నిర్వికన బడెను. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్ష యెన్ని కలప్రచారము

(ఆ లి ఘ రు)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ సంచారము

కాంగ్రెసు యొక్క ఆధిక్యరూపణము

ప్రస్తుత భారత ప్రభుత్వ నిర్మాణలోపములు

లాల్ బాజీ పండిత మాతృవ్యాస మాన్యులు

(అ. ప్రె. స్వేచిత సర్వము)

అ. ప్రె. స్వేచిత సర్వము 11:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ సిబ్బందితో అలిఖురుకు మంగళవార ముదయము వచ్చిరి. భాషా అబ్దుల్ మజీదు బాగ్రియగారింట బసజేసిరి. మధ్యాహ్నము ఫలాహారము తైలనపథ కర్మసభ జరిగెను. సాయంత్రము జహీరంగపథల యాల్ గుంథాగారమైదానమున జరిగెను. ఆ సభకు దాదాపు ఐదువేలమంది వచ్చిరి. టి. ఏ. కే. షెర్వాణి గారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారేమియు ప్రారంభవచనములు జేపట్టకుండనే పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని మాట్లాడగోరిరి. పండితీయగనే అత్యంతోత్సాహము ప్రబలెను. కానన సభా కార్యమునందు కాంగ్రెసుకును క్రొత్తపక్షములకును గల విభేదములను వివరించుచు వారు ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసు చల పెట్టిన రాజకీయకార్యము లన్నిటియందును యీక్రింది మనసు నందుచుకొనియే పనిజేసెను. 1. యితర మార్గములన్నియు సఫ జయముగాంచినపుడు ఒక్క కాననోల్లంఘనమే సరియైన అస్త్రము. 2. దేశము అభివృద్ధిగాంచుటకు జేయు ప్రయత్నము లన్నిటియందును స్వయంసహాయమే ముఖ్యము. 3. ప్రభుత్వము వారుగాని యెవరైనగాని దేశము స్వరాజ్య విషయమున సభివృద్ధిగాంచుటకు గల్గు ఆటంకములన్నిటిని నిరోధింపవలెను. అయిన మీరటలులోను ముజఫ్ఫర్ నగర్ లోను నుపస్థానించినపు డిసి డ్ధాంతములను చాల మారము వివరించి భారతీయులు యెందుకు వీని ననుసరింపవలెనో చెప్పెను. ఈసమయమున వారు యీమధ్య లాలాజీపక్షత్రయి దెల్పిన అభిప్రాయముల మీద నాధారపడెదనని చెప్పిరి. మార్చి 27 వ తేదీన స్వరాజ్య పక్షమువారు కాననసభ లన్నిటినుండియువదలిపోయినవిషయ పండిత మాతృవ్యాస స్వరాజ్యపక్షమును ఖండించుచు రెస్పాన్సివు సమాకారోద్యమమును బలపరచుచు జేసిన దానికి సమాధాన మిచ్చుచు బ్రాహ్మహాలీ లాలాజీ యిటుల జెప్పెను.

మార్చి నాటి లాలాజీ

పరాధిన దేశము విశేషప్రభుత్వముతో సహకారముజేయుటయే యుక్తమున మూత్రమును సేను చిన్నతనమునుండియు నమ్మియుంటిని. ఏదేశముగాని విజృంభణలను తీర్మానమువల్లను స్వాతంత్ర్యమును బడయజాలదు. రాజకీయములందు దయయను మాటలేదు. స్వ దేశీయ మైన ను విదేశీయ మైన ను ప్రభుత్వము ఒత్తిడిజేసినగాని ప్రజలహక్కుల నీయజాలదు. ఈ ఒత్తిడిపరిస్థితుల బట్టియెనను, పశుబలప్రయోగము రూపమున నైనను గొప్పపుడే ప్రజలయిచ్చను, కోర్కెలనుగమనించెదరు. ఈ నూత్రమును విశ్వసించియే సక్రమచర్యాలను భావమునెప్పుడును పెట్టుకొనలేదు 1919కి పూర్వము ప్రభుత్వనిర్మాణమునది ఆ చర్య లేకపోయెను. 1919 నుండియు ఒకప్రభుత్వనిర్మాణమునది వచ్చెను. అయ్యదియైనను బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వముగాని, ప్రజాయుక్త ప్రభుత్వముగాని, రెస్పాన్సివు ప్రభుత్వముగాని యొ సంగియుండలేదు. అంత ఒకరికొకరునుగ నుండెను. నిరంకశాధికారమును కొంతవరకు అందులు ముగిసిన గొట్టెను. పార్లమెంటుద్వారా భావములు దెల్పుకొనుట కవకాశమిచ్చెను. అంతకున్న ప్రజలకేమియు సాధికారమిచ్చలేదు. ఇంకను అధికారము 1919కి పూర్వమున్నచోటనేయున్నది. మనమిప్పుడా అధికారమున్నచోటనుండి లాగుకొనవలెను. దానిని లాగుకొనవలెనని యెందుకుచెప్పుదునగా అధికారమున్నచోటనుండి యితరులకు మార్పు జేయవలెనన్న ఉన్న వారు వారంతటవారు స్వయముగ నీయజాలరు మనము రాజకీయముగజేయు కార్యముల ప్రధానోద్దేశ్యమిదియే, అయితే దానిని నిర్వర్తించుట యెట్లనియే. ఒకదానివెంటికోటిజరిగిన విషయములబట్టిమాడ అధికారులు జేయుచున్నయుతదనియు, పత్రికలలో ఆందోళనవలన లాభములేదనియు చెబిరింపులవలన లాభములేదనియు వ్యక్తమయ్యెను. ధైర్యముల ముదిరినవారుగల ప్రభుత్వము యిందులకెప్పుడును లొంగజాలదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము అది ధైర్యమును బలమును గలది." అని

లాల్ బాజీ భారత రాజకీయ జీవితమునందును భవముగల్గి కాచి వడపోసి న మీదనిటుల చెప్పెను. నేను లాలాజీ వాక్యములనింత దూరముద్దరించినందులకును ముందుగాడ నట్లే చేయనున్నందులకును తుమాహుళ వేడెదను. ఈ అభిప్రాయములు నావానితో సమానముగ నుండుటేగాక లాలాజీగారి గంభీరజైలిలో దెబ్బపడెను. నేనట్టి జైలి ననుకరింపజాలను. ఆ సమయమునలాల్ బాజీ గావించిన ప్రసంగము సత్యము సభవారుగమనింపగోరెదను. దాని సంతను లాలాజీయెడగల గౌరవభావముతో జరుక్కోరెదను. ఇంకను ఆ యాపవాదమునుండి ముఖ్యముగ కొన్ని విషయముల గూర్చి దెబ్బలు అవసరము.

కాననోల్లంఘనము, ప్రతిష్ఠంభము లాలాజీ అపుడు కాననోల్లంఘనముగూర్చియు ప్రతిష్ఠంభము గూర్చియు నిటుల స్థాపించెను. వివక్షణను జూపి ప్రతిష్ఠంభము గావించినను అదియు యెందుల నుండును. అట్టిమనస్సు లేకున్నయెడల జాతీయ భావములు ఛచ్చిపోవును. విదేశ ప్రభుత్వమునకు లొంగిపోవుటయు యెట్లున్నను సరియైనవిధానము లేదు యెలా భవనముల జూచుకొని పహనభావము గల్గియుండుటయు, స్వాతంత్ర్యాలయద్వారమున మూయును. అవసరమైనపుడు ప్రతిష్ఠంభ మవలంబింపబూని, చివర కవరమైనపుడు కాననోల్లంఘనమువలంబింప మనస్సులోనుండుకొనుటవలన యీద్వారములు తెరచియుండును. ఆతయు విశ్వాసమును గల్గుట, దేవుని యాన యీఅశను బోగొట్టెదరు. మనకు బలపన్నాహము తక్కువనిచెలియును. మనము జయప్రదముగ అసహాయముగాని, సంపూర్ణ ప్రతిష్ఠంభమును గాని ననుపలేమని చెలియును. కాని అవసర కరమున సహకారాభావములోమాత్రము పడిపోవలదు. తరువాత లేవలదు. గుడ్డిబెదిరింపులవలన లాభమేమియు నుండదనియు, నవ్వబాల్లనియు, నేనొప్పుకొందును. మాటలతో రాళ్లు బగులవని నాకుచెలియును. అయినను మాటలవల్లనే ప్రాణాం గారమువెలుగుచుండునను సంగతిని దెలుసుకొనవలెను. జన్మస్మృత్యమును పూటబ్రెమెనున కమ్మకొవద్దు, తాత్కాలికముగ గల్గుకొద్ది లాభములకిని స్వాతంత్ర్యమును ముక్కుకొనవద్దు. మంత్రులు కొంత ఘించి జేయవచ్చును. కాని వానివలన గల్గునష్టముతో స్వాతంత్ర్యనాశముతో బోల్చిచూచిన ఈమంచి యెంత వివక్షణజ్ఞానమును రాజనీతిని జేర్చి రాజపుత్రవిధానము ననుసరింపవలెనా. కొమటివలె గీచిగీచి లెక్కజేయుపద్ధతివలన లాభముండదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్యవిధానమును మార్చుకొన్నందుకు నిందింపక ప్రశంసించవలయును" అని లాలాజీచెప్పెను. ఇటుల దహించుకొనిపోవు మాటలు ఆత్యంత దేశభక్తుడవనానిపూ దయమునుండియే వెలువడగలవు. ఇవట నన్ను వారందరును దేశభక్తితో ఆచక్రనిమాటల యందు గల భావము ననుసరింపగోరెదను. లాలాజీమాటల నుద్ధరించినవిషయ కాంగ్రెసు ప్రచారము నడుపునూత్రములనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ జెప్పవసరము లేదు.

కాననసభలందు కర్తవ్యము కాబట్టి యింకను కాననసభలలో సాన్సిధాంతముల నాచరణలో బెట్టునూర్చుములను చర్చించెదను. అసెంబ్లీలో కొరెన నేమనబడియుండును కాంగ్రెసుపక్షమును, యిప్పుడెందులకు ప్రతిహాలముగనున్న రాజకీయపక్షములను ఒప్పుకొనెను. కాని కాంగ్రెసువాదుల మార్గములకును ఇతరపక్షముల మార్గములకును భేదముగలదు. ఉద్యోగముల సంగీకరింపకుండుటయు, సభ్యులనిరాకరించుటయు, కాంగ్రెసుకార్యవిధానమునందు ముఖ్యాంశములై యుండెను. లిబరలు, రెస్పాన్సివు పక్షములను మిగిలినవారును ఉద్యోగము సంగీకరింపవలెనను, పరిపాలనమునందసంత్కృతి యున్న అందుకు చిహ్నముగ ఒకటి రెండుడిమాండును మూలొ గలది యొడిగింది.

ఉద్యోగస్వీకారము ఉద్యోగస్వీకారమునుగూర్చి లాలాజీ చెప్పినట్టి మాట తివిగో. "ఆత్మగౌరవముగల మంత్రవర్గమేదైనను బెంగాలు ప్రభుత్వముతో 7లసి వారు ఆర్థికసన్నక్రింద బంపు ద్వీపాంతరవాసములలోను, వేయు శత్రులలోను ఏకముగాగల్గునా? బెంగాలులో విప్లవ కళోద్యమము మున్ను దేయనుకొన్నను, ఏ మంత్రవర్గమైనను ఆయుధ్యమునునాశము జేసి లేదా ఆయుధ్యము నాయకులపై చర్యచేసికొనిబెంగాలు ప్రభుత్వము పనిజేయకుండు నాపగల్గునా? ఈ విషయగవారేమియు చేయజాలరు. 1919 భారత ప్రభుత్వశాసన మిప్పుడున్న విధమున నున్నట్లయిన భారతదేశభక్తుడెవరైనను ఉద్యోగము సంగీకరించి తనదేశమునకును దేశీయులకును ద్రోహిగా నుండ, ఆత్మగౌరవమును బోగొట్టుకొన కుండ పనిచేయగల్గునా? ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఉద్యోగములమాట మాట్లాడుట తప్పేగాక అపాయకరముగూడ జేయున్నది అని లాలాజీతో చెప్పెను. నేనింతదూరము వారిమాటల నుద్ధరించినందులకు తుమాహుళీయ సక్కిరలేదు. ఉద్యోగముల సంగీకరించుటలో నేమోతు మున్నదని తలంచెడివారి విశ్వాసము శక్తి అంత బాధకరపరిజేయగలదు. లాలాజీకుమకు స్వరాజ్యపక్షమునికే గావించు విపర్యయ కిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. "స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగముల నిరాకరించి గడియారమును చెనుకకు నడిపిరనుమాటలన్నియు కుమ్మరినిపయోగకరములు.

సవైత:—1924 నాటి పండిత మాతృవ్యాస కలెగూర్చి పండిత మాతృవ్యాస మాటలకున్న నెక్కువగ జెప్పినవారెవరులేరు. వారు 1924 ఫ్రెనాన్స్ ట్లి ట్రోసివేయ నుపపాదించుచు ఈక్రింది కీలాక్షరముల బక్కిరి.

భారతప్రభుత్వ శాసనమును సంస్కరించువరకును, ఆత్మగౌరవమును, భగవంతుడిచ్చిన అంతరాత్మగల్గియు ఇష్టముగాని, యికముందుగాని పన్నుల విధించుటను బలపరపజాలను. మీయిష్టమునచ్చి భారతప్రభుత్వశాసనము తీసివేయుదు. బాధ్యతలేకుండా ఆలోచనలేకుండా నుండువారి విషయగ బెదరించుచుండురు. అయినను యిష్టమువచ్చినయెడల భారతప్రభుత్వ శాసనమును రద్దుజేయుదు. మాకాక్షేపణలేదు. భారతదేశమును నాగరక ప్రభుత్వమార్గముల పరిపాలింపగోరునెడల యిష్టమున్న బూటకమును దొంగించి యాభాగ్యమును స్థాపింపజేయుదు. నేడు నుమ్మలకునీసై నాన్సు బిల్లును వోటుజేయ గోరుచున్నారు. మేముబుద్ధి పూర్వకముగ గౌరవభావముతో నటులజేయజాలము. ఇంకనుఫ్రెనాన్స్ ట్లి ట్రోసివేయుట కింకొక కారణముగలదు. మాకు చాల ముండికపుడు భారతప్రభుత్వ నిర్మాణమున్నవిషయన విశ్వాసము లేదు" అని మాతృవ్యాసగారు జెప్పిరి. నేనింతకన్న యెక్కువ వాదములచెబుప నవసరములేదు. మీరు పోవునపుడు మీప్రతి నిధులు బడ్జెటును తయారుజేయుటలోగాని, అంగీకరించుటలోగాని పాల్గొనిరిని తలంపజరదు. బడ్జెటులో యేస్వల్పభాగముతోనో వారి సంప్రతింపువచ్చును. ఎప్పుడైన యేదైన డిమాండును త్రోసివేయునెడల, లక్ష్యము జేసెవారుగాను దీని నంతకు గమనించియే యిద్దరు భారత దేశభక్తులు కాంగ్రెసు నూత్రములనటుల నిర్వచించి బలపరచిరి.

ఇప్పుడా ప్రముఖుడే అధ్యక్షుల నిర్ణయించుటలో శక్తిని దేశభక్తినిగమనింపవలెగాని పార్టీనిబట్టికాచనికోరికి. నూతన రాజకీయ పక్షములందున్న ప్రముఖుల నేకుల దేశభక్తిని, సామర్థ్యమును నేను శంకించుటలేదు. అయితేవారు దేవనేవ నెలుల జేసెదరును విషయము నూత్రమిచ్చుచు చేలవలయున్నది. నేను ఉద్ధరించిన వాక్యముల బట్టిమాడ కాంగ్రెసు విధానముకట్టియే మనమున్న సిథిలో ఆచర్యమును జెర్పునటుల సత్వము గావించును. ఆ విధానముననుసరింపనివారి భక్తిశక్తుల పై నాధారపడి లాభమేమి? ఆ విషయమున యింకను పనిజేసి లాభములేదు. కాంగ్రెసుతో నేకీభవించక దేశభక్తిగల్గి శక్తిసామర్థ్యములుగలవారు జెనన/పనిని లాలాజీపత్రయై బ్రాహ్మహాలీ ప్రసంగమునట్లు వివరించెను; "గాంధీ మహాత్ముడును వారియనుసరులను అసహాయోద్యమమును పనిజేయుచుండెమితవాదనాయకులను, విజ్ఞానసౌశీల్య శీఘ్రులను సహకారమువలంబించుచుండిరి. 1919 కి పూర్వము అట్టిపరిక్ష కవకాశములేమండెను. మితవాది నాయకులు ఒక్కమాటతో నంతయు పాలించుచుండిరి. ప్రభుత్వము నిస్సంకోయముగ సహకారముజేయుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు వారికి పెద్ద ఉద్యోగములనిచ్చి సంతోష బెట్టి వారిని తమలో నొకరిగ జేనకొనుచుండిరి. ఇట్టిమనస్థితి దేశీయులు వారినినమ్మి అత్యుత్సాహముతో రాజభక్తితో బనిజేసిరి. దీని ప్రభుత్వముతో సహకారముజేసి తమతో బాలు దేశనేవజేయు కుద్ధాంత కరణులకు భక్తులను తప్పు జేసిరి 40 వేలమందిని ఖైదుకు బంప తొడ్చిదిరి. ఈ విధవాద నాయకులు 1921 డిసెంబరులో డ్యుటోడిన యెడ దేశముయొక్క భావజ్ఞులందరినీ సైన్య యుద్ధిదేశి కా

వారు సహకారముగానే ముగియుచుండిరి. వారు గాంధీమహాత్ముని శిష్యులుగా వ్యాయముని బలపరచిరి. వారు దేశభక్తిని జాతీయతకు నిలబెడిరి. అయినను వారేమియు జేయజాలకపోయిరి. దేశభక్తిని జాతీయతనుగూడ నిలబెట్టిన దేశభక్తులుగలరని లాలాజీ అభిప్రాయము. భగవంతుడు మన దేశభక్తికి శక్తిని జూచెను. లాజీ ఆ ఉపన్యాసములోనే రెండుపట్లముల చిత్రించెను. వారిటుల చెప్పిరి. "1921 నుండి 1928 వరకును మితవాదులు సహకారము జేసిరి. కాంగ్రెసువారు లసహాయము జేసిరి. సహకారభరితముగ పెద్దజీతములు ఉన్నంత ముఖంకరోద్యోగములు భగవంతుని అనుగ్రహములు సంతోషములు హాయిచేసారెను. అసహాయమువలన చేతులకు బెడలు గొలుసులు, కాళ్ళకు సంకెళ్లు, చీకటికొలు జెయిలులిండి, తిట్లు కొట్లు తట్టించెను. ఇదంతయు నిజమే యైనను యీ విషయముల దెబ్బలలో ఉద్యోగముల స్వీకరించువారు, ముఖ్యముగ రెస్పాన్సివు సహకారోద్యమనాయకులు దేశభక్తికన్న ఆత్మముఖము నెక్కువగ భావించుచున్నారని దెబ్బబులేదు. ఆనాయకులు తమ కన్న అభిప్రాయములను గట్టిగ గట్టియుంచుదురు. అందువలన దేశమునకు లాభముగలుగునని గట్టిగ నమ్మెదరు. వారింతసదుద్దేశ్యము లున్నను ఉద్యోగములతోన మని కీమలాట రాకమానదు. అవినీతికరమగు చిత్రిము లాలాజీ వర్ణించినటుల జరుగకమానదు.

అప్పటి మాళవ్యా లాలాజీలు- ఇప్పటివారు
ఇప్పుడు పండితమాళవ్యా లాలాజీప్రత్యయి గారలకు గల అభిప్రాయములకును నే నుద్ధరించి చెప్పినవానికిని భేదము గలదు. ఈరెండు అభిప్రాయములలో యేది యుక్తమైనవోని యోజకవర్గములే నిర్ణయించుగాక. 1926 మార్చి నాటిలాలాజీని పరించెదరో లేక 1926 ఆగస్టు నాటి లాలాజీని పరించెదరో, 1924 నాటి పండితమాళవ్యాను కోరెదరో, 1926 లోని మాళవ్యాను గోరెదరోవారియిష్టము. ఎవరిని పరించెదరో సందేహ ముక్కురలేదు. ఇంతటితోనేను వదలివేసెదను.

మ త క ల హ ము లు
భారతదేశముననున్న ఉభయవేతులును ఎవరినివారక్షించుకొనుచుండ కాంగ్రెసు ఉభయయును ఒకరితో నొకరు పోట్లాడుకొనకుండరక్షించుటయేగాక వారికిగల్గునవలయునండి గూడరక్షించవలయును. కాననకభలకు ఉభయజాతులందును పోట్లాడుకొనువారినింజంభలవలన రాజకీయముగ ఆత్మహత్యగావించుకొనుటగును. కాననకభలందు మతకలహము జరుగుచుండునెడల దేశమునందు అల్లరులును రక్తపాతమును గల్గి ప్రతిఘోషింపను. కాంతిసద్భావముల ప్రేమించువారందరను అన్ని జాతులకును పరస్పరస్నేహమును నెఱిగింప కాంగ్రెసు అభ్యర్థిలకు వోలుచేయవలెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఏకముగావలయును. అందరును డాక్టరు కైలాసనాథ కథుజాగారి వోలు జేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను అని చెప్పి పంకిత నైహూముగించెను.

అంతట డాక్టరు కథుజాగారు తమ యభ్యర్థియైన బలపరపవలెననిగోరిరి. తరువాతి పండిత జ్వాలాప్రసాదయజున్న గారు మాట్లాడుచు (అరిగరుండకి రాష్ట్రీయకానసభాభ్యర్థి) అందరును వోట్లీయవలెనని యుద్వేధించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిలను బలపరపగోరిరి.

అన్యథును కొన్నిమాటలు చెప్పినపిదప సభ ముగిసెను.

ఆనాటిగారి అభ్యర్థిత్రయము
జిల్లా సెప్టెంబరు 12—జిల్లా కాంగ్రెసు పంపు ఆహ్వానముపైని పండిత నైహూ నిన్న సాయంత్రము కొందరు హిందూ కాంగ్రెసువారులను కలసికొని ఆ సెంట్రీకి ఆనాటిగారి అభ్యర్థిత్రయమును బలపరపవలెననిగోరిరి. చా నర యైనపిదప పండిత మాళవ్యా, మోతీలాలు నైహూగారలు కలసి ఒక మహమ్మదీయ అభ్యర్థిని ఉభయయు బలపరచువారిని నిర్ణయించ నిశ్చయించిరి.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ప్రచారము
నిన్నరాత్రి హిందూముమ్మదీయుల సభ జరిగెను. అపుడు పంకిత మోతీలాలు నైహూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి (అ సెంట్రీ) ప్రక్షుమన మాట్లాడిరి. ప్రభువును అన్యథుని యెన్నికను గూర్చి కొంచెము గలభాజరిగెను. ప్రాసెసరు ఇంద్రగారి నభ్యర్థకు వహింపగోరగా చాలమంది మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల పట్లపడిరి. గట్టి కాంగ్రెసు వాది అన్యభక్త చహించగోరిరి. అంతట డాక్టరు సాలి మనును అభ్యర్థకు వహింపను ప పా దిం ప బ డె ను. ఈ సారి హిందువులు అడ్డుపెట్టిరి. కానెరిగిరి. లాలాజీకరలాలుపండిత నెరుకజేయుచు భారతస్వాతంత్ర్యమార్గము ఖడ్గముద్వారానైనను స్వార్థత్వగముద్వారానైనను వచ్చుననిచెప్పిరి. త్యాగమే కాన నోల్లంఘనసారాంశము. తుదకు కాననోల్లంఘన ఘనుసరణియముగ చెప్పుకొనబట్టియే కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమును బలపరచుచుండెను.

పండిత మోతీలాలు దీక్షోపన్యాసముగావించుచు హిందువులందరును సంయుక్తనియోజకవర్గములు గావలెనని కోరుచుండెననియు, జిల్లాలో నట్లుండెననియు, జిల్లా హిందువులు యీ

సంయుక్త నియోజకవర్గమువలన వ్యవసంఖ్యాకులకు నష్టమేమియు గలుగదను సత్యమును ప్రపంచమునకు చెలియజేయవలెను.

మాలానాఆబ్దుల్ కలాం అజదుగారు ఒక్క కాంగ్రెసే మతాతీతమైనదిగాన దానిని బలపరపవలెనని విజ్ఞప్తిజేసిరి.

నది పొంగుట

ఊరు మునుగునను భయము లేదు
హైదరాబాదు(సింధు) సెప్టెంబరు 10:—అధిక వర్షములవలన నదిపొంగి గట్టుతెగినది. కిటిబందర మునుగుననితలంచిరి. గండి పూర్వబడినది. పట్టణము రక్షింపబడినది. (ఆంధ్ర)

బ్లాక్ బే విచారణసంఘము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
లండను, సెప్టెంబరు 15:— బ్లాక్ బే విచారణసంఘమువారు నేటిదినము లండను చేరిరి.

బిర్లండు ఫ్రీస్టేటు పార్టీ

ప్రారంభసమావేశము
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
లండను, సెప్టెంబరు 18:—నూతన విరోధు ఫ్రీస్టేటు పార్టీ నేటిదినము కా ప్రథమ రెస్పాన్సివుగాను మరొకరిచే నాట రుద్రుడందు స్థాపింపబడినది. ఉత్సాహపూరితు లగు జనులు అధికముగ వచ్చియుండిరి. రెడ్ మండుగా రుపన్యసించుచు ఫ్రీస్టేటుప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేక కక్షియొకటి యుండవలయునని యు దేశస్థాభ్యుమునకు చక్కని ఆర్థికవిధాన మవలంబించుట అన సరమనియు వివరములను గూర్చి దేశము వృద్ధిజేందజాలదనియు చెప్పిరి.

లిటను ప్రభువు చిత్రపటము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
గొప్ప ఆంగ్లేయచిత్రకారుడు భారతదేశమునకు రాకుండుట
లండను, సెప్టెంబరు 12:—లిటను ప్రభువుగారి చిత్రపటమును చిత్రించవలయునని పర్ ప్రాదయతు టాగురుగా నుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల చిత్రకారులకు జేయు హుదుగారిని కోరిరని మార్షింగు పోస్టు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఈపని ముగియ గనే జేకటు హుదుగారు భారతదేశమునకు వచ్చి పర్ ప్రదయతు టాగురు, వారి భార్యాపుత్రులు, బర్మన్ మహారాజుగార్ల చిత్రపటములను చిత్రించెదరని తెలియుచున్నది.

నరసాపూరు తాలూకాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)
కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయ సూచనలు
నరసాపూరు సెప్టెంబరు 18—నరసాపూరు తాలూకాసభ ప్రత్యేకసమావేశము పాలిల్లు సినిమా హాలులో జరిగెను. నూరు జేయించి వచ్చిరి. బారిష్టరు స్వామినాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ యు త టం గ టూ రి త్ర కా శం క ట తులు గారు గంభీరోప వ్యాస మిచ్చి న వివర, పలుకుబడిగల పెద్దవనుభ్యులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకోరకు వేరువేరు పోలింగుస్టేషనులవద్ద పనిచేయుట కుత్సాహముతో ముందుకు వచ్చిరి. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయసూచనలు గాన్పించుచున్నవి.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0—8—0
ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకులేరును. ఈతైలము మంచి కువాసన దలిగి మిగడవలే సుండును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి

ప్రకాశం పంతులుగారి సంచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ యు త టం గ టూ రి ప్రకాశంపంతులు 2-వ తారీఖునకు విశాఖపట్టణము చేరిరి. ఆనాటిమధ్యాహ్నము సానికనాయకులతో సంగమించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంగ్ల నాటి ముద్రాక్షరశాలను బహిష్కరము గావించిరి. ఆనాటిరాత్రి పురమహాజననభిలో మాట్లాడిరి. సభలో ఉపన్యసించుచు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలుచునియున్న శ్రీ యు త టం గ టూ రి శ్రీనివాసరావుగారికిని, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారికిని పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారికిని పోటీగా నిలుచునవద్దని కోరిరి. తరువాత శ్రీనివాసరావుగారు మాట్లాడిరి. వారు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు గల కారణముల చెల్లడిజేసిరి. సభాసంతరము రహస్యముగా తామును, ప్రకాశంపంతులుగారును, పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారును, బుద్ధి నుందరరావుగారును కలిసి మాట్లాడుట మంచిదని శ్రీనివాసరావుగారు కోరిరి. ప్రకాశం పంతులుగారు అంగీకరించిరి. రెండుగంటలసేపు కష్టముఖమగుమార్పు మాటలు జరుగగా శ్రీనివాసరావుగారు, ఎన్నికలో చాలడబ్బు, కాలము అప్పుడే ఖర్చు పెట్టియున్నను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఎదురుగా నిలువమని వాగ్దానముజేసి, వారి అభ్యర్థిత్రయమును ఉపసంహరించుకొనిరి. ఇందుకు శ్రీనివాసరావుగారిని ఎంతయు కొనియాడవలసి యున్నది.

2-వ తారీఖు ఉదయము ప్యాసింజరులో ప్రకాశంపంతులుగారు బరంపురం వెళ్లిరి. పూండిస్టేషనువద్ద వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు వీరిని కలిసికొనిరి. నాటిమధ్యాహ్నము జి. బుర్రామదాసుగారి యింటివద్ద పట్టాకాంగ్రెసుపంపుసభ సమావేశ మయ్యెను. చర్చ చాలసేపు జరిగిన పిమ్మట విశ్వనాథదాసుగారు చెన్నపట్టామునుండి బరంపురము తిరిగివచ్చుచున్న యిదివరలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఏర్పాటుచేయబడినవారు ఎన్నికలప్రచారమును యథావిధిగా సాగించుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది.

ప్రకాశం పంతులుగారు బరంపురమునుండి నిన్నరాత్రి రాజుమండ్రి విచ్చేసిరి. బారిష్టరు కంఠల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారును, ప్రకాశం పంతులుగారును కలిసి రేపు ఉదయము పాలిల్లు వెళ్లిరరు.

బారిష్టరు స్వామిగారును, వెన్నేటి సత్యనారాయణగారును రామచంద్రపురము తాలూకాలో ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నారు.

ప్రకాశం పంతులుగారు 16-వ తారీఖు గంటూరు విచ్చేయుదురు.

కర్నూలు

అన్వేషణము
కర్నూలు, సెప్టెంబరు 12:—జమ్మలమడుగు తాలూకా మైలవరం గ్రామ నివాసులకు మాంకాళి లక్ష్మీనరసయ్యగారి యనుంగుసోదరులును, 24 సం॥ గల శేషాద్రిగారు కడచిన ఆరుమాసముల నుండి యగపడనందున, వారి సోదరులలో నొకరు వారి సక్యేపించుచు వచ్చిరి. వారిపాలకున తెలియజేయగల వారు నరసయ్యగారి కృతజ్ఞతకు బాతు లగుదురు.

సువర్ణపతకము
రమావిలాస నాటకసంఘసభ్యు లగు గని రామచంద్రయ్యగారు 1-9-28-వ తేదీన లవకుళ నాటక ప్రదర్శనమున లక్షణునిపాత్రను మిగల సవర్ణపత్రో నిర్వహించినందులకు నేమా రామయ్య శ్రేష్ఠిగా రొక సువర్ణపతకమును సమర్పించిరి. జిల్లాకలెక్టరుగారును, జడ్జిగారును, నూపరిం టెండెంటుగారును జిల్లావిద్యాధికారులును సభ సభ్యులందరి యుండిరి.

మునిసిపల్సు ఎన్నికలు
క్రొత్తపేటభాగమునకు రెండుఖాల్సీ పడినవి. ఆజ్ఞాబరు సూసారింభయన ఎన్నికలు జరుగును. పోట్లకొరకు ప్రచారములు జరుగుచున్నవి.

మండలపోటీ వ్యాయామక్రీడలు
ఇవి ఈనెల 17, 24 తేదీలయందు జరుగును. ఈపూర్వ సంద్యాల తాలూకాలు పాల్గొనును. హాకి, ఫుట్బాల్లు క్రీడలు కర్నూలు, ముఖ్యములు.

వివాహము
గుత్తి సబురిశిష్టాచార్యగారు యం. వణ్ణుఖిపెరుమాళ్ మొదలియూరుగారు తమమూర్తయగు సోనినాగమణి అమ్మగారిని కంచిపురజాను లగు సి. ఆర్. భావ్యం మొదలియూరుగారి కొడుగి 9-9-28 తేదీన కర్నూలున వివాహమును జేడుకతో గావించిరి. (విలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పెద్దనాయకన్ పేటలో పోరసభ

గత శుక్రవారము సాయంత్రం పెద్దనాయకన్ పేట డివిజను క్రిష్ణప్పనాయకచేరువు వీధియందు రాగల కాసనసభా ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటకై పోర సభ జరుపబడెను. ఆ ప్రాంతమునందలి నివాసులలోని ప్రముఖులందఱును, కాంగ్రెసు కంఠసామిమొదలియారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఓ. కందసామిచెట్టిగారు:—ప్రభువును ఉపస్థాపించుచు భారతీయు లింతకాలము విదేశ ప్రభుత్వముక్రింద లోబడియుండుటవమానకరమని బోధించిరి. కాంగ్రెసు ప్రతిపాదనయొక్క చరిత్రను స్పష్టముగ వివరించి భారతవర్ష స్వాతంత్ర్యమునకై కాంగ్రెసు 40 సం॥ లనుండి పోరాడుచున్నదని బట్టిరి. ఇట్టి స్వాతంత్ర్యోద్యమమును జయప్రథముగ నిర్వహించుటకు ప్రజలైకమత్యము గలిగి పూనికతో కృషి సలుపవలెననిరి. స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకును కాంగ్రెసునకును ప్రతిపాదనకును జన్మింపజేయు సాంఘిక రాజకీయములను చెందిని ఒకదానితోనొకటి జోడించి దేశీయోద్యమమును చేరచుచు దేశానంతరము గావించుచున్నారనిరి. జన్మింపజేయుచు వున్న విదేశ పరిపాలకులతో జేరి జేరియుల దాస్యశృంఖలముల నెక్కువ దిట్టము గావించుచున్నారు. కావున రాగల కాసనసభల ఎన్నికలందు ప్రజల హక్కులకై ప్రభుత్వముతో సాహసముతో పోరాడగల కాంగ్రెసువారి నే ఎన్నుకొనవలసినదని బోధించిరి.

ఒకరు:—గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారి వంటివారికి వోటుజేయవలెనా?

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ప్రశ్నలకు సమాధానము తెప్పటకు లేచినవెంటనే కొంత గలభాజరుగు సూచనలు గన్పించెను. కొందఱేమేమో ప్రశ్నలు వేయుట కారంభించిరి. కాని సభ్యులచే ఆల్లరిజేయక నివారించబడిరి. నాలుగైదు నిమిషములలో ఆలజిడి తగ్గి కాంతిపరిశీతులు చేపూరెను.

శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు మాట్లాడుచు జి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారి విషయమై కొందరు కొన్ని వదంతుల వ్యాపింపజేయుచున్నట్లు తామెరుంగుదనునియు తామిట్టి వారేనే ఈ విషయముల నెరింగినవారై, వెంటనే ప్రజల కష్టసుఖములు, కొరతతీమియో విచారించుటకు కాంగ్రెసు గమస్తాను నియమించియుంటి మనియు ఏడుబావుల డివిజను కాన్సిలరు శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడు గారినిగూడ ఈ డివిజను విషయముల గన్పొని తోడ్పడవలసినదిగ కోరియుంటి మనియు బట్టిరి. డివిజనులోని నిజముగ పరిశీతులు పౌరులు తమకు వెంటనే తెలియజేయుచుండుటకు విచారించిరి. ఇంతకుముందే ఈ విషయముల దెలిపియుండినచో తక్షణమే తన ప్రయత్నములు గావించియుండెడివార మనిరి. వినన ఏయొకరిద్దరు కాన్సిలరులు తమకొకరిని నిర్వహించుటయందొకత జాగ్రత్తపని కారణముచే కాంగ్రెసు పక్షమునకు అవమానమును జేసారనిబోధించి బట్టిరి. “గోనుగుంట్ల సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు ప్రజలను సాధ్యమైనంత తీరుచుగచూచి వారి కొరతలను విచారించవలసినవారగుట సత్యమేయైనను గృహవిషయమున కొన్ని చిక్కులకు లోబడెయుండుటవలన కొంత యుపేక్ష జరిగినదనియు, వినన పన్నులు తగ్గించుట మొదలగు తీర్మానముల కై బలపరచియుండినదియు ఇకముందు విషయములై చక్కబడగలవనియు బోధించిరి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు కను డివిజను పౌరుల సౌకర్యములను ఉపేక్షించి యుండెడివని వారినిగూడే మీ డివిజనులోని చేరువును మరమ్మతు చేయుచుటకై కార్పొరేషనులో పోరాడి కొన్ని వేల రూప్యములను గాంతును జేయించిరి. కమిషనరుగారిచే కాన్సిలరుల కనేక పరిమంభకములు గల్పింపబడుచున్నవి. వివిధశాఖల అధికారులను కాన్సిలరులకును నేరుగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను నిలుపుటచే ఏకార్యముగాని త్వరలో నిర్వహింపబడుటకు మీరులే యందెను. కాంగ్రెసు కాన్సిలరులు గావించిన తీర్మానములు శిష్టాన్ని ప్రభుత్వమువారిచే మన్నింపబడుటలేదు. తమకు సాధ్యమంతవరకు కాంగ్రెసువారు తమకై లోబడులేక ప్రజాత కాన్సిలరులను గావించియున్నారు. పన్నులు తగ్గించుటయు తగ్గించుట, ఖర్చు సభివృద్ధిచేయుట మున్నగు విషయముల నెంతయో పనిజేసి యుండిరి. కాంగ్రెసు కాన్సిలరులు డుచున్న చిక్కుల నవకాశముగ గైకొని జన్మింపజేయుచువారు జలకు దుర్బోధులు గావించుచున్నారు.

కావున వారిమాటలను మోసపో కాంగ్రెసువారి నే నేర్పిరి.

ముగ:మృదుగారు సభలో ఆల్లరిజరిగినందులకు విచారుచుట సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు చేరువును బాగుండెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను కార్పొరేషనులో పోవులందొక నక్షేయముల తీర్మానింపజేసిరి. (శ్రీ శ్రీ దేవనిచ్చెడమలవలన డివిజనులో క్రమముగ పనిని కాంగ్రెసు కార్యకర్త కావించుచును జలగుగోరి. కార్పొరేషనులోనున్న 14 కాన్సిలరులు తోడ్పడుటకు సంసిద్ధులై

యుందురనిరి. కాన్సిలరులు తమవిధుల నిర్వహించుటలో కమిషనరుగారు గావించుచున్న నిరోధకమార్గము లనేకములు గలవనిరి. జన్మింపజేయుట, కాంగ్రెసుసభ్యులు తెలిపెడి కోరికలందెరువులకు భిన్నముగ ఆచరణ జూపబడుచున్నది. తమ డివిజను విషయములలోనే అట్టినిదర్శనములు చాలగలవు. ఇండ్లపన్ను తగ్గించుటకు, తై నెన్ను మార్చెట్టుకీసను పూర్వపులేటుకు తగ్గించుటకును కాంగ్రెసువారు గావించిన కృషిని ప్రజలెరింగియే యున్నారనిరి. సంవత్సరములోగ ఉద్యోగపన్ను గూడ తగ్గింపబడగలదనిరి. నిమ్మలపీతమును ముగ్గులై ప్రజాసేవజేయుటకు బూనుకొనియున్న కాంగ్రెసువారు ప్రజలకు విహితులుగావని పౌరులు చలించినచో కార్పొరేషనులోనుండి కాంగ్రెసువారిని రొక్కకట్టుగ నెలపలకు నచ్చుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారని పట్టిరి.

“నద్దు, నద్దు” అనుకేకలు, మాఫీమహమ్మదుగారికను మాట్లాడుచు స్వార్థచింతతో గాని, బిరుదులకు, ఉన్నతోద్యోగములకై గాని కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశింపలేదనియు, ప్రజాసేవయే వారినిండులకు బురికొల్పినదియు, కాంగ్రెసువారుగావించిన తీర్మానములు కమిషనరుగారి సూచనలతో గాని స్వపరిపాలనామంత్రిగారి కంపబడుననియు, కాంగ్రెసువారి తీర్మానములను సాధ్యమైనంతవర కమలులో పెట్టరనియు, కాన దేశమునందు కాంగ్రెసుపక్షము నింకను బలపరుపుడనిగోరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

అమీరుమహల్ డివిజను సభ

రావోపు కాసనసభల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటకై అమీరుమహల్ డివిజను మద్రాసు క్లబ్బునకు ఎదుట నిన్న సాయంత్ర మొకసభ జరుపబడెను. తిరుమలాచారి బి. ఏ. బి. యల్. గారధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుతులు శ్రీనివాసయ్యంగారు, కొలంబై, మాఫీమహమ్మదు పి. భక్తవల్సూనాయుడుగారు సభ కరుడెంచిరి.

డి. కొలంబై గారు:—మాట్లాడుచు ఉడచిన ముగిసివతో ఎన్నికలలో అమీరుమహల్ నందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జయమందజాతకొయినను, ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసుబలము వృద్ధియగుచున్నదని బట్టిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అపజయమున కెన్నియో కారణాంతరములు గలవని బట్టిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అపజయము వాటిలైనవని దేశమునకే ప్రజలకే అపజయమనిరి. కావున ఇందులకు సమాధానముగ రావోపు కాసనసభా ఎన్నికలందు అమీరుమహల్ డివిజను పౌరులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల సభిమానింపవలయునని బట్టిరి. కాంగ్రెసు స్వార్థరహితులకు నిలయును. త్యాగధనులకు నివాసము. దేశభక్తుల కాటవట్టు. దేశద్రోహులకు, స్వార్థ పరులకు యడుదండము. కాంగ్రెసు ఆశేరు హిమాచల యావద్భారత భూమియందు గల రిగి కోట్ల భారతీయులకును ప్రాతినిధ్యము వహించు మహాసంస్థ. కాంగ్రెసునందుండువారు స్వయముగ నెంకటి ప్రతిభావంతులైనను ప్రజాశయములకు లోబడియేయుదురు. కాంగ్రెసు పేరు జెప్పినంతనే మనదేశపరిపాలకులు మిగుల భీతి జెందెదరు. కాంగ్రెసు ఆశయము అత్యున్నతము. అది వికాసమైనది. బ్రిటిషు పరిపాలకులు హిందూదేశమునుండి కొట్టికొని ధనము సహాయముగ కొల్లగొట్టుచు పానగలు, పాత్రో మంతులకు కొన్ని దమ్మిడిలను ఎరవేయుచున్నారు. అందుచే నీమంత్రివర్గము బానిసలపై బానిసలగు అధికారము చలాయించుచున్నారు.

పానగలు మంత్రిగారైనవారి మరల ఎవరైననుగాని భారతదేశమును వదిలి వలసదేశముల కెడటి కేరకు ఇరువురు సమానముగ బానిసలుగనే పరిగణింపబడుదురు. మనచేతులకు వేసిన సంకెలు ఇనుపసంకెలు! పానుగలు రాజాగారి చేతులకు బంగరు సంకెలు! ఇదియే భేదము!

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మసంస్థయను అపవాదు అసత్యమని ఉపన్యాసములు ఖండించిరి. రాజకీయముగ అధికముగ భారతీయులను పరాధినులుగజేసి తిరిగి నేడు మతవిషయములందును ప్రభుత్వమునకు జోక్యము గలిగించి జన్మింపజేయు దేశమును కాశ్యోత బానిసత్వమునందు ముంచివేయు చున్నారని బట్టిరి. నేడు హిందూ దేవాదాయములందు జోక్యము గలిగించుకొనినవారు రేపు ముసల్మానుల మనీసుల యొక్కగాని క్రైస్తవుల చర్యయొక్కగాని పరి జట్టరనుటకు ఆధారమేమి యని ప్రశ్నించిరి. లోకపూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని పానుగలు రాజాగారు బూటక మహాత్ముడని బట్టియుంచిరి. ఇట్టిదానిని భారతీయులు సహించగలరా? ఒకప్పు డభివృద్ధి శాఖామంత్రియై దేశపరిశ్రమల సభివృద్ధి గావించకపోయినను మాసమాసము వేలకుతరబడి రూప్యముల జేతనమును స్వీకరించి బ్యాంకులలో అభివృద్ధిగావించన (నవ్వు) పర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభయందుండుటకు జగత్పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముడెప్పుడని బట్టిరి!

(అవమానము) మరొకందరు మాట్లాడినపిదప సభ ముగింపబడెను.

శ్రీ శ్రీ సి. సుబ్రహ్మణ్య భారతి సాంవత్సరిక దివసము

“తమిళజాతీయకవికి శోకము”

తెలకు ఘట్టమునందు సభ

తమిళభాషలో అత్యుత్తమ మగు పాండితీప్రతిభలు గలిగి, జాతీయగీతములను మనోహరముగ కవితావాగ్ధి రని రచించి తమిళదేశీయులందు మాతృదేశప్రేమను, స్వమత, స్వదేశ, స్వజాత్యభిమానముల నెలకొల్పి తా దివంగతుడైనను తన యశస్సు చిరస్థాయిగ తమిళనాట వ్యాపింపజేసి మృతజీవియైన సి. సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి సాంవత్సరిక దివసము మొన్నటి సాయంత్రము తిరువళ్ళికేరే సముద్రతీరము తిలకు ఘట్టమునందు జరిగెను. శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సత్యయూర్తిప్రభృతులు పలువురు సభ కరుడెంచిరి.

శ్రీ మేలే రత్న సభాపతియుదలియారుగా ర్గసాధాపత్యము వహించి యశశ్శేఖరులగు సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి జీవితమును సంగ్రహముగ ముచ్చటించుచు వారిదేశభక్తిని దివ్యోత్సాహమును నేవారిరతిని గొనియాడిరి. భారతిగారి గీతములను గొన్నింటిని జేర్చొని పరాధీనభారతవర్ష ము నుద్ధరించుటకై సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారు గావించినసేవలు నిఘనమానము లని పట్టిరి. వారి గీతముల నొకమారు పాడినను, వినినను ఎట్టివారి కైనను దేశభక్తి జనించుననిరి. మాతృదేశారాధనకై యొకవిధమగు వాచేళమును జనింపజేయునట్టివి సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి గీతములు. సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి త్యాగబుద్ధి, వారినిష్కళంక దేశభక్తి, వారి అసమానోత్సాహములు వారు రచించిన పాటలయందు ప్రతిఫలించుచున్నవని పలికిరి.

శ్రీ యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు శ్రీ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి కవితామార్గమును, భావాపాండితిని, దేశారాధనతత్పరతను వివరించిరి. భారతిపాటలు క్షిప్రనిన ఎట్టివారును తస్యయత్నము నొందెదరని బలికిరి. తమిళనాడు భారతివంటి పుత్రుని గనినందుల కెంతయు గర్వింపుచున్నదని పలికిరి. అట్టికవికిశోరము తన జీవితమంతయు మాతృసేవకై విరియొగించి తాను ధన్యుడై తన సోదరదేశీయులకు చిరస్మరణీయులై రని పలికిరి. భారతిగారి యాత్మను గౌరవించుట వారి యుపదేశముల ననుసరించుటయే యని బలికిరి. తాము స్వార్థము నాశింపక, దారిద్ర్యజీవితమునకు సంసిద్ధులై పరరాజ్యదాస్యవిముక్తికై సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారు పాటుపడిరి. భారతిగారి పాటలను ప్రశంసించువారు వారి జీవితాద్యము ననుసరించుటకంటె వారి యాత్మ కెక్కుడు గౌరవమును జేయజాల రనిరి.

డి. కొలంబై గారు తమిళుల దేశభక్తిని, జాతీయోత్సాహమునకును భారతిగారి జాతీయగీతములే చాలవరకు కారణము లనిరి.

ఓ. కందసామిచెట్టిగారి అనుతితోత్సాహమును త్యాగశక్తిని గొనియాడిరి. అంతిమ సభ ముగిసెను.

బొంబాయి భారత జాతీయ పక్షము

శాసనసభాభ్యర్థుల నిర్ణయము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 11:—రానున్న యెన్నికలకు బొంబాయి భారత జాతీయ పక్షము లెట్లిన అభ్యర్థుల మొదటి పట్టికయందు బొంబాయి మహమ్మదీయతరస్థానమునకు యం. ఆర్. జహుకుగారును, మహమ్మదీయసాసమునకు యం. ఏ. జిన్నాగారును అనెంట్లకి నిర్ణయింపబడిరి. ఆర్. పి. పరింజి పైగారు విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు రాష్ట్రీయ శాసనసభకు పార్టీ అభ్యర్థిగనిర్ణయింపబడిరి. 1923లో జయకరు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిగనున్న పురు పరంజిపై ఓడిపోయి ఆయన రాజీనామా నిచ్చినపిదప స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి పోటీగానిలది గలిచెనని చెలియనగును. (అ. ప్రె.)

కాబ్తాముగారు

రంగూను, సెప్టెంబరు 10:—వాతావరణము బాగుగ నుండనందున విక్టోరియా పాయింటువద్ద కాబ్తాము గారాగిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను, సెప్టెంబరు 12:—మొన్న వచ్చినవార్త తరువాత అక్కడ తింతివార్తా స్థానముగాని నిష్పంతివార్తాస్థానముగాని లేదుగాన వార్త లేవియురాలేదు. (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి కార్పొరేషను

రాత్రిపాతశాలలకు ఉచితవిద్యుద్దీపనహామము

ప్రారంభవిద్యాప్రణాళికను తయారుచేయుటకు ప్రయత్నములు

సావి వెంకటాచలశెట్టిగారి యధ్యక్షతక్రింద, చెన్న పురి కార్పొరేషనుసభవారు సమావేశమైనపుడు చాల మఖ్యాంతముల చర్చించిరి. తుదకు కార్పొరేషను పాతశాలాభవనములందున్న రాత్రిపాతశాలలదీపములకు విద్యుచ్ఛక్తి సుచితముగ నొసగుటనుగరించి డా. రామకామతూగారు దెచ్చినతీర్మానముపై చర్చ జరుగుచుండగా కె. వ్యాసరావు టి. సుందరరావునాయుడుగార్లు చర్చ సాగకుండ జేయుటకుగాను సభనుండి లేచిపోయిరి. అంతట 6 X. 45 ని. లకు కోరములేక సభను నిలిపివేయవలసి వచ్చెను.

అధికారుల నిర్లక్ష్యము

కార్పొరేషను పట్టికయందలి విషయములను గైకొనుటకు పూర్వము పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారికా అత్యవసరవిషయమును సభవారియెదుట నివేదించిరి. సభవారి తీర్మానములను శిఫార్సులను కార్పొరేషను అధికారవర్గమువారు మరీమరీ నిర్లక్ష్యమొనర్చి త్యజింపుచున్నారని. 10 లేక 15 దినములకు పూర్వము త్రోవ కడ్డములేక చిరకాలాగలములైన ఆక్రమణలపైని ప్రాసిక్యూషనుల సువసంహరించుకొనవలసిన దని ఈవిషయమును పనుల స్థాయిసంఘమువారు విచారించి శిఫార్సుల గావినింపవలసినదనియు సభవారు తీర్మాన మొనర్చియుండిరి. అధికారుల తీర్మానమును నిర్లక్ష్యమొనర్చి ఆక్రమణలని పెరు పెట్టి కొంతమంది గృహములముందర నున్న కట్టడముల నిర్మాణమునకును ముందుగా దెలియవచ్చుచున్నది.

అధ్యక్షకమీషను రిచ్చట లేదు. వీధి పనిమీద బయటకు వెళ్లెనట. అతని కీవిషయములను దెలిపి చర్యల నాపియుం చవలసినదని వ్రాసెదన.

విద్యాసంఘాధ్యక్షునకు ఇర్దురు గుమాస్తాలు

నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యాప్రణాళికను తయారుజేయుటకుగాను విద్యాస్థాయిసంఘాధ్యక్షు నకు రెండు నెలల కాలము నెల 1కి రు 85 చొప్పున ఇర్దురు గుమాస్తాల నొసగు విషయమై పిమ్మట చర్చ జరిగెను. కె. భావ్యం గారు సదరు గుమాస్తాల కను ఖర్చులను ప్రారంభవిద్యావిధినుండి చెల్లించవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. డబ్ల్యు. హెచ్. నర్సంగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు విద్యాశాఖాధికారియగు, అతనికి కొందరు గుమాస్తాలను నుండగా స్థాయిసంఘాధ్యక్షుని కి గుమాస్తాల నొసగుట కవసర మేమని ప్రశ్నించిరి.

కె. వ్యాసరావుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, నగరము నందింతవరకు నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యావిధాన మేమాత్రము సఫలముగా లేదనియు, ధనవ్యయముతప్ప నెట్టిప్రయోజనమును నుండదనియు నుడిచిరి. ప్రస్తుతవిద్యాస్థాయిసంఘాధ్యక్షు లగు వరదరాజులు నాయుడుగారు నవంబరు మాసము నుండియు సభ్యులుగ నుండరు. ఒకవేళ ప్రభుత్వమువారిచే సభ్యుడుగ నామి నేటు చేయబడినను తిరిగి యెన్నుకొనబడిననే గాని స్థాయి సంఘాధ్యక్షుడుగ నుండజాలడు. ఇంకొక అగ్రత్యుడు వచ్చిన యెడల ప్రస్తుతవిధానము తొరుమారు గావచ్చును. అంతియగా క ఈ విధానము 1927 మార్చిమాసాంతములోపల అమలులో పెట్టు నుద్దేశ్యము లేదు. కనుక నిందు తొందరపడవలసిన దెద్దియును లేదు. ఈ వత్సరాంతమున నీ విషయమును చర్చింపవచ్చును.

డా. బి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిర్బంధప్రారంభవిద్యావిధాన మంతవరకును నెట్టి ఫలితముల నొసగలేనని చెప్పట సరి గాదనిరి. ఈ విధానము అమలునందున్న నాల్గు డివిజనులలోను 1600 మంది బాలురు క్రొత్తగా పాతశాలల ప్రవేశించిరి. 1927 సం॥ న నీ విధానము ను నగరమున కంతకును వర్తింపజేయవలె ననినయెడల అందుల కను వ్యయమును గరించియు, ప్రణాళికక్రిందకువచ్చు బాలుర సంఖ్యలను బాలికలసంఖ్యను అంచనాల తయారుజేయుటకును, పాతశాలాభవనముల నిర్మించుటకు ప్రదేశములనిర్ణయించుటకును లెక్కల తయారు జేయవలెను. ఇందుకు ఇర్దురుగుమాస్తాల త్యవసరము.

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టగా సంగీకరింపబడెను
కోడ్ల మరమ్మత్తులు

నగరమున కోడ్లను బాగుజేయుటను గరించి కమిషనరు తయారుజేసిన సభవారియెదుట నుంచినశిఫార్సునుగరించి పిమ్మట

చర్చ జరిగెను. కమిషనరు నగరమునందలి కోడ్ల నిర్మాణవిధానమున కంతకును వర్తింపు సీఫార్సుల గావించెననియు, ఇట్టిముఖ్య విషయములను చర్చించుటకు కొంత యవకాశము నొసగ వలెననియు చెబుచు కె. భావ్యముగారు ఈవిషయముపై చర్చను మరుసటి సభవరకు నిలిపియుంచవలసిన దని కోరిరి.

టి. సుందరరావునాయుడుగారు:—కమిషనరుసీఫార్సులను పనుల స్థాయిసంఘమువారి విచారణార్థ మంపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు—ఇట్టి సీఫార్సులములను చర్చించుటకు పనుల స్థాయి సంఘమువారి కవకాశ మొసగకపోవుట న్యాయ ముగాదని నుడిచిరి.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు, సుందరరావుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

స్థాయిసంఘమువారు 16 దినములలో తమయభిప్రాయముల చెబువలసినదని కోరుచు జి. ఎ. నటేశముగారు సుందరరావు నాయుడుగారి ప్రతిపాదనకు సరణు నుపపాదించిరి.

సవరింపబడినరీతిని సుందరరావునాయుడిగారి ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడెను.

విద్యాలయములు

1. కొనపేట 2. మిర్చిపేట ఆవిధి కి. వ్యాసరావుడిల యందు మాడు పాతశాలాభవనములను నిర్మించుటకు రు 18000 లను గ్రాంటుజేయవలెనని - కె. భావ్యముగారి నూచనపై టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు సహపాదించగా, సంగీకరింపబడెను. భావ్యముగారివిషయమునమాటలాడుచు సదరుభవనములనిర్మింపవలసినదని సభవారిచే నిజవరకే తీర్మాన మొనర్చబడెననియు, ఇంతవరకు భవనములు నిర్మింపబడకపోవుటకు అధికారుల యాదానీవ్యమే కారణమనియు నుడిచిరి. పిదప స్టాండింగ్ కమిటీల తీర్మానములు కొన్ని పరిష్కరింపబడెను.

రాత్రిపాతశాలలు - విద్యుద్దీపనహామము

విద్యుద్దీపనహామము గల కార్పొరేషను మాడలున్నాల్లయందలి రాత్రిపాతశాలల కుచితముగ విద్యుద్దీపన సౌకర్యముల నొసగవలసినదని 5-8-26 తేదీన కాన్సిలువారు గావించిన తీర్మానమున కంతకు పూర్వమునకుగూడ వర్తింపజేయవలెను. అను తీర్మానమును డాక్టరు కామతూగారు సహపాదించిరి.

అధ్యక్షు డీపనయమునలేచి:—బాకీలను వదలివేయక శి కారము స్థాయిసంఘమువారికిమాత్రమే గలదనియు, వార్తనను ననుసరించుగలబాకీలను వదలుకొనుటకు అధికారము లేదనియు అందుచే నీతీర్మానము క్రమభంగ మైనదిగాదా యని అడిగిరి.

కె. భావ్యము, టి. పి. మివాక్షిసుందరముశిల్పగార్లు కాసనమునందలి నెకనులకు వ్యాఖ్యానమొనర్చుచు తీర్మానము సక్రమమైనదేనని అభిప్రాయమొసగిరి.

“బుర్రా సత్యనారాయణగారు రంతటలేచి తీర్మానము క్రమమా గాదాయను సందియమే గలుగకుండ తా నొకసవరణ నుపపాదించెదనని చెబుచు కార్పొరేషను మాడలున్నాల్లయందలి రాత్రిపాతశాలలు విద్యుద్దీపముల చార్జిలక్రింద కార్పొరేషను వారికి బాకీయున్న మొత్తముల నాపాతశాలల విరాళములగ నొసగవలెను” అను తీర్మానము నుపపాదించిరి.

టి. సుందరరావునాయుడు మొదలగువారి సభనుండి చివాలను లేచిపోవుటచే కోరములేక సభ నిలిపివేయబడెను.

స్థాయిసంఘపు శిఫార్సులు

కాన్సిలువారిచే నామోదించబడిన స్థాయిసంఘతీర్మానములలో నీ కిందివిగూడ గలవు.

1. అంటే రాచికు ట్రేటుమెంటుకొరకు జెనరలుఆస్పత్రి కివచ్చుకోసల పేదరికమునుగురించి శిఫార్సుజేయుటకు వారము నకు కొన్నిదినములలో కానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుల నిదివరకువలెనే పంపవలసినదని సర్జెంట్ జెనరలు వ్రాసినబాబు నీసభవారి నామోదించుటలేకు. (అంటేరాచికు ట్రేటుమెంటు కనుఖర్చులను కార్పొరేషనువారు భరింపవలసిన బాధ్యతలేదని ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు 12-12-25 తేదీన కాన్సిలువారు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమును ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరించువరకు ను కానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరులను ఇదివరకువలెనే పంపుచుండవలసిన దని సర్జెంట్ జెనరలు బాబువ్రాసెను.)

(2) యూరపియనున్నాల్ల వ్యాయామసంఘకార్యదర్శి కి కార్పొరేషను ట్రీముకోలరును 2 గంటలకాలము అడ్డకొనకుట కీసభవారి రహమతి నొసగచు ఇకమీద స్థాయిసంఘమువారి అనుమతిలేదని ట్రీముకోలరుల నితరులకు అడ్డకొనగరాదని తీర్మానించుచున్నారు.

“అడయారు, నైదాపేటపండి, నెయింటుథామను మంటులకుగూడ ముదరానులెక్కికకుంపెనీవారువిద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాజేయుటకెట్టికడేమయ్యులేదని ఈసభవారుతీర్మానించు న్నారు అని స్థాయిసంఘమువారి శిఫార్సుపెత్తొంతచర్చజరిగెను. “ప్రెజిడెన్టువ్యక్తులకు సరఫరాజేయు విద్యుచ్ఛక్తి లేకును లిగ్గించుట వాంఛనీయమని ఈసభవారుప్రతిపాదించుచున్నారు. అనుపదములనుచేర్చవలసినదని అల్లూలహమీదుఖాన్ గారు రొకసవరణను ప్రతిపాదించిరి. టి. సుందరరావు నాయుడు, కె. వ్యాసరావు గార్లు సవరణ నెదుర్చుచు—అట్లుగోరుటకు సభవారికాధికారము లేదనిరి.

అంజలియో సలిగారి ప్రతిపాదనపై నీనిషయమై చర్చ నిలిపి యుంచబడెను.

ఏలూరు మునిసిపలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపక్షపరాజయము

ఏలూరు, సెప్టెంబరు 11—ఏలూరు మునిసిపాలిటీ కి, 4, 5 వాడల ఎన్నికల ప్రతి ఫలము నిన్న సాయంత్రమున ప్రకటింపబడెను. మూడవ వార్డునకు వెంకట్రావు నాయుడుగారికి 158 బిఫారాలి సాహేబుగారికి 97 నాల్గవ వార్డునకురాజాఎమ్. భుజంగరావు పంతులుగారికి 191 పున్నయ్యగారికి 186 జి. రామచంద్రరావుపంతులుగారికి 120 డి. సత్యనారాయణ మూర్తి గారికి 7 ఎమ్. మార్కనారాయణగారికి 16 అయిదవ వార్డులో మోతే నారాయణరావుగారి 284 కె. శుబ్బయ్యగారికి 196 టి. మాణిక్యంగారికి 195 వోట్లు వచ్చెను. (తంతివ్వారా)

నిజామురాష్ట్రములో సాగుబడి

వృద్ధి జేయుటకు ప్రయత్నములు

నిజాముఫర్మానా ప్రతిఫలితము

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 11—నిజాము రాజ్యమందు సాగుబడి హెచ్చించుట కొరకు తయారుజేయబడిన స్కీమువిషయమై స్కీము ప్రకారముగ భాగింపబడిన ప్రాంతములందువిలువ గల అడవులు గలవనియు, దొరతనము వాఫసుజేసి అడవుల దొరతనము స్వాధీన భుక్తులలో నుంచుకొన నున్నదనియు నిజాము ఉత్తరువు జేసెను. విచారించి దొరతనము గోరు మరతులకు దరఖాస్తు వార లంగీకరించిన యెడ భూములు వారి స్వాధీనభుక్తులలో నుంచుకొనవచ్చుననియు, కొంతవరకులాభము జూపబడుననియు నిజాము ఫర్మానాయందు గలదు.

(అ.ప్రె.)

రాయలు కరంసీ కమీషను

మెజారిటీ రిపోర్టు

మెజారిటీ రిపోర్టువందు సంతకముజేసిన సర్ రాజేంద్ర ముఖర్జీ అభిప్రాయములు

పదియారు పెన్సిల మారకపురేటు వ్యవసాయ

దారులకు లాభకరముగ నుండజాలదు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10:—రాయలుకరంసీ కమీషను మెజారిటీ రిపోర్టులో సంతకముజేసిన సభ్యుడు కమీషను రిపోర్టునై భారతీయులు జూపిన ప్రతికూలాదరణమునకు ఎక్కిలి విచారించెను. 18 పెన్సిల మారకపురేటుగ గా వింప సీఫార్సుజేయ వలసినదని కార్యనిర్వాహక వర్గము సభ్యుల కొత్తిడి గావించలేదనియు, పరిస్థితులబట్టిమాడ రేషనుల గురించి తత్తరపడ నవకాశములేదనియు 16 పెన్సిల మారకపురేటుచే వ్యవసాయదారుల కంత విశేషలాభము సంభవింపజాలదనియు సర్ రాజేంద్ర ముఖర్జీగారు చెప్పిరి. తగినంతకాలము మారకపురేటులు నిల్పజేసినయెడలాభనష్టములు తాత్కాలికములుగ నుండుననియు, 16 పెన్సిల మారకముచే వర్తకము చేతనములు, ధరలు పరిశ్రమలకు ముప్పు గలుగ జేయుననియు సర్ రాజేంద్రగారు వదించిరి. (అ. ప్రె.)

బర్రాగవర్న మెంటు రెండు

కమిటీల నియమించుట

ఉత్తర ఛిన్ డ్విన్సు జిల్లాలో నిరుపదిసంఘములపై ఆంక్ష వేసెను

రంగూను, సెప్టెంబరు 11:—బర్రాగవర్నరు యిటీవల గావించిన ఉపన్యాసమందు నూచించిన కమిటీలు రెండును నియమింపబడినట్లు బర్రాగవర్నరు ప్రకటించుచున్నది. పెన్సు డివిజను కమీషనరు ఎఫ్. బి లీకుగారు అధ్యక్షత వహించు కమిటీ రంగూనునందు అంటువ్యాధులు, నగర ఆరోగ్యముగల యమై విచారించు ఆరోగ్యాభివృద్ధి గావించ సీఫార్సు నున్నది. అఫీషియేటింగ్ అభివృద్ధిశాఖ కమీషనరు ఛామ్పూర్నుగారి అధ్యక్షతక్రింద డివిజనుబండ్లలో వించిన వరదలకు గాఢము విచారించి యిట్టి క్కొన్నుటకు సీఫార్సుజేయ రెండవకమిటీ నియమింపబడును అని ప్రకటించుచున్నది ఆంక్ష వేసెను.

రాజ్యోపనిషత్ ప్రచారము

ఒక నల వా

కాననసభల ఎన్నికలు జరుగవలసిన దినములు సమీపించుచున్నవి. ప్రతికూల నీచందడి హెచ్చుగానున్నది. ప్రతి పత్రికయు నీవిషయమైన వ్యాసములతోను విమర్శనలతోను నిండుచున్నది. దినపత్రికలలో ముఖ్యముగా నాంధ్రపత్రికవలనను, స్వరాజ్యపత్రికవలనను, పార్వతీకలను, కాంగ్రెసు, స్వరాజ్య చిత్రరంజనపత్రికల ద్వారాయను చాల ప్రచారము జరుగుచున్నది. ప్రత్యేకముగా నాంధ్రపత్రికవలన ఆంధ్రరాష్ట్రములో మూలములకుకూడ స్వరాజ్యశబ్దము పూరించుచున్నది. ఇంకను, నియమితదినము సమీపించినకొలది మరింత తీవ్రముగ ప్రచారము సాగునటులకు పండియము లేదు.

కాని దేశము చాల విషవశ్యతలలోనున్నది. వెనుకటివలె ప్రజల యభిప్రాయము లేక మరుచుండుట లేదు. ఎన్నికల విషయములో పార్టీలు బహులవెడలినవి. వీరినందరూ ఏకాభిప్రాయములను చేయుటకు తగిన సాధనముకూడ అగపడదు. ఇందుకు కారణములు లేకపోలేదు.

1920 సం॥ కలకత్తా కాంగ్రెసులో గాంధీమహాత్ముని సహాయనిరకరణ తీర్మానము ఆమోదించబడిన తరువాత కాననసభా బహిష్కారము బహులవెడలినది. కాని అసహాయాద్యము తీవ్రత తగ్గినతర్వాత అభిప్రాయభేదములుకలిగి కాననసభలలో ప్రవేశించుటవలన కొంతవరకు ప్రభుత్వమును లొంగదీయగలమని నాయకులు కలచిరి. కొన్నాళ్లు వాదోపవాదములు జరిగిన తరువాత నాయకులందరూ కలసి స్వరాజ్యపక్ష మను నొక క్రొత్త పక్ష మేర్పరచి కాననసభా ప్రవేశ మంగీకరించిరి. 1928 సం॥ ననే ఈపక్ష మేర్పడినను, తగినంతమంది నాయకులు దీనికి పూర్తిగ ననుకూలురు కాకపోవుటచే తగినంత లాభకారి కాక పోయినది.

దేశీయనాయకులెల్లరు ఒక్కటియై స్వరాజ్యపక్షముగా నేర్పడినపుడు, మరల మనసులలో ననుమానములకు తావిసం గక మంచియో చెడ్డయో దానినే తుదవరకును కొనసాగింపవలెను. ప్రజలుకూడ కాంగ్రెసు అజ్ఞను శరణావహించవలెను. ఇట్టి సమయమున చీలికలు తగవు గమ్యస్థానము చేరవరకు అందరు కలసి పనిచేయవలయును. వాదోపవాదముల కిందు తావులేదు. ఎవరైన నట్లు చీలిపోయినచో ప్రజలగౌరవమును కోల్పోదురు.

ఇక ఎన్నికల పద్ధతినగురించి యిందొక చెప్పదలచితిని. ప్రస్తుతము మన రాజధానిలో రెండుపార్టీలు మాత్రమే కలవు. స్వరాజ్యపక్షము, జస్టిసుపక్షము అనునవిమాత్రమే. రెస్పాన్సివు పక్షమునందొక క్రొత్తగా బయలుదేరినది. కాని ఇదియుండియు లేనిదానిలోనే జను. ఏలన ఇది నూతనముకలచేతను, ప్రజలెవ్వరు దీనినంతగా నామోదించకపోవుటచేతను, వారిలో నెనను లక్షకు ఒకడైనను లేకపోవుటచేతను, ఇది దేశములో లేనట్లే యెంచవలయును. అదిగాక, ప్రత్యేకవ్యవస్థలమీదనుండు అభిమానముచేతను ఏ కొద్దిమందితోనే ఒక పట్టణములో మాత్రమే ఒక మూల ఏర్పాటుచేయబడినట్లు ప్రకటింపబడినది. ఇందు మొత్తము సభితులు డజనులొప్పు. ఇట్టిపక్షము చురుకుగా పనిచేయుటకు అవకాశము లేదు. ఏమని ప్రజలకు బోధించవలెనో ఈపక్షము వారికి తెలియదు. ప్రచారము లేదు. వీరి యభిప్రాయమేమో వీరికే తెలియదు. వ్యవధిచాలదు. కాన నీపక్షమునుగూర్చి మనము లక్ష్యముచేయ నవసరము లేదు.

ఇకమిగిలిన రెండుపక్షములలో బలమైనది స్వరాజ్యపక్షము. ఇది కాంగ్రెసుపక్ష మనుటచే దీని ప్రచారమునకు చాల సదుపాయములున్నవి. వెనుక సహాయనిరకరణాద్యమును ప్రారంభమైనపుడు అన్ని జిల్లాలలోను, ఇంనుమించు అన్ని గ్రామములయందును కాంగ్రెసుసంఘములు స్థాపించబడి క్రమముగా వృద్ధిపొంది 1922 ఫిబ్రవరివరకు చురుకుగా పనిచేసినవి. కాంగ్రెసువారు, వీటిద్వారా అవసరము వచ్చినపుడెల్ల క్రొత్తతీర్మానముల పంపి ఉద్యమాభివృద్ధికి పాటుబడిరి. ఆసంఘము లిప్పటికి నున్నవి. వాటిద్వారా కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యపక్షములవలె ప్రసాసనసభల విషయములలో చురుకుగా పనిచేయవచ్చును. ఏలన అసలు గ్రామసంఘములు స్థాపించునపుడే ఆ గ్రామమునకు పలుకుబడి కలవారిని, ఉద్యమమునం దభిమానముకలవారిని సంఘమునకు అధ్యక్షులుగను, కార్యదర్శులుగను ఏర్పరచిరి. వీరిలో చాలమంది రాజకీయములందు ప్రవేశముకలవారే. వారెటు త్రిప్పిన చక్ర మటుతిరుగగలరు. వారికున్న పలుకుబడి ప్రచారములకుగాని నాయకులకుగాని యుండదు. వారికి కాంగ్రెసుపై గౌరము చాలగలదు. నాయకులుగాని ప్రచారకులుగాని ప్రతిగ్రామమునకు ఒకటిరెండు సార్లుకంటె పోజాలరు. అప్పుడైనను వారు గ్రామములో నందరు వోటరులను కలసికొనుట కష్టము. ఈమాత్రము ప్రచారము నిజముగా చాలదు. కావున తగినంత ప్రచారము గ్రామకాంగ్రెసుసంఘములద్వారా జరుగవలసి యున్నది. ఆ సంఘముల అధ్యక్షులు యావిషయమై పూనుకొన్న యెడల

చాలనుశుభ్రగ పనిజరుగగలదు. ఏలన ప్రచారకులకులేని ఆనుకూల్యమును వీరికికలవు. వీరు ప్రతిదినము నిండుమిండుగా ప్రతి వోటరును కలసికొందురు. అట్టివో వారిలో వోటు నెనరికొనసం గునదియు చెప్పుట నుశుభ్ర. ఇట్లు అపుడపుడు చెప్పుమంకిన అదియే కావలసినంత ప్రచార ముగను. జస్టిసుపక్ష ప్రచారకులు అపుడపుడు వోటరులకు బోధించుటచే కాంగ్రెసునుగురించి కూడ ప్రజలకు బాగుగ తెలిసినగాని, వారు నిశ్చయాభిప్రాయమునకు రాజాలరు. అట్టివని గ్రామకాంగ్రెసుసంఘములు చేయగలవు.

జస్టిసుపక్షమునకుగాని మరి యే యితరపక్షమునకుగాని ఇట్టి యనుకూలము లేదు. వారు చెప్పుదానిలో నర్థముండదు. నోటికి వచ్చినట్లులెల్ల చెప్పుదు, బెదిరించియు, లాలించియు, వోట్లు గైకొన ప్రయత్నింతురు. వీరికి గ్రామసంఘములు లేవు, ఎట్టిసదుపాయములునులేవు. ప్రచారకులు వచ్చిచెప్పినను, వారు గ్రామమును విడువగనే వారిత్రోవనే వారి బోధలుకూడ నెగిరి పోవును. కాని కాంగ్రెసు చెప్పుదానిలో నర్థమున్నది. ప్రజలకు దానియందు గౌరవము. అందుచే నీపక్షమున కెక్కువ సదుపాయము లున్నవి.

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు చేయుప్రచారము చాలదు. వీరు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములపై నాధారపడవలెను. గ్రామములలో నున్న కాంగ్రెసునాయకులకు ప్రజలకు బోధించు ముఖ్యవిషయముల నచ్చొత్తించి పంపించవలెను. కొన్నిగోడల మీద నంటించునట్లు చేయవలెను. ఇది కాక ప్రతి గ్రామములోను చెన్నపురి కాననసభకు వోటరులెవ్వరో, అసెంబ్లీకి వోటరులెవ్వరో తెలియదు. ఇట్టి గ్రామ జాబితాలను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు తయారు చేసి ఆయా గ్రామములకు పంపించవలెను. ఈ గ్రామముల జాబితా, ఆ సంఘములకార్యదర్శులనైరాల చేరులు జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసులలోనుండును. ఏ గ్రామములోని వోటరుల జాబితా ఆ గ్రామమునకు పంపినజాలును. ఇట్లు చేసిన గ్రామకాంగ్రెసు నాయకులు, ఆజాతాల సహాయముతో ప్రతిదినమును వోటరులను తమ విధులను గురించి హెచ్చరింతురు. ఇదియే నిజమగు ప్రచారము. ఈ విషయమునందలి యభిప్రాయము ఉదాహరణముతో తెల్పుచున్నాను. మా గ్రామములో (గోరస) సత్సాహవంతులకు నాయకులును, గౌరవప్రచారకులును కలరు. అందు శ్రీరావు ఖెంకటరావుగారు, సత్యనారాయణరావుగారు అను నెరువురు సోదరులు. వీరు జీవితమంతయు ఖిదరు ధారణమందే గడుప నిశ్చయించిరి. శ్రీ వోలేటి భద్రయ్యగారు (అధ్యక్షులు) కూడ ఇట్టివారు. వీరిలో మొదటివారు చాల శ్రమ తీసుకొను గౌరవప్రచారకులుగా నున్నారు. వీరందరికి గ్రామములో నద్యుత్తమునకు పలుకుబడి కలదు. రాజకీయములందు ప్రవేశము మెండు. దినపత్రిక యను నాంధ్రపత్రికను తెప్పించి ప్రచారము చేయుదురు. వీరికి ఓటరుల జాబితాయును ముఖ్యముగా ప్రజలకు బోధించు విషయములను పంపినచో కాంగ్రెసు అజ్ఞ శరణావహించి ప్రచారము చేయుదురు. అప్పుడు వోట్లన్నియు కాంగ్రెసువారిచే యగును. ఇట్లే దగ్గరలోనున్న క్రొత్తపిల్లి గ్రామములో ముఖ్యులును, మిగల పలుకుబడియును, కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణమైన నమ్మకము గల వెలమ [వర్మనాయక] జమీందారులు కలరు. వీరికికూడ పై విధముగ జాబితాలను పంపవలెను. వీర్య ఆ గ్రామ మండేకాక, చుట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములందుకూడ ప్రచారము చేయుదురు.

కావున పై చెప్పినవిధమున జిల్లా కాంగ్రెసువారు పని జరిపినచో జయము నిశ్చయము. కావున జిల్లా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు ఈ విధముగ తోడ్పడి కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను నిలుపుదురుగాక! లోకకళ్యాణమునకు పాటుబడుదురుగాక—మహాత్మాగాంధీజీ.

గోరస (పితాపురం తాలూకా) } ఇందకంటి సుబహ్మణ్యశర్మ
10-9-26. } బి. ఎ.

నూజివీడు తాలూకాబోర్డుమీటింగు
నూజివీడు తాలూకాబోర్డు మీటింగు యీనెల అనగా 1926 సం॥రెం॥ 15 నెవ్వెంబరు బుధవారం సాయంత్రం 8 గంటలకు గన్నవరములో లోకలుఖండు రహదారి బంగాళాలో జరుగగలదు.
మాసికొండ } నూ. అంజయ్యచౌదరి,
6-9-26 } మొంబరు.

బొంబాయి క్రైస్తవుల వార్షిక సమావేశము

రెవరెండు జాను మెకెన్సిగారియుపన్యాసము
“భారతదేశస్వపరిపాలనము - క్రైస్తవదేవాలయముల అధికారవిభజన సంబంధము”

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 9—భారతదేశమందు సుమారు ఒక లక్ష క్రైస్తవుల ప్రాతినిధ్యము వహించ 28 ప్రాంతీయమిషనుల వార్షిక సమావేశమందు రెవరెండు జాను మెకెన్సిగారు భారత స్వపరిపాలన క్రైస్తవ దేవాలయసంబంధములగూర్చి యుపన్యాసించిరి. భారతదేశమందు క్రైస్తవుల సంఖ్య బహుస్వల్పమనియు బలము తక్కువనియు భిన్నపక్షములుగ భాగింపబడినదనియు భారతీయేతరుల చెప్పుచేతలలో నింకను గలదనియు పాశ్చాత్యులపద్ధతులు వారి నిత్యజీవితమందంతటను కన్పించుచున్నదనియు చెప్పెను. యూరపీయనుల సహాయములేనిదే భారతదేశము తన్ను పరిపాలించుకొనగలదా యనుటకంటె అర్థబోసిన ముగ ప్రశ్న లేదు. పూర్వము భారతదేశము తన్ను తాను ఎవరి సహాయములేకనే పరిపాలించుకొనెను. ఇప్పుడును అట్లు చేయు గలదు. ఇట్టి ప్రశ్న యే మరి యొక టిగలదు. భారతదేశమందు ఇంగ్లాండు స్థాపించిన మహాపరిపాలనాయత్త్రమును ప్రజాస్వామికపద్ధతుల ననుసరించి కొనసాగించగలిగెదరా యని భారతీయుల ప్రశ్నింపవచ్చును. వారు కొనసాగించుకొన జాలరని నాయభిప్రాయము. ఇంగ్లాండు స్థాపించిన పరిపాలనాయత్త్రము నడుపుట స్వపరిపాలనము గాను. ప్రజల ఇష్టానుసారము స్థాపింపబడి జాతీయాభివృద్ధికి తోడ్పడు పరిపాలనమే స్వపరిపాలనము. ఇచ్చటనే భారతదేశమందలి చర్చి అధికార విభజనమునకును స్వపరిపాలన ప్రయత్నములకును పోలికగలదు. భగవంతుని రాజ్యము విస్తరింపజేయుటకును మానవనేప చేయుటకును బాధ్యతవహించి నూతనపద్ధతుల నవలంబించి చర్చి పరిపాలనాధికార ముండుటయే భారత క్రైస్తవులు గోరునది.

(అ. ప్రె. స్పెషలు.)

రెండు పెద్దబందిపోట్లగుంపులు

108 గురు గల మొదటిగుంపు 85 పైగా దోపిడుగులు గావించెను.

65గురు గల రెండవగుంపు అంతకుమించి బంది పోట్లు గావించెను.

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 12:—రెండు పెద్దబందిపోట్లగుంపులు కేసులపై జాబాదు న్యాయాధికారి యెదుట విచారింపబడుచున్నవి. మొదటి గుంపులో సభ్యులు 108 చేసినచేరములు 85 కు మించినవి. రెండవగుంపులో సభ్యులు 65 చేరములసంఖ్య అంతకు మించినది. (అ. ప్రె.)

కార్కావై బరు రైల్వేలగండు

తిరుగ మరామతు చేయబడినవి
సిల్వా; సెప్టెంబరు 12:—కార్కావై బరు రైల్వేలగండు మరామతు చేయబడినవి. (అ. ప్రె.)
డిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:—47/41 మైలువద్ద గండి మరామతుచేయబడినది. తిన్నగా (పయాణము 8 గంటలనుండి సాగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఇది మీకు తెలియునా?

ప్రజ్ఞే బేకరుకార్డు 100,000 మైళ్లు ప్రయాణముచేసియున్నవి. అంతమారము వరకు మీకు కారుసమృద్ధులయండ్లు ముండక పోవచ్చును. కాని మీరు దానియొక్క పనినిగూర్చి బాగుగ గమనించవలెను. ఇది 50,000, మైళ్లు సునాయాసముగ త్వరలో పోవగలదు. దానినిగూర్చి మీరు బాగుగ ఆలోచింపవలసియుండును.

(7) రోమర్ డాన్ & కో
2/17 మౌంట్ రోడ్డు, మద్రాసు.
ROMER DAN & Co.,
2/17 Mount Road, Madras.

రసము-శూన్యవాదము

శ్రీమదాంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాసభ పరిషత్తులకు వ్యాసములు రసమునుగూర్చి కొలదికాలమునుండియు విరివిగా ప్రచురింపబడుచున్నవి. అందు ప్రాచీనాలంకారికుల మతములు అందుగల సిద్ధాంతభేదములు నవీనాచార్యులగు శ్రీ కాశీకృష్ణచార్యులవారి మతమునకు తేల్చిచూపబడుచున్నవి. ఇందు, రసము, నాలుకమునకు సంబంధించిన యంశమునుగూర్చి ప్రధానముగా చర్చింపబడుచున్నది.

రసము, కావ్యమునకు ప్రధానమనియు, అది, కావ్యముందు అభివ్యక్తమయ్యే కలుగుననియు, అట్లుకలిగియున్నది కళయనియు సర్వజనయాతమగు మార్గము కాని, కళ, భ్రమకల్పకముగు తెట్లో, భ్రమరసమును కలిగించు తెట్లో ఆరసము అనందపర్యవసానమును తెట్లో ఇంచుక విచారితము. స్థూలదృష్టిని, విటికిగలసంబంధము, అట్టి సంబంధముచేత నిట్టిరసతత్వరత కళకు సిద్ధింపబడునని నాశ్వర్యకరము. ఒకపదార్థమునుండి మరియొకపదార్థము పుట్టుట సహజము. అంతియేకాని ఒకపదార్థము, శూన్యమునుండి పుట్టుట అసంభవము. భ్రమయన్ని శూన్యము శూన్యమునుండి శూన్యమే పుట్టుటయునుగాని శూన్యముకాని పదార్థమేమియు పుట్టును. భ్రమయన్న, శూన్యమునకువయము శ్రీఆచార్యులవారి మతమందుమాడ సంగీకరింపబడినవిషయము. మహాత్మాకళిందే మణులగు శ్రీఆచార్యులవారు శూన్యమునుండి రసమునకల్పించు సిద్ధాంతమును, ఏమియుగా సంగీకరించినది దుర్యోధనుగనున్నది. పామును చూచినవానికి కలుగు లక్షణములు త్రాటినిచూచినప్పుడు కలిగిన దానివేరు భ్రమయనుచున్నాము. మనము ముందు శూన్యమున పిలచినదానియర్థముపాములేకుంటుందే. పాము లేదని మనకెల్లరకును తెలియును. పామును చూచినదానికన్ని మిక్కిలి మగు వికారములు చీకటిలో త్రాటిని చూచినవానికి కలుగుటయు చూచుచున్నాము.

ఇందు గల రసాన్వయ గుర్తింప బహుమంది తత్వజ్ఞులు బహువిధముల యత్నించిరి. అద్వైతులు ఇది కేవలము తుచ్ఛమనియు విశిష్టాద్వైతులు ఇది సత్యమే అనియు ద్వైతులు ఇది భ్రమయనియు, అనేకమంది యనేకవిధములగు పేర్కొనుచున్నారు. పేరుతెన్నెయిడినగాని యీపేరిట వ్యవహరింపబడు కల్పము మాత్రము దుర్భేద్యముగ నున్నది. శూన్యమునవిషయమును, శూన్యమునుండియే ఇట్టి చిత్రవిచిత్రవిషయములుబయలుదేరుచున్నవనియును మాత్రము నెల్లరు సంగీకరింతురు.

ఇది సాదృశ్యమాలకమని కొందరును, సాజాత్వమాలకమని కొందరును కేవలము నిర్విమిత్తమని కొందరును నమ్ముచున్నారు. శ్రీ ఆచార్యులవారి మతము ఏ పక్షమునకు చెందినదో లేక యీపై సుదాహరించిన ఏ పక్షమునకును చెందనిదో, అట్లునచో నా పక్షమేమియో తెలియక మిక్కిలి త్వరపడుచున్నాము.

అట్లు శూన్యమునుండి శంకాస్పదమయ్యు కేవల నిరర్థక పామరానియగు అవశ్యేదకములచేతమాత్రము నుండి సంశయచ్ఛేదమును ఎంతమాత్రము ను చేయజాలని కుమ్రవాక్యములచేతకన్న శ్రీ ఆచార్యుల వారినింటి నహోపత్తిః, హితుల నూత్రప్రాయము లగు వాక్యములచే నీసంశయమును తీర్చుకొన మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడను. శ్రీ ఆచార్యులవారుగాని తదనుగ్రహపాత్రులగు పాతకములుగాని నాసంశయము తీర్చ వేడబడుచున్నారు.

యం. భానోజిశర్మ.

ఏలూరులో ప్రకృతిసభ

18, 19, 20 సెప్టెంబరు తేదీలలో జరుగును. యోగి, ద్రులను సయితము సభకు తీసుకొనివచ్చి భారతీయుల స్వగత విద్య యగు ప్రకృతిశర్మప్రచారమునుగూర్చి యువశాసములిప్పింప సర్వప్రయత్నములుఁ జేయుచున్నాము. కాన యీ విషయమై యభిమానము గలవా రెల్ల రిదియే యాహ్వానముగా నంగీకరించి సభకు మిక్కిలి విచ్చేసి సభను జయప్రథముగాఁ జరుపుదురగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆంధ్రసభల ప్రకటనలో ప్రతికాధిపతులు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిసభను సయితము జేర్చెదరుగాకయని గోరుచున్నాను.

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిసభ్యసమ్యేతన కార్యదర్శి.

చామర కోటబోర్డు హైస్కూలు

పాతకమునోయితిరా ?

చామర కోటపురము గోదావరిమండలమునఁగల చారిత్రక ప్రసిద్ధపట్టణము లోనొకటి యని ఆంధ్రమహాజనులందఱు తెలింగిన విషయముగదా. ఈపురవరంబు కాకినాడ, పితాపురము, పెద్దాపురము, రాజమహేంద్రవరము పట్టణములకు శృంగాటకంబున నొప్పారుచున్నది. ఇచ్చట చాళుక్యులచే నిర్మింపబడిన శ్రీభీమేశ్వరాలయంబొందుగలదు. కలకత్తా, చెన్నపట్టణము, కాకినాడ పట్టణములనుండి వచ్చు ధూమశకటముల కిది విక్రాంతి స్థలము. ఇచ్చట నాంగ్లేయుల శర్మరాకార్యగారముకలి విరాజిల్లుచున్నది. ఈనగరము, చామరకోట, భీమవరము, కొత్తూరు, అయోధ్య రామపురము, జగ్గమ్మగారి పేట యను నైదువిభాగాలు గలది విలసిల్లుచున్నది. మంచితీర్థమున కీపట్టణము వాసిం గాంచినది. ఈగ్రామమున యుమారు 20 వేలమంది జనులు నివసించుచున్నారు. పురపాలకసంఘముగూడ నీనగరమునఁ జాలవత్సరముల నుండి యున్నది.

ఇదివరలో మండల సంఘాధ్యక్షులుగానున్న మహారాజ శ్రీ దివానుబహద్దరు దురిశేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారును, కాకినాడ కాళాసంఘాధ్యక్షులు గంటి వేంకటరావుగారును, మండల విద్యాకాళాపరీక్షకులుగా నున్న గురుస్వామిరెడ్డి మహాశయులును గలసి బాగుగా నాలోచించి యిచ్చట సాంఘికోన్నత పాఠశాలను 6 సంవత్సరములక్రిందట స్థాపించిరి. ఆపాఠశాల క్రమక్రమముగ కుష్టపక్ష చంద్రరేఖాంబోలే దినదినాభివృద్ధిం గాంచుచు మండలమునఁగల యేపాఠశాలకును దీసిపోవక విరాజిల్లుచున్నది. ప్రవేశపరీక్షకుఁ బంపిన బాలరలో నూటికి 70 మందినఱకు నుత్తీర్ణులగుచున్నారని చెప్పట యతిశయోక్తి కా నెరదు. ఈపాఠశాల యభివృద్ధికంతుకు గారణము స్థాపించిన మహానుభావుల నిరంతరాశీర్వచన పరంపరయును, సమర్థులును, ఇదివఱలో బ్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండినవారును శ్రీ కల్లూరి నుండరామయ్యగారి బోధనాకౌశలమును గారణములైనవని గట్టి గ వాక్రమము చున్నాడను.

ప్రకృతము ఆర్కింగు హైస్కూలుకుగానున్న శ్రీ పులవరి సోమన్నగారును గడుసమర్థులు. వీరు యమ్. ఏ. పరీక్షయందు గృహాధ్యక్షులై యున్న పాఠశాలలయందు జరకాలాసభను గలవారు. 225 మందిబాలురు ఈయన్నత పాఠశాలయందు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. ఇదివఱలో ఇంగ్లీషుభాష యనిన శేషాయె యు గ ని వారలకు గూడ నీ పాఠశాల వలన ప్రబోధము గలిగినది. ఈపట్టణమునకు జుట్టును మంచి భూసాములగల పల్లెలు యుమారు 20 గలవు. ఇన్నిపల్లెలకును విక్కువోలు, సోంపేట, జగ్గంపేట మొదలైన మధ్యమ పాఠశాలకును గూడలిగానుండి చాల నభివృద్ధిఁజెందునీతిలోపాఠశాలయ్యున్నది. ఈ పాఠశాలకు సాంలభ్యవసములేక ప్రకృతము శ్రీ పీఠికాపుర శిష్యునిసాధ్యుల బంగళాభవనమున నున్నది.

ఇట్లుండఁగా దొరతనమువారు ఈ పాఠశాలకు శేటాండుచోటికి నూన్సుద్దేశించినట్లును, అందుమీఁద జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి యభిప్రాయమునుగూర్చి ప్రశ్నించినట్లును విన్నాడను. ఇదియెంతయు శోచనీయాంశము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మొకటి నిర్మింపఁబడి యాంధ్రులకు మహోన్నతవిద్యావిషయమున లభింపఁగలదని నమ్ముచున్న రోజులలో నిట్టి విపరీతకృత్యమున కేల తలపాటుచున్నారో దురదృష్టముగనున్నది. అభివృద్ధిలోనికివచ్చు పాఠశాలను వేటొందుచోటికి శేలమర్రు నవసరముగదెన్నె యెటుంగ రాకున్నది. ఈజిల్లాలో గ్రొత్తపేట, రాజోలులలోనున్న పాఠశాలలలోఁగూడ నింతకంటె బాలరసంఖ్య హెచ్చుగాలేదు. అవసరమైనయెడల నింకొకహైస్కూలు క్రొత్తది పెట్టవలసినదేగాని యున్నదాని నూడఁబెట్టుటలే యేయస్మరముగాదు. ఈవార్తను వినింతనే ప్రజలలోఁగలిగిన యలజడి యింతింతయుని చెప్పవలసికాదు. దీనినిగట్టి ప్రజలకు విద్యయందుఁగల యభిమాన మెంతయో బోధపడుచున్నది. ఈ యూరి కి మూడు మైళ్లదూరములోనున్న పెద్దాపురములో విషమవారల హైస్కూలు గలఁదల! అందువలన విషమవారలకు నష్టమురాకుంటులకై యీహైస్కూలును దీసివేయవలయునట! ఎంత యన్యాయము! మూడుమైళ్లదూరములో హైస్కూలున్నదని చెప్పట యెంతయు నవివేకము. చెన్నపట్టణములో ప్రతిపేటలోను హైస్కూలున్నది. ఇంగ్లాండులో బ్రతిసిటీలోను విశ్వవిద్యాలయముగలదు. అందులకు మనవా రేమిచెప్పగలరు? ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడినతర్వాత ప్రతిగ్రామముందును విద్యవిరాజిల్లవలెను. ప్రతిపాటగు గ్రామములకు 1 మధ్య పాఠశాలయు

బ్రతియునియను బోర్డుగల గ్రామమునను హైస్కూలును విలసిల్లవలెను. అప్పుడు గాని మనము విద్యావిషయమున నభివృద్ధిఁజెందనేరము. ప్రభుత్వమున విద్యనభివృద్ధిచేసికొంటిమేని స్వరాజ్యము దానియంతట నదియే లభ్యముకాగలదు.

కావున వ్రాయునంతమేమనఁగా నీచామరకోటయున్నతపాఠశాలను ఇచ్చటినుండి కడల్కు దానికి కాశ్యతభవన నిర్మాణవిషయమున దొరతనమువారు శ్రద్ధనహింతురుగాక. విద్యాకాళామంత్రిగారుమాడఁ తొందరపడక యీ విషయమును సావధానముగా నాలోచింతురుగాక యని విన్నవించుచున్నాడను.

చామరకోట. } నందూరి బొయన్న పంతులు,
8-9-26. } న్యాయవాది.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు
అభినందనసభ

శ్రీయంత మారిన వరసన్న గారు రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన సందర్భమున చిత్తరంజన్ పత్రికా కార్యాలయమువారును కాతేరు పురవాసులును ది 14-9-26 తేదీనంగళవారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కాతేరులో అభినందన సభయు ఉపహరవిందును జరుపుదురు.

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెని
లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు
కిడ్డర్ పూరు బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే, కంట్రిలరు ఆఫ్ స్టోర్సుగారు ఖరగ్ పూరు వర్క్సు మాపులో నున్న సుమారు 700 టన్నులలో మూర్ ఇనుము, వాగన్ సైడ్ గోలుసులు, కొక్కులు మొదలగువాటికి పెండరులను అంగీకరింతురు.

పెండరును కవరులో నుంచి శీలుచేసి కవరుపైన "లోమూర్ ఇనుముకు పెండరు" అని వ్రాసి, సదరు పెండరులు 22-9-1926 తేదీ బుధవారమునాడు పగలు 11 గంటలకు లోగా (కలకత్తా గంటలు) కిడ్డరుపూరు నందున్న వి. ఎన్. రైల్వే కన్ట్రిలరుగారి కార్యాలయము జేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

అమ్మకము వరతులు, నిబంధనలు మొదలగు పూర్తి వివరములకు ఖరగ్ పూరులో నున్న వి. ఎన్ రైల్వే డెప్యూటి కన్ట్రిలరు ఆఫ్ స్టోర్సువారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

ఎన్. లూకిస్,
కన్ట్రిలర్ ఆఫ్ స్టోర్సు.
10-8-1925

క్షయదగ్గు తత్సంబంధమైన వ్యాధులకు అమోఘమైన ఔషధము

కడవిన 1 సం॥ రం 6 నెలలనుండి నాభార్య పంపిషముల వ్యాధులచే బాధపడుచుండెను. తీవ్రమైన క్షయజ్వరము, వమనము, అజీర్తి, విరేచనములు మొదలగునవి ఆపెను బాధించుచుండెను అంగ్ల ఆయుర్వేదవైద్యులు చికిత్సజేసియు నిష్ఫలమౌ జనమైనందున తిరునల్వేటిజిల్లా కృష్ణా పురవాసియు, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైలాపూరు శీఫోమునందు లిన్ పెరారి యాభిలో నున్న ఆల్బర్టాలాడియంను కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎన్. కృష్ణస్వామి ఆయ్యంగారు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించబడెను. పండితులవారు యిచ్చిన మొదటిమాతాదు తోనే జ్వరము పూర్తిగా నిలిచినది. తరువాత రి. రోజులు ఔషధము యిచ్చిన తరువాత విరేచనములు వమనములుగూడ నిలిచినవి. దగ్గుమాడ పూర్తిగా పటాపంచలై పోయినది. ఇప్పుడు అజీర్ణమునదియే లేదు. వారు బాగుచేయుటకు పూచీ యివ్వక పోయినను తప్పక వారు వ్యాధులను జయప్రథముగా బాగు చేయుదురు. వారుకలంగజేయు అద్భుతగుణము విలువ వారికిచ్చు డబ్బుకంటె వెయ్యిరెట్లు అధికమని నా అభిప్రాయము.

కె. ఎన్. దండపాణి ఆయ్యరు,
ఇదివరలో బెప్టు అండుకోలో ఉండిరి, జార్జిటవుక్, మద్రాసు.

పాలలోని మంచివైనటువంటిన్ని, పుష్టిచేయునటువంటిన్ని ఆహారభాగములు వుంచి పనికిమాలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగాచేయబడిన పాలే కన్డెన్సుడు పాలు. కన్డెన్సుడు పాలు కొనుటవలన మీరు యిచ్చే సొమ్ము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనునప్పుడు పొదుగునుంచి పితకబడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమ్మువాడు యెక్కువ లాభముకొఱకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్డెన్సుడు పాలు వుపయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్క్ మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మానవులు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్క్ మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) యింట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, పంట, మిఠాయిచేయుట, మరియేవైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్డెన్సుడు పాలు వుపయోగించనియెడల, మిల్క్ మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మారితడబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>దయచేసి మారితడబ్బా పంపుము. దీనితో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.</p>	<p>పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	--	--

ప్రతి మిల్క్ మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్క్ మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో
తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు Regd Trade Mark

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. పి. మండరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, పద్మరబజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి (వాసినిది) లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతకర్కబరువ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోడ్డు జోర్హట్ పి. బి. అస్సామ్ నుండి (వాసినిది) వత్తి. తమనదినుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కన్నపామేడ్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవివునః సీసాలను బంపకొరతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా పబ్లికేషన్స్, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.
250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా నెల 4 అణాలు, పొట్టిజీవేరె పొట్టిజీవో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

301-1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

ఆంధ్ర నాటక లోకము

శ్రీ! శతానధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి:

సంభాషణలు

సాదృశ్య విచారము

- ప్ర:—ఇందు విదూషకునకు అపజయ మేమి?
- ఉ:—అతని హాస్యమునకు మనముగాక; మనహాస్యమునకు అతడు పాత్రు డగుట.
- ప్ర:—ఇట్లే ప్రతివ్యక్తియు మార్పునొందుట యవసరమా?
- ఉ:—మార్పునొందుట, భ్రమప్రకృతికి, నవసర మేని.
- ప్ర:—ఇట్టి, భ్రమప్రకృతిని, నిర్ణయించునది యేది?
- ఉ:—భ్రమ, నిర్ణాయకమున, అభిజ్ఞేయప్రకృతి.
- ప్ర:—పురుషులయందునలె, నాటకమున స్థానాపుల యందు మార్పు వచ్చుటెట్లు?
- ఉ:—పురుషులయందు మార్పు రాకుండు టెట్లు స్థానాపులయందు వట్లే.
- ప్ర:—రాజగడనియా తమ యూహా?
- ఉ:—ఆవును.
- ప్ర:—ఏల?
- ఉ:—రా దగని వగుటచేత.
- ప్ర:—పురుషులయందు వేల?
- ఉ:—సహజధర్మ మగుటచేత.
- ప్ర:—స్థానాపులయందు వేల లేదు?
- ఉ:—అదియు సహజధర్మ మగుటచేత.
- ప్ర:—విపరీతస్థితి అసంభావ్యమా?
- ఉ:—స్థితివై పరీత్యమునబట్టి సంభావ్యమే.
- ప్ర:—ఎప్పుడు?
- ఉ:—పురుషుడు స్థానావసరపును, స్థానాపు పురుషుడగునపుడు.
- ప్ర:—ఇది యెట్టిస్థితియందు?
- ఉ:—భ్రమస్థితియందు.
- ప్ర:—కాన, నాటకమునం దనవచ్చునా?
- ఉ:—భ్రమ కలుగుచోట్ల నాటకము యగు నేని, యనవచ్చును.
- ప్ర:—అభిజ్ఞేయభ్రమను కల్పించుటయే గదా నాటకము?
- ఉ:—ఎవనియందు?
- ప్ర:—సభ్యునియందు.
- ఉ:—కల్పించునది యెవరు?
- ప్ర:—నటుడు.
- ఉ:—సరి.
- ప్ర:—అట్లు కాకున్న సేమగును?
- ఉ:—నటుడుగాని, సభ్యుడుగాని తనయందు నాటక భ్రాంతిని కల్పించుకొననగును.
- ప్ర:—ఇచటి స్థానాపులు, స్థానాపులుగ నే గ్రహించబడుచుండ, భ్రమ యేద?
- ఉ:—ఇచటి స్థానాపులు, అచటి స్థానాపులుగ గ్రహింపబడుటయందు.
- ప్ర:—పురుషునియందును స్థానాపునందును కలుగునా ద్వంద్వభేద మేమి?
- ఉ:—పురుషునియందు స్వయంకృత్యము, స్థానాపునందు పరకృత్యము.
- ప్ర:—స్థానాపులు భ్రమ కలిగింపలేకుండును, యెట్లు తెలియును?
- ఉ:—భ్రమ కలుగకుండుటబట్టియే.
- ప్ర:—భ్రమ నాటకమునకు కారణమేని, తత్కార్యము భ్రమ కాదా?
- ఉ:—భ్రమయనునది, ప్రమయగుటచేత, తత్కార్యమును ప్రమయే కాదా?
- ప్ర:—భ్రమ, భ్రమకాదందురా?
- ఉ:—‘భ్రమ’ భ్రమయనుమాట కా దందున.
- ప్ర:—కాన సేమందురు?
- ఉ:—తత్త్వలక్షణ, భ్రమ కా దందును.

ఒక విలేఖరి

యాట్రెన్ 105

అమెలిట్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రలు

ఎసీమాలు

యూహుగెన్సు, మెక్స్సికను రయారుచేయబడినది.

ఒడ్డప్రయాగముచే గలుగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేళములందు గలుగు వ్యాధులకు చికిత్సాయము, హామెల్ల అం దరు కేమిస్టలవద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY
Madras Representative:—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నట్లే మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే

లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

నాగరికమైన నవీనవస్త్రములకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన వ్యాపారులెవరు

జ. కె. ప్ర. సి. డి. గా. చి. న.

Dharmavaram, pure Swadeshi Khadder Silk and Lace fabric weaving Co, Ltd. Anantapur Dist.

భామల కింపైన బనారసు మోస్తరు జరిచీరలు కన్యకలకు

సొంపైన కరాచిమోస్తరు జరిచీరలు ప్రఖ్యాతిగాంచిన పూనా మోస్తరు జరిచీరలు పెద్దిరికమునిచ్చు బెంగుళూరు దూదిపేట మోస్తరు ధర్మవరం చీరలు కిరిగెలు రమ్యమైన రవికెలు సొగసైన జరిబేలు చిత్రపనిచేసిన జరిచీరలు కరాచి మోస్తరు రెట్టంచు జరిచీరలు పలువిధములు మియిష్టము మేరక అన్నిరకములు మాస్ట్రోకర్టిలో తయారు కాబడును. చీరలు పురమాషీగా నాణ్యముగా సిల్క్-లో పెండ్లిజరీలో ఏలాటిలోపములు లేకుండా గ్యారంటీ యివ్వబడును. తగు విషయములు ఎక్కువగా తెలుసుకొనుటకు వై వారికి వ్రాయుడు.

2713

ఏజంట్లు దరఖాస్తులను సంపాదించును.

D. K. Narayanaswamy, Managing Director.

మ్యూనిసిపల్ ఆభ్యర్థులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 10:—కాకినాడ పురపాలకసంఘమునకు యొక్రిందివార్డుల సభ్యత్వములు అక్టోబరు 31 తేదీతో సమాప్తి యగునగునక తిరుగ ఆ 8 వార్డుల ఎన్నికలు యీనెల 27 వ తేదీని జరుపబడును. ఈకిందివారు ఆభ్యర్థులుగ నుండుటకు నామినేషన్ పేపర్లు నేడు దాఖలు కాబడినవి.

5 వ వార్డునకు: (1) వుప్పలూరి భీమశంకరకాస్త్రిగారు బి. ఏ., బి. ఎల్. (కాంగ్రెసు) (2) చెంపటి రామబ్రహ్మంగారు బి. ఏ., బి. ఎల్. (స్వతంత్రుడు) (ఈ వార్డునకున్న కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడు దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు మరల ఎన్నికకు నిల్చుట మానివేసిరి.)

6 వ వార్డునకు:—దివాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్య వారాయణమూర్తి నాయుడుగారు (ప్రస్తుతములో ఆవార్డునకే సభ్యుడుగా నుండున్నారు. మ్యూనిసిపల్ చైర్మన్ పోటీ లేదు.

7 వ వార్డునకు:—చావలి రామసోమయాజులుగారు బి. ఏ., బి. ఎల్. (కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడుగా నుండున్నారు. పోటీలేదు.)

9 వ వార్డునకు:—(1) రావుబహద్దరు పైదా చెంకట చలపతిగారు. (కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడుగా నుండియున్నారు.) కాంగ్రెసు పక్ష అభ్యర్థిగా నిలబడుచున్నాడు. (2) వంక గవర్నరుగారు (స్వతంత్రుడు.)

10 వ వార్డునకు:—(1) ఇరుకువర్రుల చినసుబ్బారావు శర్మగారు (స్వతంత్రుడు. ప్రస్తుతములో మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు.) (2) కర్తా అప్పారావుగారు (స్వతంత్రుడు.) (3) యడ్ల అమృత రామయ్యగారు (స్వతంత్రుడు)

18 వ వార్డునకు:—చల్లా సుబ్బారావుగారు బి. ఏ., ప్లీడరు. (కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి (ప్రస్తుతములో మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు) (2) రెడ్డి పీఠాజుగారు (స్వతంత్రుడు)

16 వ వార్డునకు:—కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తి నాయుడుగారు బి. ఏ. (ప్రస్తుతములో సభ్యుడు.) పోటీలేదు.

22 వ వార్డునకు:—యల్లాజోన్నల కామేశ్వరరావుగారు ప్లీడరు (కాంగ్రెసు అభ్యర్థి. ప్రస్తుతములో కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడు.)

దీనినిబట్టి 6, 7, 16, 22 వార్డులలో పోటీలేనందున ఇద్దరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఇద్దరు జస్టిస్ పక్షమునకు చెందుచు రని చెప్పబడువాడును సభ్యులగుదురు. తక్కినవార్డులలో కంటెస్టు ఉండును.

బెజవాడ

మూడుముక్కలాట

ఈపట్టణములో కొందరు దుండగీండు పల్లెటూళ్ల నుండి వచ్చెడు అనాయక పుజనల ననేకమందిని మూడుముక్కల ఆటలోనికి మాయోపాయములతోదించి వారివద్దనున్న సొమ్ము నంతయు హరించుచుండుటచే ఈమోసమును సహించజాలక బెజవాడ వర్తకులు చేపట్టినచేసి జిల్లాకలెక్టరు, పోలీసునూప ర్నెంటు, ఇంకను వైఆఫ్ కారులకును ఇందునుగూర్చి అక్టిలనంపి యున్నారు. వారుపంపిన అక్టిలలోని కొన్ని భాగముల నీడినవ బొందుపరుచుచున్నాను.

“బెజవాడలో దాదాపు 40 మంది పనిపాటలులేని సోంపేరివాండ్లు కృష్ణానది ఆనకట్టవద్దనున్న మోడన్లూసు మీదను డి. పి. డబ్ల్యు. వర్క్సు-హౌపు వెనకను గుంపులుగూర్చుని కొండగట్టువెనుక కృష్ణానదిలో మొసలి ఒకపిల్లవాడిని సగము, మ్రింగినవని ఆదానిసిపోయేడి అనాయకపు బాటసారులకు చెప్పి వారిని మొసలియొన్నస్థలమునకు తీసుకపోవు వెపముతో ముగ్గును మాటలలోనికిదింపి క్రమముగ మాయోపాయములచేసి మూడుముక్కలు ఆటలోనికి దింపుట సామాన్యముగ జరుగు చున్నది. యాత్రీకులందరు బెజవాడలోదిగి కృష్ణాపవిత్రజల ములో స్నానమాచరించుటకు వచ్చెదరు గనుక వారు పిల్లవా డిని మొసలి మ్రింగుచున్నదని విని విచారపడి అచ్చోటచూచు టకై మోసగానివెంట వెళ్లుట తలపెంచుచున్నది. ఈయాత్రీ కులు కొంతభారము పోవుసరికి, మోసగాండ్లలో మరికొందరు ఎదురుగవచ్చి మొసలికథ నిజమేననియు తాము చూచివచ్చు చుంటిమనియు చెప్పెదరు. వీరు డి. పి. డబ్ల్యు. వర్క్సు-హౌపు వెనుక వైపుకు చేరు సరికి ఆ చట మోస గాండ్లలో కొందరు మూడుముక్కలాట ఆడుచు చెల్లెడి వారిని కేకవేసెదరు. అప్పుడు ఈ అనాయకపు యాత్రీకులతో నుండు మోసగాడు వీరిని నెవ్వుదిగ అచటికి లాగును. అచట మోసగాండ్లలో మోసగాడు తన తిరపున పండ్ల మొదలుయేగాక యాత్రీకులపక్షమున గూడ పండ్ల

మొడి మొదలు కొంతరుచి చూపించి ఆటలోనికి చొప్పించి కొత్తవానివద్దనున్న సొమ్మును చూపుమన ఆఅనాయకుడు తన వద్దనున్న సొమ్మును చూపగనే మోసగాండ్లందరు ఆయనపైన బడి సొమ్మును ఆపహరించి పారిపోవుదురు. ఈలాటి మోసాలు రోజూ జరుగుచున్నవి ఇందునుగూర్చి చౌక్ పోలీసు వారికి వేలసార్లు రిపోర్టు చేయబడినను ప్రయోజన మగుపడలేదు. కారణ మేమనగా అద్యుట్టిమీదనుండి పోలీసులకు మోస గాండ్లు ముక్కుగా డబ్బు ఇస్తారు.

పై సందర్భములనుబట్టి అధికారులు చిత్తగించి యాత్రీ కులను మోసగాండ్ల వారినుండి తప్పించవలయునని ప్రార్థించు చున్నాము.

ఇంకొకవైనను అధికారులు తగుశ్రద్ధ తీసికొని బెజవాడకు వచ్చెడు యాత్రీకులు మున్నగువారిని రక్షించెదరుగాక.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రంథాలయభవనము

సెప్టెంబరు 8:—శ్రీ చిత్తరంజనదాసు ధర్మగ్రంథాలయ భవన నిర్మాణమునకై, స్థలముకొరకు ఒంగోలు సబుకలె క్టరుగారికి, కార్మినిర్మాణక సభ్యులు సమర్పించుకొన్న దరఖా స్తును కలెక్టరుగారు తహశీల్దారుగారకు, మ.రా.రాజేశ్రీ జంపాల గోపాలరావు ఎం. ఏ. గారిని, విచారించబంపిరి. అం దుపై వారు పురప్రముఖులలో కొందరిని, 6 వ తేదీ సోమవారం ఒంగోలుకు హాజరవలయు సమయ బుపి విచారించి, వత్స రములోపల గ్రంథాలయభవనకు భవనము కట్టించుకొను పూచీ నిచ్చినచో, స్థలమొసంగెదమని తహశీల్దారుగారు జెప్ప, గ్రం థాలయభ్యుత్థులకు, శ్రీమాన్ కాండూరి కస్తూరి రంగారావు లుగారు లిఖిత పూర్వకముగ కట్టించెదనని వ్రాసి యివ్వ, నోక వారములోపల స్థలమొసంగినట్లు మంజూరి ను తత్తరువు బంపు నట్లు చెప్పిపంపిరి.

ఆశ్చర్య ప్రతిష్ఠ

శ్రీ రాజగోపాలస్వామివారి ఆలయములో, సింహపురి నివాసులగు, దేవతు శ్రీరాములు శ్రేష్ఠిగారు సుమారు 2 వేల రూప్యములకు నుండరమగు చక్కని యాగశాల కట్టించుటయే కాక “నేనముదలి గూళ్ళారు, వెరియూళ్ళారు అను విగ్రహముల ప్రతిష్ఠాకంకర్యమును గూడ జేసియున్నారు. మ. రా రాజేశ్రీ, గాదాశ్రేష్ఠి, చెంచయ్య శ్రేష్ఠిగారు యేడుం ధాన్యము ప్రతి ఎత్తెర్రము యిచ్చునట్లు వాగ్దానముజేసిరి. మరియు నూనె వెంక ట్రాయయ్యచెట్టిగారు వాసానముల నుండుటకు కొట్టు నోకదానిని కట్టించెదనని వారి అభిప్రాయము చూపెట్టిరి.

పొరబాటు

‘ఇమిటేషన్’ ఆచార్యులుగానిగూర్చి 4 వ తేదీ కొత్త పట్టణపువార్లలో, శ్రీమాన్ నంనూరి శీతానామహా చార్యులకు బదులుగ పొరబాటున శ్రీమాన్ నంనూరి నరసిం హాచార్యులుగా రని ప్రకటింపబడినందులకు పాఠకమహాశయులు మన్నించుదురుగాక!

సువర్ణ సుందరసము

సహమేహములకు సంబంధి. కీ|| శే|| వేటూరి సుందర కాస్త్రిగారిచే కవి పెట్టుబడినది. ఎటువంటి సహమేహములనై నను గురువును. ఇకాశక్తు అనవసరము. 50 మాత్రలు రు 5/ వాడుచివము నుంచుతో పంపబడును.

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

రతిరంజన్ గారడి 2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు విహారాజులు బహుభార్యులు గలవారు వాడేవారు. మునుపటికన్న వాల్లు రెల్లు సహార నుఖ వియ్యగలరు. అద్భుతగుం సీసా 8-0-0 తైలము కాకిన, పోగొట్టుకొనిన కైకి కలుగును. ద్వి-0-0. కెస్టెల్-0-0-0.

అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

ఆయుర్వేద ధావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యుత్కృతగ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రవైవర్ణ్యరత్నావళి రు.2. భన్మప్రకాశిక రు.1.
ఆయుర్వేద భూషణ దివ్యగర్

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2048
ఏ. యమ్. ఏ. పి. బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1923 వ సం|| సెప్టెంబరు నెల, 13-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 8 0 వరకు

చియ్యముబస్తాలు

కుముమ తెనాలి ,, ర 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0

సెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

డిబ్బి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

సువ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 305 ,, 11 8 0 12 8 0

కెనగలు ,, డిటా ,, 18 8 0 14 4 0

కెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

మినుములు ,, డిటా ,, 15 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 164 ,, 9 0 0 9 8 0

3. నూనెపస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

నయ్య మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 59 0 0 62 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0

వేరు నెనగనూనెగానుగబా1కి రు 118 మినుకనూనె 115 0 0

అముదము బా 1-కి ,, 88 0 0 89 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 78 0 0 75 0 0

భూరపసుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా1కి 180 0 0 157 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజురు 1-కి రు 40,45

కాశవాస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,55

తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతిపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 55 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0 30 0 8

చదరం ,, 29 0 0 31 0 0

రవుండు ,, 27 0 0 29 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 కులంకిత ,, 65 8 0 66 0 0

బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

పవరము1-కి ,, 18 8 0

ఇ తడి బా 1-కి ,, 240 0 0 250 0 0

రాగి డిటా ,, 255 0 0 250 0 0

7. దూది.

బోండావెట్టు బావం 1-కి రు 800 0 0

పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0

8. నూలు.

పుట్లూగు యేసుగ నెం కిక్కి నెట్టి 1-కి ,, 5 4 0

నూళ్ళయేసుగ నెం 20 ,, 6 12 0

నెం 20 చెప్పి నీలహం యూ కి ,, 7 10 0

నెం 25 ,, ,, 7 14 0

నెం 12½ ఆరెన్న ,, 5 8 0

నెం 12½ బొండిచేరి ,, 6 0 0

నెం 14½ ,, ,, 6 7 0

నెం 12½ న్యూకాలన్ ,, 5 10 0

నెం 14½ ,, న్యూకాలన్ ,, 5 0 0

నెం 10½ కోయంబుత్తూగు ,, 5 4 0

నెం 2½ ,, ,, 5 14 0

నెం 14½ ,, ,, 6 8 6

నెం 12½ మాళ్ ,, 5 12 0

నెం 1½ ,, ,, 5 0 0

అమృత తాళిజనము

జక్కనివట్టిలో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంబాయి

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త హాని

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

నీరవును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడదు, 30,000 వైద్యులు ఒప్పకొనియున్న వాడు. డెస్చియన్, పారిస్
ఇది మోయెను, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కెను.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

చదువును

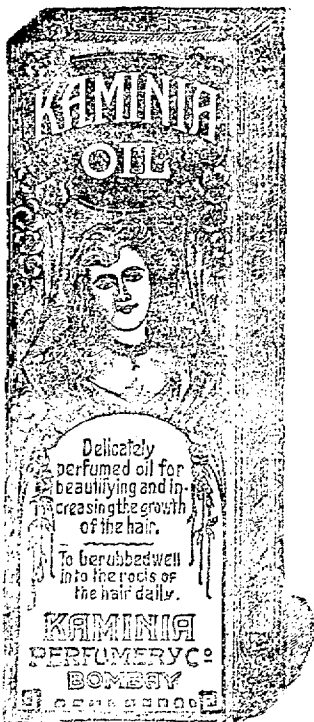
యోచింపుడు

కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఈ ప్రపంచముల కిది అపూర్వమైన వానస్ ద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు పోషించుట కుపాయము, వారి
యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధము పెంచును. పుట్టెయందు గలగుండును పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును.

రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనలు. ఉపయోగించిన తరువాత
మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును.
వేనకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మచ్ఛత
గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రికను చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతపర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగు
టకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా
4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పోస్టుభర్య 0-6-0 ప్రత్యేకము
,, ,, 2-10-0 ,, 0-12-0 ,,

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి వట్టలమునందును, గ్రామ
మనందును యందు ప్రతి వాగరికయుండు దుకాణమునందు తప్పక దొర
కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణముగల తక్కువరకము నిచ్చి
“ఇది పరచుము, ప్రేమ మొనరు” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభ
ము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తెలివితమలకుమీరు
లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరే
దియు వాడకూడదని నిరసరచుకొనుడు.

అత్తలన్నిటికీ రాజవంటిది

టటో దిల్ బహారు

చాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్పగా ప్రశం

సించబడినది. తేలి తలలయందు కొని చుక్కలను

వేసిన కొత్తగానోడిన పువ్వుములవలె మిమిల్లుతక్కు

లకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును

దీనినివాడుదురు.

1 బుడ్లి బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. భర్తలు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము.

2 ,, ,, 1-4-0 ,, 0-5-0 ,, కాంపెట్ బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోల్ వజంట్ల :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, ఆమ్మముళిడు మార్కెట్టు, పొంబాయి.

128

వెలువడినది! త్వరపడుడు!

నీతినిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయం ద్వారా వకుసుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతియుండగు బ్రాహ్మ
ణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు
దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి బరివర్తితమై
యిటివల చీనా చక్రవర్తి చే సంపాదితమై చీనాభా
వలోనికి, తర్వాత నింగ్లీషులోనికి బరివర్తితమైన
యత్ప్రసిద్ధి గ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర
వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి
ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవమణివలెమున కావశ్య
కములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో చేటగా
సూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొను
నైజ నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౫-౦.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి

మాన ప్రాణాని నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసులభము! (బొమ్మలున్న ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

కీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాశ

కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులింతు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పొచ్చములు, కిరన్ను,

ప్రేళ్లు, అల్లులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను

ప్రశోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ప్రసిద్ధసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిహ్నము:— (1073)

అయ్యుర్వేద వైద్యనిలయం,

బొమ్మ నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరమ్యము, అభ్యుద

యము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గుఱించి తెలు

పును. మీరు ఈ త్రురము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా

కంపమును. 210

ఆతంకనిగ్రహశార్మసి 28, బ్రాహ్మీ, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.